

Sámedikki 2010 bušeahтта

Mearriduvvon juovlamánu 3. b. 2009

Ášši 45/09

SÁMEDIGGI SAMETINGET

Ájvovárgeaidnu 50
N-9730 Karasjok/Karášjohka
Telefon +47 78 47 40 00
Telefaks +47 78 47 40 90
samediggi@samediggi.no
www.samediggi.no

1 OLLISLAŠ JUOLLUDUS SÁMEDIGGÁI	5
2 SÁMEDIKKI EKONOMALAŠ RÁMMAJUOLLUDUS.....	6
3 VÁIKKUHANGASKAOAMIT	6
3.1 NJUOLGGA DOARJAGAT.....	7
3.2 OHCANVUĐOT DOARJAGAT	7
3.3 ŠIEHTADUSAT	7
3.3.1 <i>Váldošiehtadus sámi dáiddárorganisašuvnnaiguin</i>	7
3.3.2 <i>Duoji váldošiehtadus</i>	8
4 OAHPAHUS	8
4.1 VÁIKKUHANGASKAOAMIT	9
4.2 OHCANVUĐOT DOARJAGAT	9
4.2.1 <i>Oahpponeavvut</i>	9
4.2.1.1 <i>Dábálaš oahpponeavvut vuoddoahpahussii</i>	9
4.2.1.2 <i>Erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvut</i>	13
4.2.1.3 <i>Oahpponeavvut mánáidgárddiide</i>	16
4.2.2 <i>Gelbbolašvuoda bajideapmi</i>	19
4.2.2.1 <i>Stipeanda ohppiide geain lea sámegeiella joatkaskuvlla fágasuorggis</i>	19
4.2.2.2 <i>Fágalaš gelbbolašvuoda bajideapmi</i>	20
4.2.2.3 <i>Stipeanda alit ohppui</i>	21
4.2.3 <i>Mánáidgárddit</i>	22
4.2.3.1 <i>Doarjja sámi mánáidgárddiide</i>	23
4.3 DOAIMBABIJUT OAHPPONEAVVORÁHKADEAMI NANNEMII	25
4.3.1 <i>Oahppogirjjiid jorgaleapmi ja heiveheapmi</i>	25
4.3.2 <i>Ovddasmanniprošeakta – resursaskuvla julevsámi guovllus</i>	26
5 GIELLA	26
5.1 VÁIKKUHANGASKAOAMIT	27
5.2 NJUOLGGA DOARJAGAT.....	27
5.2.1 <i>Guovttegielalašvuoda doarjagat</i>	27
5.2.1.1 <i>Gielddat/Suohkanat</i>	28
5.2.1.2 <i>Fylkkagielddat/-suohkanat</i>	29
5.2.2 <i>Sámi giellaguovddážat</i>	30
5.3. OHCANVUĐOT DOARJAGAT	31
5.3.1 <i>Giellaprošeavttat sámegeiella hálddašanguovllus</i>	31
5.3.2 <i>Giellaprošeavttat olggobealde sámegeiella hálddašanguovllu</i>	33
6 KULTUVRA.....	34
6.1 VÁIKKUHANGASKAOAMIT	35
6.2 NJUOLGGA DOARJAGAT.....	35
6.2.1 <i>Sámi kulturviesut ja kulturgaskkustanáhusat</i>	35
6.2.2 <i>Sámi festiválat</i>	37
6.2.3 <i>Sámi valástallan</i>	38
6.2.4 <i>Sámi teáhter</i>	39
6.2.5 <i>Sámi prentosat</i>	40
6.2.6 <i>Girjebusset</i>	41
6.2.7 <i>Museat</i>	42
6.3 OHCANVUĐOT DOARJAGAT	43
6.3.1 <i>Kulturovddideapmi</i>	43
6.3.1.1 <i>Girjjálašvuolta</i>	43
6.3.1.2 <i>Musihkkaovddideapmi</i>	46
6.3.1.3 <i>Kulturdoaimbajut mánáid ja nuoraid várás</i>	47
6.3.1.4 <i>Eará kulturdoaimbajut</i>	48
6.3.1.5 <i>Sámegeiella govvasárggusráiddut</i>	50
6.3.2 <i>Sámi lágádusat</i>	51
6.3.3 <i>Investerendoarjja sámi girjebussiide</i>	53
6.3.4 <i>Sámi deaivvadansajit</i>	54
6.4 SÁMI DÁIDDÁRŠIEHTADUS.....	55
6.4.1 <i>Dáiddafoanda</i>	55
6.4.2 <i>Stipeanda sámi dáiddáriidda</i>	55

6.4.3 Doaibmadoarjja sámi dáiddárganisašuvnnaide ja Sámi dáiddárráđđái	55
6.4.4 Sámi govvađidaga ja dáiddaduoji oastinortnet.....	55
6.4.5 Fágakonsuleantat (Fágalaš bagadallan)	55
6.4.6 Ortnet sámi čáppagirjijálašvuoda ja sámi musihka ja juoigama ja eará áššiid várás.	55
6.4.7 Čájálmasbuhtadus.....	56
7 EALÁHUSAT.....	56
7.1 VÁIKKUHANGASKAOAMIT	57
7.2 NJUOLGGA DOARJJA	57
7.2.1 Duodjeásahusat.....	57
7.3 OHCANVUĐOT DOARJAGAT	58
7.3.1 Ealáhusovddideapmi.....	58
7.3.1.1 Juohkelágan ealáhusat	60
7.3.1.2 Mariidnaealáhusat	62
7.3.1.3 Eanandoallu.....	63
7.4 LOTNOLASEALÁHUSAID ÁRVOHÁHKANPROGRÁMMA	65
7.4.1 Lotmolasealáhusat – lotmolasealáhusaid árvoháhkanprográmma	65
7.4.2 Duodji – fidnooahppiortnet – lotmolasealáhusaid ja sámi mátkkoštanealáhusaid árvoháhkanprográmma.....	67
7.4.3 Čielggadanprošeavttat ja eará doaibmabijut – lotmolasealáhusaid ja sámi mátkkoštanealáhusaid árvoháhkanprográmma.....	68
7.5 DUOJI EALÁHUSŠIEHTADUS	69
7.5.1 Doaibmadoarjja – duoji ealáhusšiehtadus	69
7.5.2 Investeren- ja ovddidandoarjja – duoji ealáhusšiehtadus.....	70
7.5.3 Čálgoortnegat – duoji ealáhusšiehtadus.....	72
7.5.4 Fága- ja ekonomiijalávdegoddi – duoji ealáhusšiehtadus.....	73
7.5.5 Vuovdinbáikkid duoji várás– ohcanvuđot doarjagat – duoji ealáhusšiehtadus.....	74
7.5.6 Sámi duodjeorganisašuvnnat - njuolga doarjagat – duoji ealáhusšiehtadus.....	75
8 AREÁLAT, BIRASGÁHTTEN JA KULTURSUODJALEAPMI.....	75
8.1 VÁIKKUHANGASKAOAMIT	76
8.2 OHCANVUĐOT DOARJAGAT	77
8.2.1 Kulturmuitosuodjalus.....	77
9 DEARVVAŠVUOHTA, SOSIÁLA JA FUOLAHUS.....	78
9.1 VÁIKKUHANGASKAOAMIT	79
9.2 OHCANVUĐOT DOARJAGAT	79
9.2.1 Dearvvašvuoda-, sosiála- ja áimmahuššanprošeavttat.....	79
10 SÁMI ORGANISAŠUVNNAT.....	81
10.1 VÁIKKUHANGASKAOAMIT	81
10.2 OHCANVUĐOT DOARJAGAT	81
10.2.1 Sámi váldoorganisašuvnnat	81
10.2.2 Sámi rájárastideaddji organisašuvnnat	83
10.2.3 Sámi kulturorganisašuvnnat.....	84
10.2.4 Sámi ealáhusorganisašuvnnat.....	85
10.2.5 Sámi dásseárvooorganisašuvnnat.....	86
10.2.6 Sámi organisašuvnnat mat barget nuppi máilmme soađi geažil oahpu massán olbmuid áššiiguin ..	87
11 EARÁ VÁIKKUHANGASKAOAMIT	88
11.1 VÁIKKUHANGASKAOAMIT SÁMEDIGGERÁDI GEAVAHUSSII	88
11.1.1 Regionálaovddideapmi.....	88
11.1.2 Friija váikkuhangaskaoamit.....	89
11.1.3 Dásseárvodoaibmabijut	89
11.1.4 Riikkaidgaskasaš doaibmabijut.....	89
11.1.5 Sámi lohkanguovddáš	90
11.1.6 Verdde-prošeakta.....	90
11.2 VÁIKKUHANGASKAOAMIT ČOAHKKINJODIHANGOTTI GEAVAHUSSII.....	91
11.2.1 Sámedikki politihkalaš joavkkut.....	91
11.2.2 Opposišuvnna bargoeavttut	91

12 EARÁ DOAIBMABIJUT MAT EAI LEAT VÁIKKUHANGASKAOAMIT	92
12.1 KONFERÁNSSAT SÁMEDIKKI OKTAVUOĐAS	92
<i>Jagi 2010 lágidaivvojit čuovvonaš konferánsat:</i>	<i>92</i>
12.2 BÁLKKAŠUMIID JA STIPEANDDAID JUOHKIN	93
12.2.1 Nuoraid valáštallanstipeanda	93
12.3 RUĐAT DUTKAMII JA OVDDIDEAPMÁI, ČIELGGADUSAIDE JA DUOĐAŠTANPROŠEAVTTAIDE.....	93
12.4 ÁRVVOŠTALLAMAT	93
13 SÁMEÁLB MOTFOANDA	94
13.1 SÁMEÁLB MOTFOANDA	94
13.2 OHCANVUĐOT DOARJAGAT - SÁMEÁLB MOTFOANDA	94
13.2.1 <i>Giellaovddideapmi - sámeálbmotfoanda</i>	<i>94</i>
13.2.2 <i>Árbediehtu – duođašteapmi ja gaskkusteapmi - sámeálbmotfoanda.....</i>	<i>96</i>
13.2.3 <i>Girjjálašvuohta - sámeálbmotfoanda.....</i>	<i>97</i>
13.3 OVDDIDAN-, ČIELGGADAN- JA DUOĐAŠTANRUĐAT - SÁMEÁLB MOTFOANDA.....	98
13.3.1 <i>Giellaprográmma.....</i>	<i>98</i>
13.3.2 <i>Árbedieđuid duođašteapmi ja gaskkusteapmi</i>	<i>98</i>
13.3.2.1 <i>Árbedieđuid kárten vuogádatlaččat</i>	<i>98</i>
14 POLITIHKALAŠ DÁSI DOAIBMAGOLUT	99
14.1 SÁMEDIKKI DIEVASČOAHKKIN	99
14.2 SÁMEDIKKI ČOAHKKINJODIHHANGODDI	99
14.3 SÁMEDIKKI BEARRÁIGEAHČČANLÁVDEGODDI.....	100
14.4 SÁMI PARLAMENTÁRALAŠ RÁĐĐI (SPR).....	100
14.5 SÁMEDIKKI DOARJJASTIVRA	100
14.6 SÁMEDIGGERÁĐĐI	100
14.7 SÁMEDIKKI GIELLASTIVRA	100
14.8 SÁMI GIELLALÁVDEGODDI.....	100
14.9 SÁMEDIKKI NUORAIDPOLITIHKALAŠ LÁVDEGODDI (SNPL).....	101
15 HÁLDDAHUSDÁSI DOAIBMAGOLUT.....	101
15.1 HÁLDDAHUSA DOAIBMAGOLUT.....	101
15.2 ERENOAMÁŠ PROŠEAVTTAT.....	102
15.2.1 <i>Sámi divvunprográmma - Divvun</i>	<i>102</i>
15.2.2 <i>Vistesuodjalanprošeavttat.....</i>	<i>102</i>
15.2.3 <i>Árvoháhkkanprográmma – Fágalaš forum ja ovddidanforum</i>	<i>102</i>
15.2.4 <i>Nuortasámi kulturbiras</i>	<i>102</i>
15.2.5 <i>Dási buorideapmi sámi mánáidgárddiin.....</i>	<i>102</i>
15.2.6 <i>Sámediggeválgá</i>	<i>102</i>
15.2.7 <i>Eret bidjan, loahpadeapmi ja čatnan Sámedikki arkiivvas</i>	<i>103</i>
15.2.8 <i>Sámi oahpponeavvuskádat</i>	<i>103</i>
16 BUŠEAHTTADÁRBBUT JAGIS 2011	103
16.1 OAHPAHUS JA DUTKAN.....	105
16.2 GIELLA	105
16.3 KULTUVRA	105
16.4 EALÁHUSAT.....	106
16.5 AREÁLAT, BIRASGÁHTTEN JA KULTURSUODJALEAPMI.....	107
16.6 DEARVVAŠVUOHTA JA FUOLAHUS.....	107

Sámiid álbmotválljen orgána Sámediggi, lea gávpogiid ja giliid sámi álbmoga várás. Sámedikki politihkka galgá boahit buorrin sámi servodaga buot guovlluide. Politihka vuodđun lea min erenoamáš kultuvra, min oktasaš árvvut ja vuodđooainnut, ja min historjjálaš gullevašvuohta árbevirolaš sámi ássanguovlluide. Sámediggi galgá buot servodatsurggiin, gietkamis hávdái, čalmmustahttit ovttaskas olbmuid dárbbuid ja sin árgabeaivvi iežaset lagašbirrasiin.

1 Ollislaš juolludus Sámediggái

Tabell 1.0 Ollislaš juolludus Sámediggái

(i 1000 kr)

Kap.Poast: Čilgehus	RR 2008	Buš- 2009	RevBuš-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
680.50 Bargo-ja searvadahttindepartemeanta - BSD	191 400	203 735	203 735	215 136	11 401	5,6 %
223.50 Máhttodepartemeanta - MD	31 887	33 290	33 290	34 355	1 065	3,2 %
226.21 Máhttodepartemeanta - MD	4 000	4 300	4 300	0	-4 300	-100,0 %
231.50 Máhttodepartemeanta - MD	12 380	12 925	12 925	13 339	414	3,2 %
1429.50 Birasdepartemeanta - BD	3 000	3 000	3 000	3 000	0	0,0 %
320.53 Kultur- ja girkodepartementa - KGD	53 543	61 993	61 993	65 353	3 360	5,4 %
762.70 Dearvašvuođa- ja fuolahusdepartemeanta DFD	6 200	6 400	6 500	6 500	0	0,0 %
1147.50 Eanadoallodepartemeanta - ED	2 000	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
1147.50 Eanadoallodepartemeanta - ED	2 000	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
Juolluduvvon oktiibuot I	306 410	329 643	329 743	341 683	11 940	3,6 %

Ollislaš bušeahhtarámma Sámediggái lea lasihuvvon 11 940 000 ruvnnuin Sámedikki reviderejuvvon 2009 bušeahhta ektui. Sámediggi ferte jahkásaččat ohcat ruđaid 226.21 poasttas Máhttodepartemeanttas. Eahpesihkarvuođa geažil das mii ohcama boadusis šaddá, de lea dat poasta vuoliduvvon.

11 940 000 ruvdnosaš lasáhussii gullet earret eará čuovvovaččat:

- 4 000 000 ru Loabága suohkana searvadahttimii sámegiela hálddašanguvlui
- 1 500 000 ru viessoláigobuhtadussii Diehtosiidii Guovdageainnus
- 370 000 ru Sámedikki válgaortnega árvvoštallamii
- 3 500 000 ru Ráđđehusa sámegiela doaibmaplána čuovvoleapmái

Oktiibuot lea dat mii bajábealde namuhuvvo 9 370 000 ru. Loahppaoassi lassáneamis, 2 570 000 ru manná hadde- ja bálkállassáneami osiid gokčamii.

Stuorradiggi lea juolludan 75 miljon ru Sámeálbmotfondii. Foandda buvttadus ii leat mielde Sámedikki rámmajuolludus. Sámedikki 2010 bušeahtas juogaduvvo 9 000 000 ru sámeálbmotfoandda buvttadus. Dás lea 2009 buvttadus 4 650 000 ru. Loahppaoassi lea ovddeš buvttadus mii ii leat geavahuvvon.

2 Sámedikki ekonomalaš rámmajuolludus

Tabella 2.0 Buohkanastabealla - Sámedikki boadut ja golut buohkanassii

(i 1000 kr)

	Rehketdoallu-08	Buš-09	RevBuš-09	Buš-2010	Erohus	%
Doaibmagolut						
Departemeanttaid juolludusat	306 410	329 643	329 743	341 683	11 940	3,6 %
Sámeálbmotfoandda reanttut	9 947	16 000	16 000	9 000	-7 000	-43,8 %
Doaibmaboaduid submi	316 357	345 643	345 743	350 683	4 940	1,4 %
Váikkuhangaskaoamit						
Váikkuhangaskaoamit	198 394	220 608	226 458	229 669	3 211	1,4 %
Sámeálbmotfoandda	9 947	14 200	14 200	9 000	-5 200	-36,6 %
Váikkuhangaskaoamiid submi	208 341	234 808	240 658	238 669	-1 989	-0,8 %
DOAIBMAB. SUBMI - VÁIKKUHANGASKAOMIT	108 016	110 835	105 085	112 014	6 929	6,6 %
DOAIBMAGOLUT						
Politiikalaš dási doaibma	22 272	20 575	21 707	22 014	307	1,4 %
Hálddaha doaibma	76 947	81 210	81 660	85 430	3 770	4,6 %
Erenoamáš doaibmagolut	6 098	9 050	10 033	4 570	-5 463	-54,5 %
Doaibmagoluid submi	105 317	110 835	113 400	112 014	-1 386	-1,2 %
JAHKEBOAÐUS	2 699	0	-8 315	0	8 315	-100,0 %

3 Váikkuhangaskaoamit

Sámediggi juogada čuovvovaččat váikkuhangaskaoamiid váldopoasttaide 2010:s:

Tabella 3.0 Buohkanastabealla - Váikkuhangaskaoamit

(i 1000 kr)

Čilgehus	RR 2008	Buš 2009	Rev 2009	Buš 2010 - 10-Rev 09	Erohus %	
Njuolggadoarjagat	101 289	115 295	116 915	121 571	4 656	4,0 %
Ohcanvuodot doarjja	73 720	70 493	73 073	74 791	1 718	2,4 %
Árvoháhkaprográmma	4 875	6 000	6 000	5 500	-500	-8,3 %
Šiehtadusat	8 099	14 360	14 360	14 725	365	2,5 %
Eará váikkuhangaskaoamit	9 065	9 960	11 610	10 432	-1 178	-10,1 %
Sámeálbmotfoandda	9 947	14 200	14 200	9 000	-5 200	-36,6 %
Eará doaibmabijut	1 346	4 500	4 500	2 650	-1 850	-41,1 %
Submi	208 341	234 808	240 658	238 669	-1 989	-0,8 %

Tabella 3.1 Buohkanastabealla váikkuhangaskaoamit - Váldosuorggit

(i 1000 kr)

	Rehketdoallu-08	Buš-09	RevBuš-09	Buš-2010	Juog. %	Erohus 10-Rev 09	%
Váikkuhangaskaoamit							
Oahpahuš	27 296	31 330	32 630	31 330	13,1 %	-1 300	-4,0 %
Giella	49 580	53 960	53 960	57 881	24,3 %	3 921	7,3 %
Kultuvra	74 241	77 007	78 177	83 245	34,9 %	5 068	6,5 %
Ealáhus	27 753	34 200	34 830	34 630	14,5 %	-200	-0,6 %
Birasgáhtten ja kultursuodjalus	3 126	2 000	3 000	2 000	0,8 %	-1 000	-33,3 %
Dearvvašvuoda- ja sosiálaáŋgiruššan	2 034	3 250	3 350	3 350	1,4 %	0	0,0 %
Sámi organisašuvnnat	3 953	4 401	4 401	4 151	1,7 %	-250	-5,7 %
Eará váikkuhangaskaoamit	9 065	9 960	11 610	10 432	4,4 %	-1 178	-10,1 %
Sámeálbmotfoandda	9 947	14 200	14 200	9 000	3,8 %	-5 200	-36,6 %
Eará doaibmabijut	1 346	4 500	4 500	2 650	1,1 %	-1 850	-41,1 %
Váikkuhangaskaoamiid submi	208 341	234 808	240 658	238 669	100,0 %	-1 989	-0,8 %

Váikkuhangaskaomiid váldopoasttat leat fas dárkileappot čilgejuvvon kapihttaliin 4 – 11. Juohke kapihttala vuolde lea visogovva das man ollu ruđat leat várrejuvvon njuolgga doarjagiidda ja ohcanvuđot doarjagiidda.

Sámedikki váikkuhangaskaomiide gullet njuolgga doarjagat organisašuvnnaide ja ásahusaide, iešgudege ohcanvuđot doarjjaortnegat ja doarjagat mat leat muddejuvvon šiehtadusaid bokte.

3.1 Njuolgga doarjagat

Lagabui daid ovttaskas ortnegiid birra mat juolluduvvojit njuolga Sámedikki bušeahta bokte, oainnát kapihttaliin main ortnegat válddahalloyuvvojit.

3.2 Ohcanvuđot doarjagat

Buot ohcanvuđot doarjjaortnegat leat čohkkejuvvon oktasaš ortnegin main leat oktasaš njuolggadusat, geahča Sámedikki mearrádusa áššis 43/07. Njuolggadusat ohcanvuđot doarjagiid hálddašepmái leat heivehuvvon stáhta ekonomiijanjuolggadusaide.

Stáhta ekonomiijanjuolggadusat geatnegahttet Sámedikki fuolahit dan ahte doarjagat hálddašuvvojit ulbmillaččat ja beaktilis vugiin. Diesa gullá maid gáibáduš bearráigeahččat ja gávnnahit ortnegiid maiguin duodaštit ruđaid geavaheami dohkálaččat.

Sámediggerádis lea fápmudus earaláhkai geavahit gitta 20% dain ruđain mat leat várrejuvvon bušeahtas. Fápmudus ii guoskka njuolgga doarjagiidda, váikkuhangaskaomiide maid čeahkinjođihangoddi hálddaša, Sámeálbmotfondii ja doaibmagoluide. Sámediggeráđdi galgá bušeahtajagi addit dieđuid Sámedikki dievasčeahkimii jus ruđat geavahuvvojit earaláhkai, geahča ášši 43/07.

Sámediggerádis lea fápmudus čađahit dárbbášlaš rievdadusaid máksineavttuin.

Sámediggeráđđái sáhtta váidit mearrádusaid maid doarjjastivra lea dahkan.

Sámediggi fámoahuhtá dainna mearrádusain ášši 09/08 Sámedikki doarjjastivrra njuolggadusaid ođasmahttin. Sámediggeráđdi nammada lahtuid ja várrelahtuid Sámedikki doarjjastivrii, ja mearrida njuolggadusaid doarjjastivrra várás.

Buot ohcanvuđot doarjagiidda, earret daid váikkuhangaskaomiide maid čeahkinjođihangoddi hálddaša, gusket Sámedikki bajimus njuolggadusat ohcanvuđot doarjagiid várás ja dasto dat juolluduseavttut bušeahtas mat bohtet ovdan ovttaskas ortnega vuolde.

Ohcanvuđot doarjagiid sierra ortnegiid birra čilgejuvvo lagabui Sámedikki bušeahtas dain kapihttaliin mas ortnegiid birra čilgejuvvo.

3.3 Šiehtadusat

3.3.1 Váldošiehtadus sámi dáiddárganisašuvnnaiguin

Sámediggi lea 2004:s dahkan váldošiehtadusa sámi dáiddárganisašuvnnaiguin mat ovddastuvvojit Sámi dáiddárráđi bokte. Ulbmilin lea ovddidit buriid ja girjás sámi kultureallima ja lámčit diliid sámi girjjálašvuoda, musihka, dánsuma, teáhtera, filmma, govvadáidaga ja dáiddaduoji dahkamii ja

gaskkusteapmái. Dáiddáršiehtadus siskkilda oktasaš doaibmabijuid dáiddasuorggis mat čadahuvvojit oasálaččaid gaskka sohppojuvvon ekonomalaš rámmaid siskkobealde.

3.3.2 Duoji váldošiehtadus

Sámediggi lea 2005:s dahkan váldošiehtadusa duodjeealáhusa várás duodjeorganisašuvnnaiguin; Riikaorganisašuvdna Sámiid Duodji ja Duojáriid ealáhussearvi. Šiehtadusa ulbmilin lea ovdánahttit duoji buorebut gánnáhahtti ealáhussan ja vai nagodivččii eanet vuovdit iešbuvttaduvvon gálvvuid. Dákkár ovdánahttin gáibida ahte biddjojuvvo eanet deaddu gelbbolašvuoda bajideapmái, buvttaovddideapmái, vuovdaleapmái ja vuovdimii. Dahkkojuvvo jahkásaš ealáhusšiehtadus duoji váste, mas leat doaibmabijut maid ulbmilin lea ovdánahttit ealáhusa nu ahte dat dávista daid politihkalaš mihttomeriide ja njuolggadusaide, maid Sámediggi áiggis áigái mearrida.

4 Oahpahus

Máhtolašvuolta ja gelbbolašvuolta leat sámi servodagaid ovddideami ja nannema vuodđu.

Váldomihttomearri

Sámi álbmogis galgá leat máhtolašvuolta, gelbbolašvuolta ja gálggat mat dárbbášuvvojit sámi servodaga ovddideamis.

Oassemihttomearri

- Sámi mánáin ja nuorain lea nana sámi identitehta ja čatnaseapmi sámi gillii ja kultuvrii
- Sámi álbmogis galgá leat duohta vuoigatvuolta oahpahussii sámeielas ja sámegillii
- Buot alit oahppu ja dutkan fuolaha sámi perspektiivva

Strategiijat

- Gulahallama bokte guovddáš, guovllulaš ja báikkálaš eiseválddiiguin ja eará guoskevaš oassálastiiguin sihkkarastit buriid rámmaeavttuid sámi mánáidgárddiid, vuodđooahpahusa, alit oahpu ja dutkama váste
- Váikkuhit dasa ahte áshuvvojit almmolaš sámi mánáidgárddit dahje sámi ossodagat mánáidgárddiide
- Váikkuhit dasa ahte biddjojuvvo sámi sisdoallu skuvlaastoáiggeortnegiid ja kulturskuvlii
- Váikkuhit dasa ahte hospiterenortnet giellaoahpahas nannejuvvo
- Bargá dan ala ahte nátionála oahpahaspolitihkka fuolaha sámi perspektiivva
- Váikkuhangaskaomiid aktiivvalaš geavaheami bokte nannet máhtolašvuoda ja gelbbolašvuoda sámi servodagas
- Váikkuhit hutkás ja bevttolaš sámi oahpponeavvobuvttadeapmái
- Sámi oahpponeavvoguovddáža, Sámi oahpponeahta ja ohcanvejolaš oahppouskkádaga olámuddui buktima bokte ja dieđuid addima bokte sámi oahpponeavvuid birra
- Addit dárbbášlaš dieđuid ja bagadusa sámi oahpahusa birra mánáidgárddiin ja vuodđooahpahas
- Váikkuhit dasa ahte rávesolbmot ožžot oahpahusa sámeielas
- Váikkuhit dasa ahte bistevaš sámi dulkaoahppu áshuvvo
- Váikkuhit dasa ahte refušuvdnamáksomearit muddejuvvojit nu ahte dat gokčet duohta goluid
- Váikkuhit dasa ahte Sámi allaskuvla ovddiduvvo álgoálbmotuniversitehtan
- Váikkuhit dasa ahte boarráset sámiid máhtolašvuolta dohkkehuvvo ja oainnusin bohtá go bálkáhuvvojit máhttogaskusteaddjin vuodđooahpahas
- Váikkuhit dasa ahte sámi govvluid giliskuvllat bisuhuvvojit
- Váikkuhit dasa ahte oahpahasláhka oahpahusa várás sámegillii ja sámeielas ođasmahttojuvvo

4.1 Váikkuhangaskaoamit

Tabella 4.1 Čoahkketabealla - Sámegeiel oahpahus

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
	Ohcanvuđot doarjagat	27 296	25 330	26 630	26 530	-100	-0,4 %
	Doaibmabijut nannen dihtii oahpponeavvoráhkadeami	0	6 000	6 000	4 800	-1 200	-20,0 %
Submi		27 296	31 330	32 630	31 330	-1 300	-4,0 %

4.2 Ohcanvuđot doarjagat

Tabella 4.2 Ohcanvuđot doarjagat - Sámegeiel oahpahus

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
100	Oahpponeavvut	16 170	11 875	12 875	11 875	-1 000	-7,8 %
101	Gelbolašvuodálokten	3 793	4 250	4 550	4 750	200	4,4 %
102	Mánáidgárddit	7 333	9 205	9 205	9 905	700	7,6 %
Submi		27 296	25 330	26 630	26 530	-100	-0,4 %

4.2.1 Oahpponeavvut

Tabell 4.2.1 Oahpponeavvut

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
10000	Dábalaš oahpponeavvut vuodđooahpahussii	13 593	8 975	8 975	8 975	0	0,0 %
10001	Erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvut	2 577	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
10004	Oahpponeavvut mánáidgárddiide	0	1 000	1 000	1 000	0	0,0 %
10005	Oahpponeavvuid oastin	0	0	1 000	0	-1 000	-100,0 %
Submi		16 170	11 875	12 875	11 875	-1 000	-7,8 %

4.2.1.1 Dábalaš oahpponeavvut vuodđooahpahussii

Tabella 4.2.1.1 Dábalaš oahpponeavvut vuodđooahpahussii

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
10000	Dábalaš oahpponeavvut vuodđooahpahussii	13 593	8 975	8 975	8 975	0	0,0 %
Submi		13 593	8 975	8 975	8 975	0	0,0 %

Doarjjaortnega ulbmil:

- Ovddidit sámi oahpponeavvuid gustovaš oahppoplánadahkosa vuodul

Doarjjaoažžu:

- Lágádušat ja eará oahpponeavvobuvttadeaddjit main alddiineaset lea fitnodat

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Vuodđooahpahusa oahppit

Ulbmilolahusa eavttut:

- Álggahuvvon sámi oahpponeavvoproševttaid lohku 2010:s
- Sámi oahpponeavvuid almmuheami mearri

Vuoruheamit 2010:s:

- Máttasámegiella vuosttaš giellan 5. jahkeceahkkái
- Máttasámegiella nubbingiellan mánáidceahkki 3. ja 4. dásái
- Oskkoldat, eallinoaidnu ja etihkka (OEE) – Fáddághpa 5.-7. jahkecehkiide davvisámegillii risttalašvuoda váldooassái
- Julevsámegiella nubbingiellan 7. dásái
- Davvisámegiella nubbingiellan mánáidceahki 1.-4. dásái – ohppiidgeirji ja bargogirji vejolaččat neahttaresursa juohke dásái
- Servodatfágit joatkkaoahpahusa Jo1/Jo2 várás – vejolaš jorgalit ja heivehit LK06S:ii
- Fáddághppagat vuodđoskuvlla servodatfágaide – váldooassi servodatoahppu 5.-7. jahkecehkiide
- Ođđasisprenten, fierpmádatbáikkiid bisuheapmi, ođasmahttin, áigeguovdilastin ja dáláš oahpponeavvuid heiveheapmi

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea guovvamánu 1. b. 2010. Ohcamat mat leat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat galget leat jagi 2010 vuoruhemiid siskkobealde
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ohcama árvvoštallamii lea deatalaš ahte dásseárvoperspektiiva árvvoštallojuvvo
- Doarjjaoažžu galgá ovdalgo golbma vahku lea gollan doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dohkkehít doarjaga eavttuid. Jus áigemearri ii dollojuvvo, de sihkkojuvvo doarjja almmá ovdagihtii dieđiheami haga
- Ráhkaduvvo prošeaktačilgehus mas leat ovdánanplána osiid mielde, prošeavtta čadahannejolaš-
vuolta, movt prošeakta goziha gustovaš oahppoplánadahkosa ja oahpahuslága
- Doarjjaoažžu galgá ohcamis ovdanbidjat plánaid vurkkodeami ja juohkima ektui
- Doarjjaoažžus galgá leat šiehtadus girječálliguin, govvaiddjiiguin, jorgaleddjiiguin ja eará
veahkkebargiiguin das ahte oahpponeavvu ollásit dahje osiid das sáhtá almmuhit, juohkit ja
ovdanbuktit girjehámis, elektrovnnalaččat (maiddá neahttavuodot veršuvdna) dahje makkár
ihkinassii eará medias
- Oahpponeavvu galgá maid sáhttit almmuhit ollesteakstagirjin DAISY-formáhtain
- Doarjjaoažžu galgá vurket prentejuvvon oahpponeavvuin maŋimuš korrektuvrra lohkkjuvvon
veršuvnna teakstafillas govaid haga, vai sáhtá sáddet fiilla gelbbolašvuodáguovddázii mii
buvttada čuokkisčálagirjiid
- Digitála oahpponeavvuid buvttadeami oktavuodas geavahuvvojit dakkár teknihkalaš čovdosat
main sáhtá geavahit sámi bustávid
- Govvaávdnasat mat geavahuvvojit oahpponeavvus galget govvet daid variašuvnnaid mat sámi
servodagas, kultuvrras ja historjás leat
- Oahpponeavvuin mat leat davvisámegillii, berre čuovvut ”Čállinrávagirji” rávvagiid,
www.oahpponeahtta.no
- Prentejuvvon oahpponeavvuid ektui mearriduvvo doarjjareivves man ollu ovttaskas
oahpponeavvut prentejuvvojit. Vuodđun biddjojuvvo ohppiidgeirji mii lea vuodđoskuvlla
diehtjuohkinvuogádagas internehtas (www.wis.no/gsi)
- Doarjjaoažžu galgá nuvttá juogadit dárbbalaš oahppogirjemeari skuvllaide. Vuodđun biddjojuvvo
ohppiidgeirji mii lea vuodđoskuvlla diehtjuohkinvuogádagas internehtas (www.wis.no/gsi).
Dát ii guoskka daid oahpponeavvuide mat leat olámuttus dušše internehtas
- Digitála oahpponeavvuid galgá sáhttit geavahit nuvttá internehtas
- Doarjjaoažžu galgá addit 10 gáhppálaga oahpponeavvus Sámediggái. Dát ii guoskka daid
oahpponeavvuide mat leat olámuttus dušše internehtas.

- Oahpponeavvu galgá leat fidnemis márkanis unnimusat 5 jagi. Dát guoská sihke prentejuvvon ja digitála oahpponeavvuide. Maŋŋá dán áigodaga ferte vejolaččat ohcat oažžut bisuhuvvot neahttabáji
- Digitála oahpponeavvuid ektui lea doarjjaoažžus ovddasvástádus vejolaš bálvváris (serveris)
- Doarjjaoažžu sáhtá gáibidit áigemeari guhkiduvvot jus Sámediggi gáibida rievdadit prošeavtta maŋŋágo dat lea álggahuvvon
- Jus doarjjaoažžu reastaluvvá, prošeavtta doaibma bissehuvvo dahje loahpahuvvo, dahje doarjja-oažžu eará sivaidd geažil ii sáhte dahje ii hálit gárvvistit prošeavtta, de sáhtá Sámediggi gáibidit vuoigatvuoda váldit badjelasas barggu. Doarjjaoažžu galgá šiehtadusas girječálliin bidjat dieđuid dan birra erenoamážit, ja dan ferte maid girječálli dohkkehit. Seamma gusto maid šiehtadussii eará veahkkebarguiguin
- Oahpponeavvoprošeavttat maidda juolluduvvo doarjja, galget merkejuvvot gustovaš standárddaid vuodul. Oahpponeavvuid galgá sáhttit čatnat oahpponeavvodiehtovuđđui GREP, Máhttolokten sámegeilla. Digitála oahpponeavvut galget merkejuvvot metadataspesifikašuvnna NORLOM vuodul
- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga namuhuvvon prošeaktii dahje vejolaš liigegoluide, earret go jos Sámediggi gáibida dakkár rievdadusaid maid geažil golut lassánit mealgat

Meroštallannjuolggadusat:

Oktasaš prentejuvvon ja digitála oahpponeavvuide:

a) Mánusa ovddideapmi

- Girječálliid ja jorgaleddjiid friijaoastin gitta jagi rádjai, šiehtadusa mielde guoskevaš bargoaddiin, dahje girječállibálkkáš mánusa oastima oktavuodas 2 500 ru siiddu nammii odđa teavsttas, bálkkáš gustovaš oahpponeavvuid jorgaleamis, heiveheamis, ođasmahttimis ja áigequovdilastimis lea 1 500 ru siiddu nammii mas leat 2000 guoskkahaga. Erenoamáš oktavuodain sáhtá girječálliid ja jorgaleddjiid friijaoastit gitta guovtti jagi rádjai. Dat galgá erenoamážit vuodustuvvot.
- Korrektuvrra lohka ovddas 100 ru siidui mas leat 2000 guoskkahaga
- Referánsajovkui gitta 50 000 ru rádjai, ferte vuodustuvvot man ollu golut šaddet

b) Buvttadeapmi

Guoská prentejuvvon oahpponeavvuide:

- Ollislaš buvttadangoluide lohkojuvvot mielde teknihkalaš buvttadus ja doaimmahusgolut, ja doarjja rehkenastojuvvo čuovvovaš vuogi mielde árka nammii (mii lea 16 siiddu):
 - gitta 15 % rádjai govat 8 000 ru
 - gitta 30 % rádjai govat 11 000 ru
 - gitta 50 % rádjai govat 14 000 ru
 - eanet go 50 % govat 17 000 ru

Jus submi, gč. bajábeale máksomeriid, ii govčča ollislaš buvttadangoluid, de sáhtá ohcci bidjat ovdan ohccojuvvon prošeavtta gollomeroštusa. Dát galgá leat vuodđuduvvon čálalaččat.

Govaiguin oaivvilduvvojit govat, tevnnegat, tabeallat, formelat jed.

Teknikkalaš buvttadeapmin oaivvilduvvojit formáhta, báberkvalitehta, ivdnegeavaheapmi, korrektuvradivvumat, čatnan ja olggoš. Doaimmahusgollun oaivvilduvvojit gielalaš, fágalaš ja pedagogalaš giedaškuššan ja korrektuvrra lohkan

Guoská digitála oahpponeavvuide:

- Ollislaš buvttadangollun lohkkajuvvo digitála oahpponeavvu ollásit buvttadeapmi ja dat rehkenastojuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul, gitta 700 000 ru rádjai.

Jus submi, gč. bajábeale máksomeriid, ii govčča ollislaš buvttadangoluid, de sáhtá ohcci bidjat ovdan ohccojuvvon prošeavtta gollomeroštusa. Dát galgá leat vuodustuvvon čálalaččat.

Ollásit buvttademiin oavvilduvvo sisdoalu ja funkšunálitehta čilgen, ovddidangolut, jorgaleapmi ja oahpponeavvu geahččaleapmi.

c) Erenoamáš ovdanbuktingolut

- Erenoamáš oktavuodáin sáhtá doarjja addojuvvot gitta 150 000 ru rádjai. Dát guoská omd. stuorra báلكkáziiidda illustrejeaddjiide, govvideaddjiide ja vuoigatvuođaoamasteddjiide. Dáid ferte čálalaččat vuodustit.

d) Oppalaš golut

- Dan lassin sáhtá b) buvttadangoluin rehkenastit gitta 100 % rádjai prentejuvvon oahpponeavvuid oppalaš goluide ja 50 % rádjai digitála oahpponeavvuid oppalaš goluide. Oppalaš gollun lohkkajuvvojit eará golut mat lágádusas leat oahpponeavvu ovddideapmái lassin daid goluide mat bohtet ovdan čuoggás b). Dat sáhttet leat golut mat lágádusas leat viessoláigui, kantuvrra hálldašepmái, mátkkiide, olggobeale konsuleantabálvalusaide, vuođđovuoigatvuođaide, fágalaš kvalitehta sihkkarastimii, govaid redigeremii ja sullasaččaide

e) Buhtadus sámi oahpponeavvuid sisaoastinortnega geažil

- Gitta 250 oahpponeavvu rádjai 20% buvttadangoluin
- Gitta 251 - 500 oahpponeavvu rádjai 30% buvttadangoluin
- Gitta 501 – 800 oahpponeavvu rádjai 50% buvttadangoluin

Buvttadangolut leat golut buohkanassii b) tehnikkalaš buvttadeapmái, c) erenoamáš buvttadanvuohtái ja d) oppalaš goluide.

Meroštallannjuolggadusat fierpmádatbáikkiid bisuheapmái guhkit áigái go 5-jagi áigodahkii:

- Doarjjasturrodad meroštallojuvvo gitta 75 000 ruvdnosaš ohcama rádjai mii lea ákkastuvvon

Máksineavttut:

- Prentejuvvon oahpponeavvuide máksujuvvo 50 % dalle go prošeakta álggahuvvo, 25 % dalle go mánus ja prentenšiehtadus gárvanit ja loahppa 25 % dalle go buvta lea gárvvistuvvon ja golut duodaštuvvon
- Digitála oahpponeavvuide máksujuvvo 50 % dalle go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksujuvvo dalle go prošeakta lea čađahuvvon ja golut leat duodaštuvvon.
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušeahttajagis goas doarjja juolluduvvo ja galgá gárvvistuvvot mañimusat 2 jagi mañña doarjjareivve beaivádeami. Erenoamáš oktavuodáin sáhttet prošeavttat oážžut guhkeduvvot gárvvistanáigemeari gitta 3 jahkái doarjjareivve beaivádeami mañña, dat ferte vuodustuvvot erenoamážit.
- Doarjjaoážžu galgá buktit rehketdoalu ja raportta ruđaid geavaheamis. Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji leat duodaštan dan rehketdoalu, mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Rehketdoalu galgá sáhttit buohtastahttit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin.
- Doarjjaoážžu galgá reporteret prošeavtta jođu guhtta mánu mañña go prošeakta lea álggahuvvon

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálldašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtá ohcat.

Ortnega hálldaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 8 975 000 ru doarjja dábaláš vuodđooahpahusa oahpponeavvuide.

4.2.1.2 Erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvut

Tabealla 4.2.1.2 Erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvut

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
10001	Erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvut	2 577	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
Submi		2 577	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Ovddidit sámi sierra láhččojuvvon oahpponeavvuid mánáide, nuoraide ja ollesolbmuide davvi-, julev- ja máttasámegillii

Doarjjaoažžu:

- Lágádusat ja erenoamášpedagogalaš gelbbolašvuodđaguovddážit main lea ovddasvástádus sierra láhččojuvvon oahpponeavvuid ovddideamis mánáide, nuoraide ja rávesolbmuide

Doarjjaortnega olahusjoavku

- Mánáidgárdemánat ja vuodđoskuvlla oahppit geat dárbbasit erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvuid

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle álggahuvvon sámi oahpponeavvoprošeavtta 2010:s
- Galle almmuhuvvon sierra láhččojuvvon sámi oahpponeavvu

Vuoruheamit 2010:s:

- Oahpponeavvut diedihuvvon, individuála dárbbuid vuodul
- Oahpponeavvut daidda geain leat oaidnin-, gullan-, matematihkka- ja lohkan/čállinváttisvuodát
- Kárten- ja bagadanávdnasat

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat fertejit dávistit Sámedikki vuoruhemiide 2010:s
- Sámedikki ohcankovvi ortnega várás galgá geavahuvvot.
- Ohcama árvvoštallamii lea deataláš ahte dásseárvoperspektiiva árvvoštallojuvvo
- Doarjjaoažžu galgá ovdal go golbma vahku leat gollan doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dohkkehit doarjaga eavttuid.
- Galgá ráhkaduvvot prošeaktačilgehus mii válddahallá ovdánanplána osiid mielde, prošeavtta čadahanvejolašvuoda, movt prošeakta goziha gustovaš oahppoplánadahkosa gáibádusaid ja movt oahpponeavvu galgá kvalitehta dáfus sihkkarastojuvvot gustovaš oahppoplánadahkosa gáibádusaid mielde, oahpahusdárbu ja daid sierralágan dárbbuid maid várás oahpponeavvu ráhkaduvvo
- Doarjjaoažžu galgá ohcamis ovddidit vurken- ja juohkinplánaid
- Doarjjaoažžus galgá leat šiehtadus girječálliguin, govaheddjiiguin, jorgaleddjiiguin ja eará vehkiiguin das ahte oahpponeavvu ollislaččat dahje osiid das sáhtá almmuhit, juohkit dahje

ráhkadit girjehámis, elektrovnnalaš hámis (maiddáí neahttavuđot veršuvdna) dahje makkár ihkinassii medias.

- Oahpponeavvu galgá sáhttit almmuhit ollesteakstagirjin DAISY-formáhtas
- Oahpponeavvobuvttadeaddjit geain ii leat oktavuoha stáhtalaš pedagogalaš doarjjavuogádahkii galget geavahit fágatearpmaid mat juo leat geavahasas
- Doarjjaoažžu galgá prentejuvvon oahpponeavvuin váldit vára maŋimusš veršuvnna teakstafiillas govaid haga mas korrektuvra lea lohkkjuvvon, vai sáhtá sáddet fiilla gelbbolašvuoda guovddáži mii buvttada čuokkisčálagirjiid
- Digitála oahpponeavvuid ráhkadeami oktavuodas galgá geavahit teknihkalaš čovdosiid main lea vejolaš geavahit sámi bustávaid/čálamearkkaid
- Govvaávdnasat mat geavahuvvojit oahpponeavvus berrejit govvet daid variašuvnnaid mat sámi servodagas, kultuvrras ja historjjás leat
- Davvisámegiela oahpponeavvuid ráhkadeamis berre čuovvut rávvagiid mat leat "Čállinrávagirjii", www.oahpponeahtta.no
- Prentejuvvon oahpponeavvuide mearriduvvo prentenlohku ovttaskas oahpponevvui doarjjareivves
- Doarjjaoažžu galgá nuvttá juohkit dárbbášuvvon meari oahpponeavvuid skuvllaide
- Digitála oahpponeavvuid galgá sáhttit geavahit nuvttá interneahhtas
- Šiehtaduvvo sierra man galle nuvttá gáhppálaga oahpponeavvus galget Sámediggái
- Oahpponeavvu galgá leat olámuttus márkaniis unnimusat vihtta jagi. Dát guoská sihke prentejuvvon ja digitála oahpponeavvuide
- Digitála oahpponeavvuid oktavuodas lea doarjjaoažžus ovddasvástáduš vejolaš bálvváris
- Doarjjaoažžu sáhtá gáibidit guhkit áigemeari jus Sámediggi gáibida rievdadusaid proševttas dahje proševtta álggaheamis
- Jus doarjjaoažžu reastaluvvá, proševtta doaimma bissehuvvo dahje heaittihuvvo, dahje doarjjaoažžu eará sivaidd geažil ii sáhte dahje ii hálit almmuhit, de sáhtá Sámediggi váldit badjelasas almmuheami. Doarjjaoažžu galgá šiehtadusas girječálliin bidjat sierra dieđuid dán birra, maid maiddáí girječálli galgá leat dohkkehan. Seamma guoská maid šiehtadussii eará vehkiiguin
- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga prošektii dahje liigegoluide, earret go jus Sámediggi gáibida rievdadusaid mat divruhahttet goluid mealgat

Meroštallannjuolggadusat:

Oktasaš prentejuvvon ja digitála oahpponeavvuide:

a) Mánusa ovddideapmi

- Girječálliid ja jorgaleddjiid friijaoastin gitta ovttá jahkái, šiehtadusa mielde guoskevaš bargoadiin, dahje girječállibálkkáš mánusa oastima oktavuodas 2 500 ru siiddu nammii odđá teavsttas, dáláš oahpponeavvuid bálkkáš jorgaleapmái, heiveheapmái, ođasmahttimii ja áigequovdilastimii lea 1 500 ru siiddu nammii 2000 guoskkahagain.
- Korrektuvrra lohka ovddas 100 ru siidui mas leat 2000 guoskkahaga
- Referánsajovkui gitta 50 000 ru rádjai, ferte vuodustuvvot man ollu golut šaddet

b) Buvttadeapmi

Prentejuvvon oahpponeavvut:

- Ollislaš buvttadangoluide lohkkjuvvvojit mielde teknihkalaš buvttadus ja doaimmahusgolot, ja doarjja rehkenastojuvvo čuovvovaš vuogi mielde árka nammii (mii lea 16 siiddu):
 - gitta 15 % rádjai govat 8 000 ru
 - gitta 30 % rádjai govat 11 000 ru
 - gitta 50 % rádjai govat 14 000 ru

- eanet go 50 % govat 17 000 ru

Govaiguin oaivvilduvvojit govat, tevnnegat, tabeallat, formelat jed.

Teknikkalaš buvttadeapmin oaivvilduvvojit formáhta, báberkvalitehta, ivdnegeavaheapmi, korrektuvradivvumat, čatnan ja olggoš. Doaimmahusgollun oaivvilduvvojit gielalaš, fágalaš ja pedagogalaš válmmaštallan ja korrektuvrra lohkan

Digitála oahpponeavvut:

- Ollislaš buvttadangollun lohkkovuvvojit digitála oahpponeavvu olles buvttadeapmi ja dat rehkenastovuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul, gitta 700 000 ru rádjai

Olles buvttadeapmin lohkkovuvvojit sisdoalu ja funkšunalitehta čilgehusa ráhkadeapmi, ovddidangolut, jorgaleapmi ja oahpponeavvu testen.

c) Prentejuvvon oahpponeavvuid erenoamáš golut

- Erenoamáš oktavuodain sáhtta prentejuvvon oahpponeavvuide addit gitta 150 000 ru doarjaga. Ovdamearkka dihte dalle jus leat stuorra báلكkážat govaheddjiide, govvideddjiide ja vuoigatvuoda-oamasteddjiide. Dán ferte vuodustit čálalaččat.

d) Oppalaš golut

- Dasa lassin sáhtta b) buvttangoluin rehkenastit gitta 100 % rádjai prentejuvvo oahpponeavvuid ja 50% digitála oahpponeavvuid oppalaš goluide. Oppalaš gollun lohkkovuvvojit eará golut mat lágádusas leat oahpponeavvu ráhkadeapmái lassin daidda mat ovdanbohtet čuoggás b). Dat sáhttet ovdamearkka dihte leat golut lágádusa viessoláigui, kanturadministratarašuvdnii, mátkkiide, olggobeale konsuleantabálvalusaide, vuoigatvuoda-oamasteddjiide, fágalaččat kvalitehta sihkkarastimii, govaid redigeremii ja sullasaččaide.

e) Buhtadus sámi oahpponeavvuid sisaoastinortnega geažil

- Gitta 250 oahpponeavvu rádjai 20% buvttangoluin
- Gitta 251 - 500 oahpponeavvu rádjai 30% buvttangoluin
- Gitta 501 – 800 oahpponeavvu rádjai 50% buvttangoluin

Buvttangolut leat golut buohkanassii b) teknikkalaš buvttadeapmái, c) erenoamáš buvttadanvuohkái ja d) oppalaš goluide.

Meroštallannjuolggadusat fierpmádatbáikkiid bisuheapmái guhkit áigái go 5-jagi áigodahkii:

- Doarjjasturrodas meroštallojuvvo gitta 75 000 ruvdnosaš ohcama rádjai mii lea ákkastuvvon

Máksineavttut:

- 50 % máksjuvvo go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksjuvvo dalle go prošeakta lea čađahuvvon, golut leat duodaštuvvon ja go vejolaš prošeaktaraporta lea buktojuvvon.
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušehttajagi goas doarjja juolluduvvo ja galgá gárvvistuvvot maŋjimustá guokte jagi maŋŋá doarjjareivve dáhtona. Erenoamáš oktavuodain sáhtta prošeakta oažžut guhkit áigemeari gárvvistit barggu gitta golmma jagi rádjai maŋŋá doarjjareivve dáhtona, dán ferte erenoamážit vuodustit
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketdoalu ja raportta ruđaid geavaheamis. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de ferte rehketdoalu ruđaid geavaheamis leat duodaštan registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji. Rehketdoalu galgá sáhttit buohtastahttit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin.

- Doarjjaoažžu galgá diedđihit movt prošeakta ovdána guhitta mánu maŋŋá go prošeakta lea álggahuvvon

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtá ohcat.

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 1 900 000 ru doarjja erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvuide.

4.2.1.3 Oahpponeavvut mánáidgárddiide

Tabella 4.2.1.3 Oahpponeavvut mánáidgárddiide

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
10004	Oahpponeavvut mánáidgárddiide	0	1 000	1 000	1 000	0	0,0 %
Submi		0	1 000	1 000	1 000	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Ovddidit oahpponeavvuid ja fágagirjjálašvuoda gustovaš mánáidgárddiid rámma-plána vuodul

Doarjjaoažžu:

- Lágádusat ja eará oahpponeavvobuvttadeaddjit main lea iežaset fitnodat

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Mánáidgárddiid mánát geat dárbašit oahpponeavvuid sámegillii

Ulbmilolahusa eavttut:

- Álggahuvvon sámi oahpponeavvoproševttaid lohku 2010:s
- Sámi oahpponeavvuid almmuheami mearri

Vuoruheamit 2010:s:

- Oahpponeavvut ja fágagirjjálašvuodta mii gokčá rámma-plána čuovvovaš fágasurggiid:
- Dáidda, kultuvra ja hutkáivuodta

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea guovvamánu 1. b. 2010. Ohcamat mat leat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat galget dávistit Sámedikki vuoruhemiide 2010:s
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ohcama árvvoštallamii lea deatalaš ahte dásseárvoperspektiiva árvvoštallojuvvo
- Doarjjaoažžu galgá ovdal go golbma vahku leat gollan doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dohkkehit doarjaga eavttuid.
- Galgá ráhkaduvvot prošeaktačilgehus mii válddahallá ovdánanplána osiid mielde, prošeavtta čadahanvejolašvuoda, movt prošeakta goziha gustovaš oahppoplánadahkosa gáibádusaid ja movt oahpponeavvu galgá kvalitehta dáfus sihkkarastujuvvo gustovaš oahppoplánadahkosa gáibádusaid mielde, oahpahusdárbu ja daid sierralágan dárbbuid maid várás oahpponeavvu ráhkaduvvo
- Doarjjaoažžu galgá ohcamis ovddidit vurken- ja juohkinplánaid
- Doarjjaoažžus galgá leat šiehtadus girječálliguin, govaheddjiiguin, jorgaleddjiiguin ja eará vehkiiguin das ahte oahpponeavvu ollislaččat dahje osiid das sáhtá almmuhit, juohkit dahje

ráhkadit girjehámis, elektrovnnalaš hámis (maiddáí neahttavuđot veršuvdna) dahje makkár ihkinassii medias.

- Oahpponeavvu galgá sáhttit almmuhit ollesteakstagirjin DAISY-formáhtas
- Oahpponeavvobuvttadeaddjit geain ii leat oktavuoha stáhtalaš pedagogalaš doarjjavuogádahkii galget geavahit fágatearpmaid mat juo leat geavahasas
- Doarjjaoažžu galgá prentejuvnon oahpponeavvuin váldit vára maŋimusš veršuvnna teakstafiillas govaid haga mas korrektuvra lea lohkkjuvnon, vai sáhtá sáddet fiilla gelbbolašvuoda guovddáži mii buvttada čuokkisčálagirjiid
- Digitála oahpponeavvuid ráhkadeami oktavuodas galgá geavahit teknihkalaš čovdosiid main lea vejolaš geavahit sámi bustávaid/čálamearkkaid
- Govvaávdnasat mat geavahuvvojit oahpponeavvus berrejit govvet daid variašuvnnaid mat sámi servodagas, kultuvrras ja historjjás leat
- Davvisámegiela oahpponeavvuid ráhkadeamis berre čuovvut rávvagiid mat leat "Čállinrávagirjii", www.oahpponeahtta.no
- Prentejuvnon oahpponeavvuide mearriduvvo prentenlohku ovttaskas oahpponevvui doarjjareivves
- Doarjjaoažžu galgá nuvttá juohkit dárbbášuvvon meari oahpponeavvuid mánáidgárddiide
- Digitála oahpponeavvuid galgá sáhttit geavahit nuvttá interneahhtas
- Šiehtaduvvo sierra man galle nuvttá gáhppálaga oahpponeavvus galget Sámediggái
- Oahpponeavvu galgá leat olámuttus márkanis unnimusat vihtta jagi. Dát guoská sihke prentejuvnon ja digitála oahpponeavvuide
- Digitála oahpponeavvuid oktavuodas lea doarjjaoažžus ovddasvástáduš vejolaš bálvváris
- Doarjjaoažžu sáhtá gáibidit guhkit áigemeari jus Sámediggi gáibida rievdadusaid proševttas dahje proševtta álggaheamis
- Jus doarjjaoažžu reastaluvvá, proševtta doaimma bissehuvvo dahje heaittihuvvo, dahje doarjjaoažžu eará sivaidd geažil ii sáhte dahje ii hálit almmuhit, de sáhtá Sámediggi váldit badjelasas almmuheami. Doarjjaoažžu galgá šiehtadusas girječálliin bidjat sierra dieđuid dán birra, maid maiddáí girječálli galgá leat dohkkehan. Seamma guoská maid šiehtadussii eará vehkiiguin
- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga prošektii dahje liigegoluide, earret go jus Sámediggi gáibida rievdadusaid mat divruhahttet goluid mealgat

Meroštallannjuolggadusat:

Oktasaš prentejuvnon ja digitála oahpponeavvuide:

a) Mánusa ovddideapmi

- Girječálliid ja jorgaleddjiid friijaoastin gitta ovttá jahkái, šiehtadusa mielde guoskevaš bargoadiin, dahje girječállibálkkáš mánusa oastima oktavuodas 2 500 ru siiddu nammii odđá teavsttas, dáláš oahpponeavvuid bálkkáš jorgaleapmái, heiveheapmái, ođasmahttimii ja áigeovuodilastimii lea 1 500 ru siiddu nammii 2000 guoskkahagain.
- Korrektuvrra lohka ovddas 100 ru siidui mas leat 2000 guoskkahaga
- Referánsajovkui gitta 50 000 ru rádjai, ferte vuodustuvvot man ollu golut šaddet

b) Buvttadeapmi

Prentejuvnon oahpponeavvut:

- Ollislaš buvttadangoluide lohkkjuvvojit mielde teknihkalaš buvttadus ja doaimmahusgolot, ja doarjja rehkenastojuvvo čuovvovaš vuogi mielde árka nammii (mii lea 16 siiddu):
 - gitta 15 % rádjai govat 8 000 ru
 - gitta 30 % rádjai govat 11 000 ru
 - gitta 50 % rádjai govat 14 000 ru

- eanet go 50 % govat 17 000 ru

Govaiguin oaivvilduvvojit govat, tevnnegat, tabeallat, formelat jed.

Teknikkalaš buvttadeapmin oaivvilduvvojit formáhta, báberkvalitehta, ivdnegeavaheapmi, korrektuvradivvumat, čatnan ja olggoš. Doaimmahusgollun oaivvilduvvojit gielalaš, fágalaš ja pedagogalaš válmmaštallan ja korrektuvrra lohkan

Digitála oahpponeavvut:

- Ollislaš buvttadangollun lohkkovuvvojit digitála oahpponeavvu olles buvttadeapmi ja dat rehkenastovuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul, gitta 700 000 ru rádjai

Olles buvttadeapmin lohkkovuvvojit sisdoalu ja funkšunalitehta čilgehusa ráhkadeapmi, ovddidangolut, jorgaleapmi ja oahpponeavvu testen.

c) Prentejuvvon oahpponeavvuid erenoamáš golut

- Erenoamáš oktavuodain sáhtta prentejuvvon oahpponeavvuide addit gitta 150 000 ru doarjaga. Ovdamearkka dihte dalle jus leat stuorra báلكkázat govaheddjiide, govvideddjiide ja vuoigatvuoda-oamasteddjiide. Dán ferte vuodustit čálalaččat.

d) Oppalaš golut

- Dasa lassin sáhtta b) čuoggá buvttangoluin rehkenastit gitta 100 % rádjai prentejuvvon oahpponeavvuid ja 50% digitála oahpponeavvuid oppalaš goluide. Oppalaš gollun lohkkovuvvojit eará golut mat lágádusas leat oahpponeavvu ráhkadeapmái lassin daidda mat ovdanbohtet čuoggás b). Dat sáhttet ovdamearkka dihte leat golut lágádusa viessoláigui, kanturadministratara-šuvdnii, mátkkiide, olggobeale konsuleantabálvalusaide, vuoigatvuoda-oamasteddjiide, fágalaččat kvalitehta sihkarastimii, govaid redigeremii ja sullasaččaide.

e) Buhtadus sámi oahpponeavvuid sisaoastinortnega geažil

- Gitta 250 oahpponeavvu rádjai 20% buvttangoluin
- Gitta 251 - 500 oahpponeavvu rádjai 30% buvttangoluin
- Gitta 501 – 800 oahpponeavvu rádjai 50% buvttangoluin

Buvttangolut leat golut buohkanassii b) teknikkalaš buvttadeapmái, c) erenoamáš buvttadanvuohká ja d) oppalaš goluide.

Meroštallannjuolggadusat fierpmádatbáikkiid bisuheapmái guhkit áigái go 5-jagi áigodahkii:

- Doarjjasturrodas meroštallojuvvo gitta 75 000 ruvdnosaš ohcama rádjai mii lea ákkastuvvon

Máksineavttut:

- 50 % máksjuvvo go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksjuvvo dalle go prošeakta lea čadáhuvvon ja golut leat duodaštuvvon.
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušehttajagi goas doarjja juolluvuvvo ja galgá gárvvistuvvot mañimustá guokte jagi mañná doarjjareivve dáhtona. Erenoamáš oktavuodain sáhtta prošeakta oažžut guhkit áigemeari gárvvistit barggu gitta golmma jagi rádjai mañná doarjjareivve dáhtona, dán ferte erenoamážit vuodustit
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketdoalu ja raportta ruđaid geavaheamis. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de ferte rehketdoalu ruđaid geavaheamis leat duodaštan registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji. Rehketdoalu galgá sáhttit buohtastahttit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin.
- Doarjjaoažžu galgá diedihit movt prošeakta ovdána guhtta mánu mañná go prošeakta lea álggahuvvon

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat.

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 1 000 000 ru doarjja sámi oahpponeavvuide mánáidgárddiid geavahusa váste.

4.2.2 Gelbbolašvuoda bajideapmi

Tabella 4.2.2 Gelbbolašvuoda bajideapmi (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
10100	Stipeanda sámi joatkkaskuvlaoahppiide	2 397	2 400	2 400	2 400	0	0,0 %
10101	Fálgalaš gelbbolašvuodalokten	196	800	800	800	0	0,0 %
10102	Stipeanddat alitohppui	1 200	1 050	1 350	1 550	200	14,8 %
Submi		3 793	4 250	4 550	4 750	200	4,4 %

4.2.2.1 Stipeanda ohppiide geain lea sámegiella joatkkaskuvlla fágasuorggis

Tabella 4.2.2.1 Stipeanda ohppiide geain lea sámegiella joatkkaskuvlla fágasuorggis (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
10100	Stipeanda ohppiide geain lea sámeg. JS fágasuorggis	2 397	2 400	2 400	2 400	0	0,0 %
Submi		2 397	2 400	2 400	2 400	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Oažžut eanet ohppiid joatkkaskuvllain válljet sámegiella vuosttaš giellan erenoamážit ja oahpahusa sámi gielas oppalaččat

Doarjjaoažžu ja doarjjaortnega olahusjoavku:

- Joatkkaskuvllaid ollesáigeoahppit geain lea sámegiella fágasuorggis

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu ollesáigeoahppit joatkkaskuvllain geain lea sámegiella fágasuorggis

Juolludaneavttut ja máksineavttut:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beavvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Oahppi ferte leat ollesáigeoahppi dakkár oahpposajis mas lea vuoigadahttojuvvon oažžut doarjaga Stáhta loatnakássas
- Skuvlla duodaštus oahppistáhtusis ja oahpahusas sámegielas biddjojuvvo mielde ohcamii
- Stipeanda máksojuvvo ollásit go dárbblaš duodaštus lea ovddiduvvon

Meroštallannjuolggadusat:

- Stipeanda juhkkajuovvo gorálaččat:
 - ohppiide geain lea sámegiella vuosttaš giellan
 - ohppiide geain lea sámegiella nubbin giellan
 - ohppiide geain lea sámegiella vierisgiellan

Ohppiide geain lea sámegiella nubbin giella, vuoliduvvo stipeanda 25 % daid ohppiid ektui geain sámegiella lea vuosttaš giellan. Ohppiide geain lea sámegiella amas giella, vuoliduvvo stipeanda 50 % daid ohppiid ektui geain sámegiella lea vuosttaš giellan

Juohke giellajoavkku siskkobeaalde juogaduvvo jahkásaš stipeandarámma nu ahte doarjjavuoigadahttojuvvon oahppit geat devdet juolludaneavttuid, ožžot ovttá mađe guhtege. Stipeanda lea eanemusat gitta 10 000 ru rádjai oahppojaš oahppi nammii.

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 2 400 000 ru stipeandan sámi joatkkaskuvllaid ohppiide geain sámegiella lea fágasuorggis.

4.2.2.2 Fágalaš gelbbolašvuoda bajideapmi

Tabella 4.2.2.2 Fágalaš gelbbolašvuoda bajideapmi

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
10101	Fágalaš gelbbolašvuoda bajideapmi	196	800	800	800	0	0,0 %
Submi		196	800	800	800	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri

- Buoret gelbbolašvuohta gáiddusoahpahusa birra vuodđooahpahusa, allaskuvllaid ja universitehtaid oahpahusa ektui sámegielas dahje sámi fágain

Doarjjaoažžu:

- Skuvlaeaggádat ja oahpahuskantuvrrat mat addet oahpahusa Máhttolokten-sámi vuodul

Doarjjaortnega olahusjoavku

- Skuvlajođiheadjit, oahpaheadjit ja bagadeaddjit oahppofitnodagas mat addet oahpahusa Máhttolokten-sámi vuodul

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle čadáhuvvon gelbbolašvuoda bajidanproševtta

Vuoruheamit 2010:s:

- Gelbbolašvuoda bajidandoaibmabijut dainna ulbmiliin ahte oažžut eanet ohppiid/studeantaid válljet alit oahpu/oahpaheadjioahpu mii váillahuvvo sámi servodagas
- Proševttat main boarráset sápmelaččat gaskkustit árbedieđu vuodđooahpahas

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea njukčamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat galget dávistit Sámedikki vuoruhemiide 2010:s
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ohcama árvvoštallamii lea deatalaš ahte dásseárvoperspektiiva árvvoštallojuvvo
- Doarjjaoažžu galgá ovdalgo golbma vahku lea gollan doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dohkkehít doarjaga eavttuid. Jus áigemearri ii dollojuvvo, de sihkkujuvvo doarjja almmá ovdagihtii dieđiheami haga.
- Ráhkaduvvo čilgehus proševttas/oaibmabijus mas válddahallovvojit ulbmilat ja daid čadahanvejolašvuohta
- Doarjja ii addojuvvo doaibma- ja investerengoluide

- Ráhkaduvvo prošeaktačilgehusa mas válddahalloyuvvo prošeavtta viidodat, man galle oasseváldi, fágalaš sisdoallu ja čatnasupmi, ja olbmuid geavaheapmi geain lea eahpeformála giellagelbbolašvuohta sámegielas
- Prošeakta čađahuvvo dávistettiin daid plánaide mat leat ovddiduvvon. Doarjaga geavaheami rievdadeami galgá Sámediggi leat ovdagihitii dohkkehan.
- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga namuhuvvon doaibmabidjui dahje vejolaš eambbo goluide

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjja rehkenastojuvvo ohcama ja prošeaktačilgehusa vuodul, gitta 150 000 ru rádjai.

Máksineavttut:

- Doarjja mii lea unnit go 50 000 ru máksojuvvo ollislaččat dalle go prošeakta álggahuvvo. Doarjaga oktavuodas mii lea eanet go 50 000 ru máksojuvvo dalle go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo dalle go prošeakta lea čađahuvvon, golut leat duođastuvvon ja go vejolaš prošeaktaraporta lea buktojuvvon.
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušeahhtajagi goas doarjja juolluduvvo ja galgá gárvvistuvvot mañimustá jagi maññá doarjjareivve dáhtona. Erenoamáš oktavuodain sáhtta prošeakta oazžut guhkit áigemeari gárvvistit barggu gitta guovtti jagi rádjai maññá doarjjareivve dáhtona, dán ferte erenoamážit vuodustit
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketdoalu ja raportta ruđaid geavaheamis. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de ferte rehketdoalu ruđaid geavaheamis leat duođastan registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji. Rehketdoalu galgá sáhttit buohtastahit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin.

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat.

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 800 000 ru doarjjan fágalaš gelbbolašvuodabajideapmái.

4.2.2.3 Stipeanda alit ohppui

Tabella 4.2.2.3 Stipeanddat alitohppui

(i 1000 kr)

Poasta	Cilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
10102	Stipeanddat alitohppui	1200	1 050	1 350	1 550	200	14,8 %
Submi		1 200	1 050	1 350	1 550	200	14,8 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámegielat fágaolbmuid rekrutteren iešguđege fágasurggiid siskkobealde

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Universitehtaid ja allaskuvllaid studeanttat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle juolluduvvon stipeandda vuoruhuvvon fágasurggiid siskkobealde

Vuoruheamit 2010:s:

- Alit oahppu sámi oahpponeavvopedagogihkas
- Ovdaskuvla- ja dábálašoahpaheaddjioahppit geain lea sámegiella fágasuorggis
- Alit oahppu mátta-, julev- ja davvisámegielas geain lea sámegiella fágasuorggis

- Joatkkaoahppu boarrásiidfuolahusas
- Joatkkaoahppu psykososiála váttuid eastadeami ja áhpásmahttima siskkobealde go guoská sámi mánáide ja nuoraide
- Alit oahppu luonddu- ja birassuorggis, dás maiddá sámi árbedieđus, mas lea mearkkašupmi sámi servodagaide ja guovlluide
- Dulkaohppu sámi dulkkaid ja jorgaleddjiid várás

Juolludaneavttut ja máksineavttut:

- Ohcanáigemearri jagi 2010 giđđaoahppobadjái lea guovvamánu 1. b. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcanáigemearri jagi 2010 čakčaoahppobadjái lea golggothmánu 1. b. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat galget dávistit Sámedikki vuoruhemiide 2010:s
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Gáibiduvvo reálagelbbolašvuohta dahje formála gelbbolašvuohta sámegealas ohcciin geat váldet viidáset oahpu boarrásiidfuolahusas dahje eastadeamis ja áhpásmahttimis. Giellagáibádušas sáhtta spiehkastit ohcciid ektui geat bohtet guovlluin gos leat unnán sámegeala hálli olbmot
- Stipeanda addojuvvo sidjiide geat váldet unnimusat 15 oahppočuoggá.
- Ohccit galget buktit duođastusa máksojuvvon lohkanbadjedivadis dahje duođastit dieđiheami allaskuvlla dahje universitehta eksámenii. Galgá maiddá buktit duođastusa ahte lea čađahan eksámena. Sámediggi sáhtta ovttá jagi sisa bearráigeahččat ahte ohcci lea váldán eksámena ja gáibidit doarjaga ollásit ruovttoluotta jus ii leat váldán eksámena
- Váldonjuolggadus lea ahte stipeanda ii addojuvvo eanet go oktii seamma ohppui seamma dásis
- Stipeanda máksojuvvo ollásit dalle go dárbbalaš duođastus lea ovddiduvvon

Meroštallannjuolggadusat:

- Addojuvvo doarjja gitta 15 000 ru rádjai ohppui gaskal 15 ja 30 oahppočuoggá
- Addojuvvo 15 000 doarjja sámegeal álgolohkamiidda main leat uhcimusat 15 oahppočuoggá
- Addojuvvo doarjja gitta 30 000 ru rádjai ohppui gaskal 30 ja 60 oahppočuoggá
- Addojuvvo doarjja gitta 60 000 ru rádjai ohppui 60 dahje eanet oahppočuoggáid ovddas
- Jus ovttaskas stipeandaortnega rámma rasttilduvvo ollu gelbbolaš ohcciid geažil, juogaduvvojit várrejuvvon ruđat ovttamáde guhttiige ohcciid gaska

Ortnega hálldaša Sámedikki doarjjastivra.

Sámediggái lea juolluduvvon 3 500 000 ru Ráđđehusa sámegealaid doaibmaplána čuovvoleapmái. Dán juolludus várrejuvvo 500 000 ru stipeanddaide alit oahpu váste, geahča Ráđđehusa doaibmaplána sámegealaid várás, kapihttala OAHPPAT.

Jahkái 2010 várrejuvvo 1 550 000 ru doarjjan stipeanddaide alit oahpu váste.

4.2.3 Mánáidgárddit

Tabealla 4.2.3 Mánáidgárddit

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
10200	Doarjja sámi mánáidgárddiide	a)	7 333	9 205	9 205	9 905	700 7,6 %
Submi			7 333	9 205	9 205	9 905	700 7,6 %

a)700 000 ru - lea sirdojuvvon kapihttalis 15.2 crenomáš prošeavttat - Kvalitehtaovddideapmi sámi mánáidgárddiin

4.2.3.1 Doarjja sámi mánáidgárddiide

Tabella 4.2.3.1 Doarjja sámi mánáidgárddiide

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus		RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
10200	Doarjja sámi mánáidgárddiide	a)	7 333	9 205	9 205	9 905	700	7,6 %
Submi			7 333	9 205	9 205	9 905	700	7,6 %

a)700 000 ru - lea sirdojuvvon kapihttalis 15.2 crenomáš prošeavttat - Kvalitehtaovddideapmi sámi mánáidgárddiin

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sihkkarastit sámi mánáide mánáidgárdefálaldaga mii lea vuodđuduvvon sámi gillii ja kultuvrii

Doarjjaoažžu:

- Sámi mánáidgárddiid eaiggádat ja norgalaš mánáidgárddit main leat sámi mánát

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi mánáidgárddiid mánát ja norgalaš mánáidgárddiid sámi mánát

Sámi mánáidgárddi lea dakkár mánáidgárddi mii njuolggadusaiguin lea mearridan ahte mánáidgárddi doaimmahuvvo sámi giela ja kultuvrra vuodđul. Mánáidgárddi galgá nannet mánáid identitehta sápmelažžan dainna lágiin ahte dat ovddida sámegeiela geavaheami ja gaskkusta sámi kultuvrra. Mánáidgárddi jođihit sámegeielat pedagogalaš bargit.

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle sámi mánáidgárddi
- Galle norgalaš mánáidgárddi main lea fálaldat sámi mánáide

Vuoruheamit 2010:s:

- Sámi mánáidgárddit
- Sámegeiela oahpahus sámi mánáide norgalaš mánáidgárddiin
- Doarjja prošeavttaide ja ovddidanbargui sámi giellaoahpahusa siskkobealde

Juolludaneavttut ja máksineavttut sámi mánáidgárddiide:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat galget dávistit Sámedikki vuoruhemiide 2010:s
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ohcama árvvoštallami lea deatalaš ahte dásseárvoperspektiiva árvvoštallojuvvo
- Doarjjaoažžu galgá ovdal go golbma vahku leat gollan doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dohkkehit doarjaga eavttuid.
- Mánáidgárddi jahkeplána 2010, mii biddjojuvvo mielddusin ohcamii, galgá čilget mo doarjja galgá geavahuvvot
- Doarjjaoažžu galgá buktit 2009 rehketdoalu ja raportta ruđaid geavaheamis. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de ferte rehketdoalu ruđaid geavaheamis leat duodástan registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji. Rehketdoalu galgá sáhttit buohtastahttit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin.
- Doarjaga ii oáččo geavahit dábálaš doibmi.
- Galgá leat unnimusat okta sámegeiela hálli bargi mánáidgárddis, gii aktiivvalaččat geavaha sámegeiela sihke mánáiguin ja ollesolbmuiguin. Ohcama mielde lea vejolaš spiehkastit giellagáibádusas. Dat eaktuda ahte mánáidgárdeeaiggát ovddalgihtii lea almmolaččat almmuhan virggi.

- Mánáidgárddis dahje mánnájoavkkus galget leat unnimusat 5 máná vuollet 3 jagi dahje 10 máná badjel 3 jagi. Ohcama vuodul lea vejolaš spiehkastit mánnálogu gáibádusas jahkái hávålássii, mánáidgárddiid ektui mat ovdal leat ožžon doarjaga ja mat gaskaboddosaččat báhcet mánnálogu ráji vuolábeallái
- Bearašmánáidgárddiid ektui lea mearriduvvon ahte ortnet dahje ovttaskas ruoktu vuodđuduvvo sámegeillii ja sámi kultuvrii, ja veahkkebargi galgá hállat sámegeiela ja mánáin galgá leat sámi duogáš
- Doarjja máksojuvvo ollásit go buot eavttut leat devdojuvvon

Juolludaneavttut ja máksineavttut sámegeiela oahpahussii sámi mánáide norgalaš mánáidgárddiin:

- Rabas ohcanáigemearri lea golggotmánu 15. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat galget dávistit Sámedikki vuoruhemiide 2010:s
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Doarjjaoažžu galgá buktit 2009 rehketdoalu ja raportta ruđaid geavaheamis. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de ferte rehketdoalu ruđaid geavaheamis leat duodaštan registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji. Rehketdoalu galgá sáhttit buohtastahttit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin.
- Doarjjaoažžu galgá ovdal go golbma vahku leat gollan doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dohkkehit doarjaga eavttuid.
- Doarjaga ii oáččo geavahit dábálaš doibmii.
- Plána sámegeiela oahpahusa várás biddjojuvvo mielde ohcamis, ja das galgá leat čilgehus movt doarjja galgá geavahuvvot
- Ohccit geat ovdal leat ožžon doarjaga galget maiddái bidjat mielde guhkes áiggi plána mas oidno sámi giella- ja kulturoahpahusa progresašuvdna
- Sámi mánát galget leat oktiilokaliserejuvvon
- Giella gozihaneiseváldin galgá dalle go ohcan sáddejuvvo duodaštit ahte mánáidgárddis leat virggis sámegeielat bargit dahje ahte sii geavahit sámegeielat olbmuid giellaoahpahusas.
- Doarjja máksojuvvo ollásit go buot eavttut leat devdojuvvon

Juolludaneavttut ja máksineavttut doarjagiidda proševttaid ja ovddidanbarggu várás:

- Ohcanáigemearri lea cuoŋománu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat galget dávistit Sámedikki vuoruhemiide 2010:s
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Doarjja addojuvvo mánáidgárddiide mat ožžot sierra doarjaga dahje doarjaga sámegeiel oahpahussii
- Doarjjaoažžu galgá ráhkadit prošektačilgehusa mas válddahallojuvvo proševtta viidodat, man galle oasseváldi, fágalaš sisdoallu ja čatnasupmi, ja olbmuid geavaheapmi geain lea eahpeformála giellagelbbolašvuolta sámegeielas
- Doarjjaoažžu galgá ovdal go golbma vahku leat gollan doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dohkkehit doarjaga eavttuid.
- Prošekta galgá álggahuvvot dan bušeahhtajagis goas doarjja juolluduvvo ja gárvvistuvvot maŋimusat 2 jagi maŋŋá doarjjareivve dáhtona.
- Doarjja ii addojuvvo doaibma- ja investerengoluide
- 50% doarjagis máksojuvvo go prošekta álggahuvvo, loahppa oassi máksojuvvo dalle go prošekta lea gárvvistuvvon ja golut duodaštuvvon
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketdoalu ja raportta ruđaid geavaheamis. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de ferte rehketdoalu ruđaid geavaheamis leat duodaštan registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji. Rehketdoalu galgá sáhttit buohtastahttit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin.

- Doarjjaoažžu galgá ráhkadit loahpparaportta maid galgá sáhttit almmuhit Sámedikki oahpponeahtas.

Meroštallannjuolggadusat:

Doarjja sámi mánáidgárddiide:

- Vuoddomáksomearri lea gitta 70 000 ru rádjai juohke ossodaga nammii
- Bearašmánáidgárddiid vuoddomáksomearri lea gitta 45 000 ru rádjai dalle go bearašmánáidgárddis lea ovddasvástádus unnimusat guovtti ruovttus main leat sámemánát
- Gitta 30 000 ru rádjai sámegeilat bargi nammii olles virggis, rádji bajásguvlui lea guokte sámegeilat bargi ossodaga nammii. Oasseáigevirggi nammii rehkenastojuvvo doarjja virggi sturrodaga mielde

Doarjja sámi mánáid sámegeiela oahpahussii norgalaš mánáidgárddiin:

- Doarjja addojuvvo gitta 65 000 ru rádjai jahkái juohke ossodaga nammii sámi giellaoahpahussii norgalaš mánáidgárddiin
- Doarjja rehkenastojuvvo dan mielde galle mánu sámegeielaohpahus bistá

Doarjja prošeavttaide ja ovddidanbargguide:

- Doarjja rehkenastojuvvo vuodustuvvon ohcama ja prošeaktačilgehusa vuodul, gitta 150 000 ruvnu rádjai.

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 9 905 000 ru doarjja sámi mánáidgárddiide ja norgalaš mánáidgárddiide main leat sámemánát.

4.3 Doaibmabijut oahpponeavvoráhkadeami nannemii

Tabella 4.3 Doaibmabijut oahpponeavvoráhkadeami nannemii (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
103	Matematihkkagirjiid jorgaleami ja heiveheapmi	0	4 000	4 000	4 000	0	0,0 %
104	Ovddasmanniprošeakta - resurasskuvla julevsámi guovll	0	2 000	2 000	800	-1 200	-60,0 %
Submi		0	6 000	6 000	4 800	-1 200	-20,0 %

4.3.1 Oahppogirjiid jorgaleapmi ja heiveheapmi

Tabella 4.3.1 Matematihkkagirjiid jorgaleami ja heiveheapmi

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
10300	Matematihkkagirjiid jorgaleami ja heiveheapmi	0	4 000	4 000	4 000	0	0,0 %
Submi		0	4 000	4 000	4 000	0	0,0 %

Áššis 21/08 Sámedikki oahpponeavvoovddideami strategalaš plána 2009-2012 leat ulbmilat ja strategiijat oahpponeavvuid ráhkadeapmái mearriduvvon.

Vuoruheamit 2010:s:

- Matematihkkagirjiid 1.- 4. jahkecehkiide, jorgaleapmi davvisámegillii ja heiveheapmi sámi diliide
- Matematihkkagirjiid 8. - 10. jahkecehkiide, jorgaleapmi davvisámegillii ja heiveheapmi sámi diliide

- Matematihkkagirjiid 1.- 4. jahkecehkiide, jorgaleapmi máttasámegillii ja julevsámegillii ja heiveheapmi sámi diliide
- Matematihka tearpmaid ovddideapmi julev- ja máttasámegillii

Sámediggeráđđi hálldaša ortnega.

Jahkái 2010 várrejuvvo 4 000 000 ru matematihkkagirjiid jorgaleapmái ja heiveheapmái.

4.3.2 Ovddasmanniprošeakta – resursaskuvla julevsámi guovllus

Tabella 4.3.2 Ovddasmanniprošeakta - resurasskuvla julevsámi guovllus (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
10400	Ovddasmanniprošeakta - resurasskuvla julevsámi guovll	0	2 000	2 000	800	-1 200	-60,0 %
Submi		0	2 000	2 000	800	-1 200	-60,0 %

Ovddasmanniprošektii – resursaskuvlii julevsámi guovllus addojuvvon ruđaid hálldaša Sámedigge-
ráđđi doaibmajuiide ja prošeavttaide mat muđui eai boađe Sámedikki váikkuhangaskaoapmeortnegiid
vuollái. Lagat doarjjaeavttut oidnojit sierra doarjjareivviin.

Doarjjaortnega ulbmil:

Ovddidit oahpponeavvuid julevsámegillii gustovaš oahppoplánadahkosa vuodul

Doarjjaoažžu:

- Divttasvuona suohkan

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Vuodđoskuvlaoahppit

Juolludaneavttut:

- Doarjaga lagat eavttut bohten ovdan sierra doarjjareivves.

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida doarjaga ovddasmanniprošektii – resursaskuvla julevsámi
guovllus

Sámediggeráđđi hálldaša ortnega.

Jahkái 2010 várrejuvvo 800 000 ru ovddasmanniprošektii – resursaskuvlii julevsámi guovllus.

5 Giella

Sámegiela suodjaleapmi ja ovddideapmi lea deatalaš sámi kultuvrra boahhteáigái. Sámi kultuvrra áibbas
guovddáš eaktu boahhteáigái lea ahte álbmogis lea vejolašvuolta geavahit iežas giela.

Váldomihttomearri

- Buktit oidnosii ja nannet sámegiela

Oassemihhttomearri

- Bisuhit ja viidáset ovddidit dálá arenaid, ja ásahit ođđa arenaid sámegiela váste
- Ealáskuhttit sámegiela dain guovlluin gos giella lea rašis dilis
- Ovddidit ja nannet sámegiela geavaheami guovlluin gos sámegiella lea beaivválaš giella

Strategiijat

- Váikkuhangaskaomiid aktiivvaláš geavaheami bokte ovdánahttit sámegiela geavaheami, ja earenoamážit deattuhit lullisámegiela
- Háhkát daid buoremus rámmaeavttuid sámegiela vástte gulahallama bokte báikkálaš, regionála ja guovddáš eiseválddiiguin ja eará guoskevaš aktevrraiguin
- Nannet ja ovddidit sámegiela sámi tearbmabarggu bokte
- Nannet, suodjalit ja buktit oidnosii sámegiela sámi báikenammabarggu bokte
- Čalmmustahttit sámegielaid áitojuvvon dili ja ovttasráđiid Ráđđehusain čadahit sámegiela doaibmajuid mat leat Ráđđehusa doaibmaplána
- Bargat dan nala ahte ásahtit nationála sámi giellaorgána nannet sámi giellabarggu
- Bargat sámegiela hálldašanguovllu viiddidemiin
- Veahkkín ásahttit eanet almmolaš giella- ja kulturguovddážiid
- Bargat dan ala ahte ásaheavvo johtti bálvalus mii galgá fállat sámegiela boarrásiidda lohkan- ja čállinveahki

5.1 Váikkuhangaskaommit

Tabella 5.1 Čeahketabealla - Sámegiella

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
	Njuolgga doarjagat	47 250	47 950	47 950	51 271	3 321	6,9 %
	Ohcanvudot doarja	2 330	6 010	6 010	6 610	600	10,0 %
Submi		49 580	53 960	53 960	57 881	3 921	7,3 %

5.2 Njuolgga doarjagat

Tabella 5.2 Njuolgga doarjagat - Sámegiella

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
150	Guovttegielalašvuodadoarjagat	42 750	42 750	42 750	45 771	3 021	7,1 %
153	Vuododoarja giellaguovddážiidda	4 500	5 200	5 200	5 500	300	5,8 %
Submi		47 250	47 950	47 950	51 271	3 321	6,9 %

5.2.1 Guovttegielalašvuoda doarjagat

Tabella 5.2.1 Guovttegielalašvuodadoarjagat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
150	Guovttegielalašvuodadoarjagat - gielddat/suohkanat	37 650	37 650	37 650	40 671	3 021	8,0 %
153	Guovttegielalašvuodadoarjagat - Fylkkagielddat/-suohkanat	5 100	5 100	5 100	5 100	0	0,0 %
Submi		42 750	42 750	42 750	45 771	3 021	7,1 %

Sámediggi dieđihii 2008 ja 2009 bušeahas ahte suohkaniid guovttegielalašvuodadoarjaga meroštallanvuoddu galgá rievdat 2010 bušeahas. Guovttegielalašvuodadoarja ii rievdda 2010:s, ja sivvan dasa lea ahte doarjaga meroštallannjuolggadusat fertetit vuđoleabbo árvvoštallojuvvot, ovdal go sáhtá čadahit vejolaš rievdadusaid.

2009 rájes lea maiddái Loabát suohkan mielde sámegiela hálldašanguovllus. Dat mielddisbuktá ahte ferte eanet ruđa sajuštit guovttegielalašvuoda doarjagii.

5.2.1.1 Gielddat/Suohkanat

Tabella 5.2.1.1 Guovtgiehalašvuodadoarjagat - Gielddat/suohkanat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
15000	Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune	7 554	7 554	7 554	7 554	0	0,0 %
15001	Kárášjoga gielda/Karasjok kommune	7 320	7 320	7 320	7 320	0	0,0 %
15002	Deanu gielda/Tana kommune	5 082	5 082	5 082	5 082	0	0,0 %
15003	Porsángxu gielda/Porsanger kommune	5 313	5 313	5 313	5 313	0	0,0 %
15004	Unjárgga gielda/Nesseby kommune	2 863	2 863	2 863	2 863	0	0,0 %
15005	Gáivuona suohkan/Kálfjord kommune	3 476	3 476	3 476	3 476	0	0,0 %
15008	Divtasvuona suohkan/Tysfjord kommune	3 021	3 021	3 021	3 021	0	0,0 %
15010	Snáase suohkan/Snása kommune	3 021	3 021	3 021	3 021	0	0,0 %
15011	Loabága suohkan/Lavangen kommune	0	0	0	3 021	3 021	-
Submi		37 650	37 650	37 650	40 671	3 021	8,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámegiela hálddašanguovllu álbmot galgá oažžut bálvalusaid sámegillii, sihke čálalaččat ja njálmmálaččat
- Suohkanat aktiivvalaččat mielde sámegiela ovdánahttinbarggus

Doarjjaoažžut:

- Suohkanat sámegiela hálddašanguovllus, sámelága giellanjuolggadusaid vuodul

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámegiela hálddašanguovllu álbmot

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galli bargis lea gelbbolašvuohta bálvalit álbmoga sámegillii njálmmálaččat ja/dahje čálalaččat
- Gallis leat ožžon sámegielaohpahusa
- Gallii dokumeanttas lea sámegiella vuodđogiellan
- Galle dokumeantta leat jorgaluvvon sámegillii
- Čađahuvvon sámegiela ovdánahttindoaimmat
- Čađahuvvon doaimmat sámegiela čálmustahttimis

Juolludaneavttut:

- Doaibmaplána 2010 sáddejuvvo Sámediggái mañemusat guovvamánu 1. b. 2010. Doaibmaplána galgá sistsidoallat doaimmaid maid vuodul ollašuttá sámelága giellanjuolggadusaid, ja maiddái sámegiela ovdánahttindoaimmaid. Doaibmaplána galgá vuhtiváldit sámegiela dili suohkanis, ja galgá boahit Sámediggái dohkkeheapmái.
- Bušeahhtadárbu ja doaibmaplána 2011 váste sáddejuvvo Sámediggái mañemusat njukčamánu 1. b. 2010
- 2009 rehketoallu sáddejuvvo Sámediggái mañemusat borgemánu 1. b. 2010. Olles doarjagis rehkenastojuvvo 25 % bálvalussan mas ii leat rehketoallogeatnegasvuohta
- Raporta ruđaid geavaheami birra doaibmaplána 2009 ektui sáddejuvvo Sámediggái mañemusat borgemánu 1. b. 2010
- Doarjja ii galgga geavahuvvot dábbalaš doibmii
- 50 % máksojuvvo bušeahhtajagi álggus. Loahppaoassi máksojuvvo go juolludaneavttut leat ollašuttuojuvvon
- Jus juolludaneavttut eai leat ollašuttuojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2010, de ii sáhte doarjjaoažžu vuodit doarjaga Sámedikkis 2011:s. Jus doarjjaoažžu ii ollašutte eavttuid nu go lei vurdojuvvon, de sáhtá Sámediggi gáibidit doarjaga máksojuvnot ruovttoluotta

Meroštallannjuolggadusat:

Sámedikki dievasčoahkkin mearrida movt guovttegielalašvuoda doarjja juogaduvvo sámegiela hálddašanguovllu suohkaniidda sisasáddejuvvon raporttaid ja rehketdoalu vuodul.

Jahkái 2010 várrejuvvo 40 671 000 ru guovttegielalašvuoda doarjjan sámegiela hálddašanguovllu suohkaniidda.

5.2.1.2 Fylkkagielddat/-suohkanat

Tabcella 5.2.1.2 Guovttegielalašvuodadoarjagat - Fylkkagielddat/-suohkanat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
15006	Finnmárkku fylkkagielda/Finnmark fylkeskommune	1 400	1 400	1 400	1 400	0	0,0 %
15007	Romssa fylkkasuohkan/Troms fylkeskommune	1 200	1 200	1 200	1 200	0	0,0 %
15009	Norlandda fylkkasuohkan/Nordland fylkeskommune	1 300	1 300	1 300	1 300	0	0,0 %
15011	Davvi-Trøndelága fylkkasuohkan/Nord-Trøndelag fylkeskon	1 200	1 200	1 200	1 200	0	0,0 %
Submi		5 100	5 100	5 100	5 100	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Almmolašvuolta galgá bálvalit sámegiela hálddašanguovllu sámi álbmoga sámegillii čálalaččat ja njálmmálaččat.

Doarjjaoažžut:

- Sámegiela hálddašanguovllu fylkkasuohkanat, sámelága giellanjuolggadusaid vuodul

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámegiela hálddašanguovllu álbmot

Ulbmilolahusa eavttut:

- Gallásis lea gelbbolašvuolta sámegielas
- Gallis leat ožžon sámegieloahpahusa
- Almmuhusat, diehtujuohkin, galben, beavdegirjijt, skovit ja ruovttusiiddu teaksta sámegillii
- Gallii váldojuvvo oktavuolta sámegillii
- Gallii vástiduvvo jearaldagaide sámegillii

Juolludaneavttut:

- Doaibmaplána 2010 sáddejuvvo Sámediggái mañemusat guovvamánu 1. b. 2010. Doaibmaplána galgá sistsidoallat doaimmaid maid vuodul ollašuttá sámelága giellanjuolggadusaid, ja maddái sámegiela ovdánahttindoaimmaid. Doaibmaplána galgá vuhtiiváldit sámegiela dili suohkanis, ja galgá boahit Sámediggái dohkkeheapmái.
- Bušeahhtadárbu ja doaibmaplána 2011 vástes sáddejuvvo Sámediggái mañemusat njukčamánu 1. b. 2010
- 2009 rehketdoallu sáddejuvvo Sámediggái mañemusat borgemánu 1. b. 2010
- Raporta ruđaid geavaheami birra doaibmaplána 2009 ektui sáddejuvvo Sámediggái mañemusat borgemánu 1. b. 2010
- Doarjja ii galgga geavahuvvot dábálaš doibmii
- 50 % máksojuvvo bušeahhtajagi álggus. Loahppaoassi máksojuvvo go juolludaneavttut leat ollašuttuojuvvon
- Jus juolludaneavttut eai leat ollašuttuojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2010, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2011:s. Jus doarjjaoažžu ii ollašutte eavttuid nu go lei vurdojuvvon, de sáhtta Sámediggi gáibidit doarjaga máksojuvvo ruovttoluotta

Meroštallannjuolggadusat:

Sámedikki dievasčoahkkin mearrida movt guovttegielalašvuoda doarjja juogaduvvo sámegiela hálddašanguovllu fylkkasuohkaniidda sisasádejuvvon raporttaid ja rehketdoalu vuodul.

Jahkái 2010 várrejuvvo 5 100 000 ru guovttegielalašvuoda doarjjan sámegiela hálddašanguovllu fylkkasuohkaniidda.

5.2.2 Sámi giellaguovddážat

Tabella 5.2.2 Sámi giellaguovddážat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
15300	Porsángu - Sámi giella- ja kulturguovddáš	500	520	520	550	30	5,8 %
15301	Gáivuotn – Sámi giellaguovddáš	500	520	520	550	30	5,8 %
15302	Divtasvuodna – Árran julevsámeiguovddáš	500	520	520	550	30	5,8 %
15303	Evenášši – Várdobáiki	500	520	520	550	30	5,8 %
15304	Unjárga – Isak Saba guovddáš	500	520	520	550	30	5,8 %
15305	Deatnu – SEG	500	520	520	550	30	5,8 %
15306	Romsa – Moskavuotna/Ulsfjord	500	520	520	550	30	5,8 %
15307	Roros – Aajege sámi giella- ja gelbbolašvuodaguovddáš	500	520	520	550	30	5,8 %
15308	Áltá – Áltá Sámi Giellaguovddáš	500	520	520	550	30	5,8 %
15309	Loabága - Astavuona giella guovddáš	0	520	520	550	30	5,8 %
Submi		4 500	5 200	5 200	5 500	300	5,8 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámegiella gullo ja oidno giellaguovddážiid doaibmaguovllus

Doarjjaoažžut:

- Ásahuvvon sámi giellaguovddážat

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Giellaguovddážiid doaibmaguovllu álbmot

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle sámegielkurssa ja eará sámegiela oahpahusfálaldaga leat leamaš
- Galle giellamovttiidan- ja giellaovddidandoaimma ja lágideami leat leamaš báikkálaš servodagas
- Galle giellamovttiidandoaimma sámegiela ovddideapmái
- Leat go geavaheaddjit duhtavaččat fálaldagain

Juolludaneavttut:

- 2010 doaibmaplána sádejuvvo Sámediggái mañemusat njukčamánu 1. b. 2010
- 2011 bušeahttadárbu sádejuvvo Sámediggái mañemusat njukčamánu 1. b. 2010
- Dárkkistuvvon rehketdoallu 2009 doaibmaplána vuodul sádejuvvo Sámediggái mañemusat borgemánu 1. b. 2010
- Raporta ruđaid geavaheami birra doaibmaplána 2009 ektui, maid jahkečoahkkin lea dohkkehan, sádejuvvo Sámediggái mañemusat borgemánu 1. b. 2010.
- Doarjja máksojuvvo guovtti oasis. Vuosttaš oassi máksojuvvo bušeahttajagi álggus. Nubbi oassi máksojuvvo go juolludaneavttut leat ollašuhthojuvvon.
- Jus juolludaneavttut eai leat ollašuhthojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2010, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2011:s. Jus doarjjaoažžu ii ollašuhthe eavttuid nu go lei vurdojuvvon, de sáhtta Sámediggi gáibidit doarjaga máksojuvvot ruovttoluotta.

Meroštallannjuolggadusat:

Sámedikki dievasčoahkkin mearrida juohke jagi movt doaimbadoarjja sámi giellaguovddážiidda juogaduvvo.

Jahkái 2010 várrejuvvo 5 500 000 ru doarjjan sámi giellaguovddážiidda.

5.3. Ohcanvuđot doarjagat

Tabealla 5.3 Ohcanvuđot doarjagat - Sámegeiella

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
151	Giellaprošeavttat hálddašanguovllu siskkoalbealde	1 294	2 200	2 200	2 450	250	11,4 %
152	Giellaprošeavttat hálddašanguovllu olggobealde	1 036	3 810	3 810	4 160	350	9,2 %
Submi		2 330	6 010	6 010	6 610	600	10,0 %

5.3.1 Giellaprošeavttat sámegeiella hálddašanguovllus

Tabealla 5.3.1 Giellaprošeavttat hálddašanguovllu siskkoalbealde

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
15100	Giellaprošeavttat hálddašanguovllu siskkoalbealde	1 294	2 200	2 200	2 450	250	11,4 %
Submi		1 294	2 200	2 200	2 450	250	11,4 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Eanet sámegeielgeavaheaddjit

Doarjjaožžut:

- Almmolaš ja priváhta ásašusat ja organisašuvnnat
- Ovttaskas aktevrat mat ožžot fágalaš veahki ásašusaiguin ja/dahje organisašuvnnaiguin proševtta čadahepmái

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámegeiella hálddašanguovllu álbmot

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle proševtta leat álggahuvvon 2010:s
- Galle proševtta leat čadahuvvon
- Galle sámegeielarenat leat
- Leat go geavaheaddjit duhtavaččat

Vuoruheamit 2010:s:

- Prošeavttat mat nannejit sámegeiella geavaheami gulahallangiellan skuvlaastoáiggeortnegis
- Prošeavttat mat nannejit sámegeiella geavaheami gulahallangiellan joavkkuin ja servviin
- Prošeavttat mat movttiidahttet sámegeiella geavaheami juohkebeaivválaš eallimis ja astoáiggedoaimmain
- Prošeavttat mat ovddidit sámegeielgeavaheami eanet ja ođđa giellaarenain
- Prošeavttat mat bidjet oidnosii sámegeiella čállingiella almmolaš báikkiin
- Prošeavttat mat váikkuhit sámegeiella ealáskahttima guovlluin gos sámegeiella lea heajus dilis
- Gielladikšundoaimmat mat nannejit sámegeiella guovlluin gos sámegeiella geavahuvvo beaivválaččat
- Oktasašprošeavttat sámi – kveana báikenamaid čohkkema ja duodašteami várás Porsáנגgu gielladas

- Mánáid dihtorspealuid sámegieljorgaleamit

Juolludaneavttut

- Ohcanáigemearri njukčamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat fertejit vástidit Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ohcama árvvoštallamis lea dehálaš ahte dásseárvoperspektiiva árvvoštallojuvvo
- Doarjjaoažžu galgá čálalaččat dohkkehit juolludaneavttuid maŋemusat 3 vahku maŋŋel juolludanreivve dáhtona
- Prošeavtta/doaimma birra galgá čállit čilgehusa mas boahtá ovdan ulbmil ja dan čađahanvejolašvuohta
- Seamma doibmii dahje goluid liigegeavahussii ii sáhte oažžut eambo doarjaga
- Doaibma- ja investerengoluide ii oaččo doarjaga
- Prošeavttaide mat ožžot doarjaga Sámeálbmotfoanddas ii sáhte juolluduvvot doarjja dán poastta bokte
- Jus ovttaskas aktevrat ohcet, de galget čállit šiehtadusa muhtun ásašusain dahje organisašuvnnain fágalaš veahki birra prošeavtta čađaheami oktavuodas

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjja meroštallojuvvo vuodustuvvon ohcama ja prošeaktačilgehusa vuodul

Máksineavttut:

- Doarjagat mat leat vuollel 50 000 ru máksojuvvojit ollásit prošeaktaálggus. Jus doarjja lea badjel 50 000 ru, de máksojuvvo bealli go prošeakta álgá. Loahppaoassi máksojuvvo go prošeakta lea čađahuvvon, golut leat duodaštuvvon ja prošeaktaraporta lea gárvvistuvvon
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušeahhtajagi go doarjja juolluduvvo ja válmmastuvvot maŋimusat jagi maŋŋel juolludanreivve dáhtona. Earenoamáš oktavuodain sáhtta prošeakta oažžut maŋiduvvot válmmastandáhtona gitta 2 jagi maŋŋel juolludanreivve dáhtona, dasa ferte sierra ákkasteapmi
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketdoalu ja raportta mii čájeha movt ruđat leat geavahuvvon. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštít ruhtageavaheami rehketdoalu. Rehketdoalu galgá sáhttit buohtastahttit registrerejuvvon gollmeroštusain

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat.

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Sámediggái lea juolluduvvon 3 500 000 ru čuovvolit Ráđđehusa doaibmaplána sámegiela váste. Dán juolludeamis várrejuvvo 250 000 ru giellaprošeavttaide sámegiela hálddašanguovllu siskkoalbe, vrd. Ráđđehusa doaibmaplána sámegiela váste, kapihtal BRUKE.

Jahkái 2010 várrejuvvo 2 450 000 ru doarjjan giellaprošeavttaide sámegiela hálddašanguovllu siskkoalbe.

5.3.2 Giellaproševttat olggobealde sámegeiela hálddašanguovllu

Tabecalla 5.3.2 Giellaproševttat hálddašanguovllu olggobealde

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
15200	Giellaproševttat hálddašanguovllu olggobealde	1 036	3 810	3 810	4 160	350	9,2 %
Submi		1 036	3 810	3 810	4 160	350	9,2 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Eanet sámegeielgeavaheaddjit

Doarjjaoažžut:

- Almmolaš ja priváhta ásašusat ja organisašuvnnat
- Ovttaskas aktevrrat mat ožžot fágalaš veahki ásašusaiguin ja/dahje organisašuvnnaiguin proševtta čađahepmái

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi álbmot olggobealde sámegeiela hálddašanguovllu

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle proševtta álggahuvvon 2010:s
- Galle proševtta leat čađahuvvon

Vuoruheamit 2010:s:

- Proševttat mat nannejit sámegeiela geavaheami gulahallangiellan skuvlaastoáiggeortnegis
- Proševttat mat nannejit sámegeiela geavaheami gulahallangiellan joavkkuin ja servviin
- Proševttat main lea ulbmilin nannet giellafievrrideami buolvvaid gaskkas
- Proševttat mat movttiidahttet sámegeiela geavaheami juohkebeaivválaš eallimis ja astoáiggedoaimmain
- Proševttat mat ovddidit sámegeielgeavaheami eanet ja odđa giellaarenain
- Proševttat mat bidjet oidnosii sámegeiela čállingiela almmolaš báikkiin
- Mánáid dihtorspealuid sámegeieljorgaleamit

Juolludaneavttut

- Ohcanáigemearri njukčamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat fertejit vástidit Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ohcama árvvoštallamis lea dehálaš ahte dásseárvoperspektiiva árvvoštallojuvvo
- Doarjjaoažžu galgá čálalaččat dohkkehit juolludaneavttuid maŋemusat 3 vahku maŋŋel juolludanreivve dáhtona
- Proševtta/doaimma birra galgá čállit čilgehusa mas boahtá ovdan ulbmil ja dan čađahanvejolašvuohta
- Seamma doibmii dahje goluid liigegeavahussii ii sáhte oažžut eambbo doarjaga
- Doaibma- ja investerengoluide ii oaččo doarjaga
- Proševttaide mat ožžot doarjaga Sámeálbmotfoanddas ii sáhte juolluduvvot doarjja dán poastta bokte
- Jus ovttaskas aktevrrat ohcet, de galget čállit šiehtadusa muhtun ásašusain dahje organisašuvnnain fágalaš veahki birra proševtta čađaheami oktavuodas

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjja meroštallojuvvo vuodustuvvon ohcama ja prošeaktačilgehusa vuodu

Máksineavttut:

- Doarjagat mat leat vuollet 50 000 ru máksojuvvojit ollásit prošeaktaálggus. Jus doarjja lea badjel 50 000 ru, de máksojuvvo bealli go prošeakta álgá. Loahppaoassi máksojuvvo go prošeakta lea čadahuvvon, golut leat duodaštuvvon ja prošeaktaraporta lea gárvvistuvvon
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušeahhtajagi go doarjja juolluduvvo ja válmastuvvot mañimusat jagi mañjel juolludanreivve dáhtona. Earenoamáš oktavuodain sáhtta prošeakta oažžut mañiduvvot válmastandáhtona gitta 2 jagi mañjel juolludanreivve dáhtona, dasa ferte sierra ákkasteapmi
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketdoalu ja raportta mii čájeha movt ruđat leat geavahuvvon. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštut ruhtageavaheami rehketdoalu. Rehketdoalu galgá sáhttit buohtastahtit registrerejuvvon gollomeroštusain

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat.

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Sámediggái lea juolluduvvon 3 500 000 ru čuovvolit Ráđdehusa doaibmaplána sámegeiela váste. Dán juolludeamis várrejuvvo 350 000 ru giellaprošeavttaide sámegeiela hálddašanguovllu olggobealde, vrd. Ráđdehusa doaibmaplána sámegeiela váste, kapihtal BRUKE.

Jahkái 2010 várrejuvvo 4 160 000 ru doarjjan giellaovddideapmái olggobealde sámegeiela hálddašanguovllu.

6 Kultuvra

Máנגgabeallasaš kultureallin nanne sámi gullevašvuoda ja identitehta, ja váikkuha ealli báikegottiide gos olbmot háliidit ássat.

Váldomihttomearri

- Ealli ja máנגgabealat sámi dáidda- ja kultureallin

Oassemihttomearri

- Nanu ja aktiivvalaš sámi deaivvadanbáikkid, kulturásahusat ja museat
- Sámi dáiddalaš ja kultuvrralaš ovdanbuktimiid girjáiuvuohta mat gaskkustuvvojit sámi ja dáčča servodagas
- Máנגgabealat valáštallandoaimmat sámi álbmogii
- Viiddes kulturdoaibmafálaldat sámi mánáide ja nuoraide
- Buorre bibliotekafálaldat sámi geavaheddjiide
- Báikkálaš servodagat árvvusatnet sámi kultuvra

Strategiijat

- Váikkuhit sámi dáidda- ja kultureallima bisuheami ja viidáset ovddideami aktiivvalaš váikkuhangaskaomiid geavaheami bokte
- Nannet ja ovddidit ovttasbarggu aktevrraiguin mat barget sámi kulturovddidemiin
- Nannet dialoga sámi valáštallanservviiguin ja organisašuvnnaiguin ovddidan dihte movtuidandoaimmaid sámi valáštallantaleanttaider

- Bisuhit ja ovddidit dialoga guovddáš, regionála ja báikkálaš eiseválddiiguin nannen dihte sámi kulturovdáneami rámmaeavttuid
- Váikkuhit sámi mediafálaldaga nannema
- Sámedikki ja fylkkagielddaid gaskasaš ovttasbargošiehtadusaid bokte vel eanet geatnegahttit ovttas ovddidit sámi dáidda- ja kultureallima
- Dáiddáršiehtadusa bokte láchit dili sámi dáidaga dahkamii ja gaskkusteapmái
- Veahkkin ásaht sámi dáiddamusea
- Bargat dan badjelii ahte duohtandahkat ođđa teáhtervistti Beivváš Sámi Teáhterii
- Bargat vuoruhuvvon sámi kulturviesuid stuoridemiin
- Váikkuhit ahte sámi museat ožžot buriid rámmaeavttuid doaimmamii ja fágalaš ovddideapmái
- Veahkkin sihkkarastit riikkaidgaskasaš sámi filbmaguovddáža doaimma
- Viidásit bargat čeahkkananbáikkiid ja kulturásahusaid realiseremiin sámi guovlluin

6.1 Váikkuhangaskaoamit

Tabella 6.1 Čeahkketabealla - Kultuvra

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
	Njuolgga doarjagat	51 030	58 836	59 456	62 491	3 035	5,1 %
	Ohcanvuodot doarjja	18 853	13 021	13 571	15 239	1 668	12,3 %
	Sámi dáiddáršiehtadus	4 358	5 150	5 150	5 515	365	7,1 %
Submi		74 241	77 007	78 177	83 245	5 068	6,5 %

6.2 Njuolgga doarjagat

Tabella 6.2 Njuolgga doarjagat - Sámi kultuvra

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
202	Sámi kulturviesut	7 542	8 642	8 912	9 238	326	3,7 %
204	Sámi festiválat	1 762	2 882	2 882	2 951	69	2,4 %
205	Sámi valástallan	2 078	1 479	1 629	2 416	787	48,3 %
206	Sámi teáhter	15 883	16 519	16 519	17 197	678	4,1 %
208	Sámi prentosat	1 668	2 571	2 571	3 036	465	18,1 %
209	Mobiila girjerádjobálvalusat	5 907	6 145	6 145	6 374	229	3,7 %
210	Museat	16 190	20 598	20 798	21 279	481	2,3 %
Submi		51 030	58 836	59 456	62 491	3 035	5,1 %

6.2.1 Sámi kulturviesut ja kulturgaskustanáhusat

Tabella 6.2.1 Sámi kulturviesut ja kulturgaskustanáhusat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
20200	Árran Julevsame Guovdasj, Divtasvuodna	1 492	1 551	1 551	1 590	39	2,5 %
20201	Sámi Dáiddaguovddáš, Kárašjohka	1 935	2 504	2 504	2 567	63	2,5 %
20202	Ája Samisk Senter, Gáivuotna	1 094	1 138	1 138	1 166	28	2,5 %
20203	Mearrasámi gelbbolašvuodaguovddáš, Billávuotna	353	500	500	513	13	2,6 %
20204	Sijti Jarngge, Aarborte	1 235	1 284	1 284	1 316	32	2,5 %
20205	Várdo báiki, Evenášši/Skánit	551	723	723	741	18	2,5 %
20206	Gamtofta, Ráisavuotna	49	59	59	62	3	5,1 %
20207	Pihtánsámi viesu	159	169	439	450	11	2,5 %
20208	Sámi viesu Oslos	230	240	240	246	6	2,5 %
20209	Vilgesvárre	38	48	48	50	2	4,2 %
20210	Lásságámmi	230	240	240	246	6	2,5 %
20211	Sáccá sámi viesu	176	186	186	191	5	2,7 %
20212	Mearrasámi čeahkkáhusat	0	0	0	50	50	-
20213	Villmarkscampen Tolládals –Bihtánsámi	0	0	0	50	50	-
Submi		7 542	8 642	8 912	9 238	326	3,7 %

Sámediggi galgá ásahusadieđáhusa mielde nammadit stivralahtuid Mearrasámi gelbbolašvuoda guovddáži ja Sijti Jarngi.

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámi kulturviesut mat čalmmustahttet sámi kultureallima ja doibmet sámi kultuvrra ovddidanarenan

Doarjjaoažžut:

- Dáláš sámi kulturviesut ja čoahkkananbáikkid mat leat čállojuvvon tabelli 6.2.1

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Dan guovllu álbmot gos kulturviessu lea ceggejuvvon

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat doaibmaplána ektui
- Galle lágideami leat čađahuvvon kulturviesus
- Man muddui geavaheaddjit leat duhtavaččat kulturviesuid doaibmamiin sámi kulturarenan sámegiela- ja kultuvrra čalmmustahttima várás

Juolludaneavttut:

- Doaibmaplána 2010 sáddejuvvo Sámediggái mañemusat cuoñománu 1. b. 2010
- 2011 Bušeahhtadárbu sáddejuvvo Sámediggái mañemusat cuoñománu 1. b. 2010
- 2009 rehketoallu doaibmaplána vuodul sáddejuvvo Sámediggái mañemusat borgemánu 1. b. 2010
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketoalldárkkisteaddji duodaštit ruhtageavaheami rehketoalu
- Raporta ruđaid geavaheami birra doaibmaplána 2009 ektui, maid jahkečoahkkin lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái mañemusat borgemánu 1. b. 2010
- Doarjja mii lea unnit go 100 000 ru máksojuvvo ollásit bušeahhtajagi álggus. 50 % doarjagis Mearrasámi gelbbolašvuoda guovddáži ja Sijti Jarngi máksojuvvo go formálalaš eavttut Sámedikki stivrasearvamii ásahusaid ektui leat ollašuhthtojuvvon. Loahppa 50 % máksojuvvo Mearrasámi gelbbolašvuoda guovddáži ja Sijti Jarngi mañná borgemánu 1. b. 2010 ja go bajábealde namahuvvon eavttut leat ollašuhthtojuvvon.
- Go doarjja lea badjel 100 000 ru daid eará ásahusaide, de máksojuvvo 50 % bušeahhtajagi álggus. Loahppaoassi máksojuvvo go juolludaneavttut leat ollašuhthtojuvvon
- Jus juolludaneavttut eai leat ollašuhthtojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2010, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2011:s. Jus doarjjaoažžu ii ollašuhthte eavttuid nu go lei vurdojuvvon, de sáhtá Sámediggi gáibidit doarjaga máksojuvvot ruovttoluotta
- Sámi Dáiddaguovddáža doarjagis várrejuvvo 340 000 ru čájáhusbuhtadussii sámi dáiddáriidda

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida juohke jagi movt doaibmadoarjja sámi kulturviesuide juogaduvvo

Jahká 2010 várrejuvvo 9 238 000 ru doarjjan sámi kulturviesuide.

6.2.2 Sámi festiválat

Tabella 6.2.2 Sámi festiválat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
20400	Riddu Riddu	688	688	688	706	18	2,6 %
20401	Guovdageainnu musihkkafestivála	a) 688	846	846	1 067	221	26,1 %
20402	Markomeannu	171	424	424	435	11	2,6 %
20403	Kárášjoga beassášfestivála	215	424	424	435	11	2,6 %
20404	Guovdageainnu filbmafestivála	0	300	300	308	8	2,7 %
20405	Guovdageainnu beassášfestivála	a) 0	200	200	0	-200	-100,0 %
Submi		1 762	2 882	2 882	2 951	69	2,4 %

a)Guovdageainnu beassášfestivála ruđat leat sirdojuvvon postii 20401 Guovdageainnu musihkkafestivála

Sámediggi galgá ásašusdieđáhusa mielde nammadit stivralahtu Guovdageainnu musihkkafestivála, Guovdageainnu filbmafestivála ja Kárášjoga beassášfestivála stivrraide.

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámi festiválat mat čalmmustahttet, gaskkustit ja ovddidit sámi kultuvrra ja álgoálbmotkultuvrra

Doarjjaoažžut:

- Ásahuvvon festiválat mat bohtet ovdan tabeallas 6.2.2

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Festiválaoassálastit ja báikkálaš servodagat gos festiválat lágiduvvojit

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat doaibmaplána ektui

Juolludaneavttut:

- Doaibmaplána 2010 sáddejuvvo Sámediggái maŋemusat njukčamánu 1. b. 2010
- Bušeahhtadárbu 2011 váste sáddejuvvo Sámediggái maŋemusat njukčamánu 1. b. 2010
- Rehketdoallu 2009 váste doaibmaplána vuodul sáddejuvvo Sámediggái maŋemusat borgemánu 1. b. 2010. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalldárkkisteaddji duodaštit ruhtageavaheami rehketdoalu
- Raporta ruđaid geavaheami birra doaibmaplána 2009 ektui, maid jahkečoahkin lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái maŋemusat borgemánu 1. b. 2010
- 50 % doarjagis Guovdageainnu musihkkafestiválii, Guovdageainnu filbmafestiválii ja Kárášjoga beassášfestiválii máksojuvvo go formálalaš eavttut Sámedikki searvamii festiválaide stivrraide leat ollašuhthtojuvvon. Loahppa 50 % Guovdageainnu musihkkafestiválii, Guovdageainnu filbmafestiválii ja Kárášjoga beassášfestiválii máksojuvvo maŋŋá borgemánu 1. b. 2010 ja go bajábealde namahuvvon eavttut leat ollašuhthtojuvvon.
- 50 % doarjagis eará festiválaide máksojuvvo bušeahhtajagi álggus. Loahppaoassi máksojuvvo go juolludaneavttut leat ollašuhthtojuvvon
- Jus juolludaneavttut eai leat ollašuhthtojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2010, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2011:s. Jus doarjjaoažžu ii ollašuhthte eavttuid nu go lei vurdojuvvon, de sáhtta Sámediggi gáibidit doarjaga máksojuvvo ruovttoluotta
- Guovdageainnu Musihkkafestivála doarjagis lea ruhta Sámi Grand Prix CD almmuheapmái biddjon mielde. Guovdageainnu Musihkkafestivála ii sáhte dán ulbmilii šat ohcat doarjaga Sámedikki ohcanvuđot doarjjaortnegiin
- Márkomeannu doarjagis lea ruhta artistabálkkáide biddjon mielde. Márkomeannu ii sáhte dán ulbmilii šat ohcat doarjaga Sámedikki ohcanvuđot doarjjaortnegiin
- Kárášjoga Beassášfestivála doarjagis lea ruhta artistabálkkáide biddjon mielde. Kárášjoga Beassášfestivála ii sáhte dán ulbmilii šat ohcat doarjaga Sámedikki ohcanvuđot doarjjaortnegiin

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida juohke jagi movt doaimmadoarjja sámi festiválaide juogaduvvo.

Jahkái 2010 várrejuvvo 2 951 000 ru sámi festiválaide.

6.2.3 Sámi valáštallan

Tabella 6.2.3 Sámi valáštallan

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %	
20500	Sámi Valáštallan Lihttu - Norga (SVL-N)	a)	965	1 004	1 004	929	-75	-7,5 %
20501	Sámi spábbačiekčanlihttu (SSL)-Samisk fotballförbund		313	325	475	487	12	2,5 %
20502	Sámi Valáštallan Lihttu (SVL-N)-Arctic Winter Games		800	150	150	800	650	433,3 %
20503	Sámi Heargevuoddjin-lihttu/Saami Reendeer-Race Federation		0	0	0	200	200	-
Submi			2 078	1 479	1 629	2 416	787	48,3 %

a)Dasa lassin lea 2009:s juolluduvvon 600 000 ru SVL-Norgii Kultur- ja Girkodepartemeantta speallanruđain.

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Valáštallandoaimmat maid Sámiid Valáštallanlihttu/Samenes idrettsförbund (SVL), Sámi Spábbačiekčanlihttu/Samisk fotballförbund (SSL) ja Sámi heargevuoddjenlihttu/Saami Reendeer-Race Federation organiserejit doibmet arenan fysalaš aktivitehtii ja ovtastallamii sámi mánáid ja nuoraide gaskkas, ja maiddá huksejit identitehta.

Doarjjaoažžut:

- Sámiid Valáštallanlihttu/Samenes idrettsförbund (SVL) guovllulihtut main lea doaimma Norggas. Dat leat Sámiid Valáštallanlihttu-Norga/Samenes idrettsförbund-Norge (SVL-N) ja Sámi Spábbačiekčanlihttu/Samisk fotballförbund (SSL)
- Sámi heargevuoddjenlihttu/Saami Reendeer-Race Federation

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi álbmot

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat doaimmaplána ektui
- Galle báikkálašearvvi leat miellahtun sámi valáštallanorganisašuvnnain
- Man muddui geavaheaddjit leat duhtavaččat fálddagain
- Galle kurssa lágíduvvojit bargiide ja duopmáriidda sámi valáštallansuorggis
- Valáštallandoaimmat lulli- ja julevsámi guovlluin
- Man ollu valáštallandoaimmat mánáide ja nuoraide

Juolludaneavttut:

- Arctic Winter Games (AWG) doarjja galgá geavahuvvot olles norgga delegašuvnna goluid gokčamá, maiddá kulturoassálastiide, geat galget oassálastit AWG 2010. Doarjaga hálddaša SVL-N.
- Doaimmaplána 2010 sáddejuvvo Sámediggái mañemusat njukčamánu 1. b. 2010
- 2011 bušeahttadárbu ja doaimmaplána sáddejuvvo Sámediggái mañemusat njukčamánu 1. b. 2010
- Dárkkistuvvon rehketdoallu 2009 doaimmaplána vuodul sáddejuvvo Sámediggái mañemusat borgemánu 1. b. 2010
- Raporta ruđaid geavaheami birra doaimmaplána 2009 ektui, maid jahkečoahkkin lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái mañemusat borgemánu 1. b. 2010

- 50 % doarjagis máksojuvvo bušeahhtajagi álggus. Loahppaoassi máksojuvvo go juolludaneavttut leat ollašutttojuvvon
- Jus juolludaneavttut eai leat ollašutttojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2010, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2011:s. Jus doarjjaoažžu ii ollašutte eavttuid nu go lei vurdojuvvon, de sáhtta Sámediggi gáibidit doarjaga máksojuvvo ruovttoluotta

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida movt doaimmadoarjja sámi valáštallamiidda juogaduvvo

Jahkái 2010 várrejuvvo 2 416 000 ru doarjjan sámi valáštallamiidda.

6.2.4 Sámi teáhter

Tabealla 6.2.4 Sámi teáhter

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
20600	Beaivváš Sámi -Našunálateáhter	14 615	15 200	15 200	15 607	407	2,7 %
20601	Áarjelhsaemien Teatere	1 268	1 319	1 319	1 590	271	20,5 %
Submi		15 883	16 519	16 519	17 197	678	4,1 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Ásahuvvon sámi teáhterat doibmet arenan gos kultuvrra beassá vásihit, gos kultuvra gaskkustuvvo, ja gos sámegeiella geavahuvvo ja čalmmustahttojuvvo.

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Beaivváš Sámi Našunálateáhter ja Áarjelhsaemien Teatere

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi álbmot

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat doaimmaplána ektui
- Galle teáhterčájálmasa leat sámegeilli mánáide ja nuoraide
- Man muddui olahusjoavku lea duhtavaš teáhteriid fálddagain

Juolludaneavttut:

- 2010 doaimmaplána sáddejuvvo Sámediggái maŋemusat njukčamánu 1. b. 2010
- 2011 bušeahttadárbu sáddejuvvo Sámediggái maŋemusat njukčamánu 1. b. 2010
- 2009 rehketoallu doaimmaplána vuodul maid rehketoalldárkkisteaddji lea duodaštan, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2010
- Raporta mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon 2009 doaimmaplána vuodul, ja jahkečoahkkin dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái maŋemusat borgemánu 1. b. 2010
- 50 % máksojuvvo bušeahhtajagi álgogeahčen. Loahppa 50% máksojuvvo go doarjaga eavttut leat ollašutttojuvvon
- Jus dorjaeavttut eai leat ollašutttojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2010, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikki 2011:s. Doarjja sáhtta gáibiduvvot máksojuvvo ruovttoluotta Sámediggái jus vuostáiváldi ii ollašutte eavttuid nu mo lea eaktuduvvon.

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida movt doaimmadoarjja sámi teáhteriidda juogaduvvo.

Jahkái 2010 várrejuvvo 17 197 000 ru doarjjan sámi teáhteriidda.

6.2.5 Sámi prentosat

Tabealla 6.2.5 Sámi prentosat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
20800	Gába	522	543	543	557	14	2,6 %
20801	Nuorttanaste	340	790	790	810	20	2,5 %
20803	Nuoraidbláđđi Š	806	1 238	1 238	1 269	31	2,5 %
20804	Sámis	0	0	0	300	300	-
20805	Daerpies Dierie/sørsamisk kirkeblad	0	0	0	100	100	-
Submi		1 668	2 571	2 571	3 036	465	18,1 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Mánggabealat sámi prentosat čálalaš arenan buot golmma sámi čálagillii

Doarjjaoažžut:

- Sámi prentosat Gába, Nuorttanaste, Š, Daerpies Dierie/Sørsamisk kirkeblad ja Sámis – tidsskrift for samisk skriftkultur/Sámis -sámi čálakultuvrralaš áigečála.

Doarjjaortnega olahusjoavku

- Sámi prentosiid lohkkat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle prentosa prentejuvvojit
- Galle prentosa prentejuvvojit davvi-, lulli- ja julevsámegillii

Juolludaneavttut:

- Juolludaneaktun bláđđide Gába ja Š lea ahte unnimusat 20 % sisdoalus almmuhuvvo lulli- ja/dahje julevsámegillii
- 2010 doaibmaplána sáddejuvvo Sámediggái ovdal njukčamánu 1. b. 2010
- 2011 bušeahttadárbu sáddejuvvo Sámediggái ovdal njukčamánu 1. b. 2010
- 2009 rehketoallu doaibmaplána vuodul maid rehketoalldárkkisteaddji lea duodaštan, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2010
- Raporta mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon 2009 doaibmaplána vuodul, maid jahkečoahkkinn lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2010
- 50 % máksojuvvo bušeahttajagi álgogeahččen. Loahppa 50% máksojuvvo go doarjaga eavttut leat ollašuttujuvvon
- Jus doarjjaeavttut eai leat ollašuttujuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2010, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2011:s. Doarjja sáhtá gáibiduvvot máksojuvvo ruovttoluotta Sámediggái jus vuostáiváldi ii ollašutte eavttuid nu mo lea eaktuduvvon.
- Doarjjaoažžu ii sáhte vuordit eanet doarjaga prentosiid almmuhemiide Sámedikki ohcanvuđot doarjjaortnegiid bokte

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkinn mearrida movt doarjja sámi prentosiidda juogaduvvo.

Sámediggái lea juolluduvvon 3 500 000 ru čuovvolit Ráđđehusa sámegielaid doaibmaplána. Dán juolludeamis várrejuvvo 400 000 ru sámi prentosiidda, vrd. Ráđđehusa sámegielaid doaibmaplána, kapihtal O AidNIT.

Jahkái 2010 várrejuvvo 3 036 000 ru doarjjan sámi prentosiidda.

6.2.6 Girjebusset

Tabealla 6.2.6 Doarjja sámi girjebussiide

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
20900	Karášjohka	522	543	543	557	14	2,6 %
20901	Porsángu	522	543	543	557	14	2,6 %
20902	Guovdageaidnu	234	244	244	250	6	2,5 %
20903	Deatnu/Unjárga	1 450	1 508	1 508	1534	26	1,7 %
20904	Gáivuotna	571	594	594	609	15	2,5 %
20905	Julevsámi	1 239	1 289	1 289	1321	32	2,5 %
20906	Oarjelsámi	1 369	1 424	1 424	1546	122	8,6 %
Submi		5 907	6 145	6 145	6 374	229	3,7 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Bibliotekafálaldagat maiguin sámi geavaheadjit ja earát álkit sáhttet ávkkestallat

Doarjjaortnega doarjjaoažžu:

- Gielddat ja fylkkagielddat mat eaiggáduššet ja jođihit sámi girjebusedoaimma

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Álbmot girjebussiid doaimmaguovllus

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle girjebusse doaimmas
- Doaimmat doaimmaplána ektui

Juolludaneavttut:

- 2010 doaimmaplána sáddejuvvo Sámediggái ovdal njukčamánu 1. b. 2010
- 2010 bušeahttadárbu sáddejuvvo Sámediggái ovdal njukčamánu 1. b. 2010
- 2009 rehketoallu doaimmaplána vuodul maid rehketoallodárkkisteaddji lea duodaštan, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2010
- Raporta mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon 2009 doaimmaplána vuodul, ja jahkečoahkkin dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2010
- 50 % máksojuvvo bušeahttajagi álgogeahčen. Loahppa 50% máksojuvvo go doarjaga eavttut leat ollašuttuovvon
- Jus doarjjaeavttut eai leat ollašuttuovvon ovdal borgemánu 1. b. 2010, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikki 2011:s. Doarjja sáhtta gáibiduvvot máksojuvvo vuorttoluotta Sámediggái jus vuostáiváldi ii ollašutte eavttuid nu mo lea eaktuduvvon.

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida movt doaimmadoarjja sámi girjebussiide juogaduvvo.

Jahkái 2010 várrejuvvo 6 374 000 ru sámi girjebussiid doaimmii.

6.2.7 Museat

Tabella 6.2.7 Museat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
21000	Várjjat Sámi Musea	1 505	0	0	0	0	-
21001	Deanu Musea	290	0	0	0	0	-
21002	Gállogjetti musea	83	93	93	96	3	3,2 %
21003	Árran Julevsame guovddasj/lulesamisk senter	2 893	3 009	3 009	3 684	675	22,4 %
21004	Saemien Sijte	2 223	2 312	2 312	2 370	58	2,5 %
21005	Savio musea	237	0	0	0	0	-
21006	Nuortasámi musea	1 400	0	0	0	0	-
21007	Museoadastus	555	1 800	1 800	0	-1 800	-100,0 %
21008	RidduDuottar musea	6 802	7 602	7 802	7 802	0	0,0 %
21009	Deanu ja Várjjat mueumssiida	202	5 782	5 782	6 127	345	6,0 %
21010	Vardobáiki musea	0	0	0	600	600	-
21011	Senter for nordlige folk AS / Davvi álbmogiid guovddáš OS, Kåfje	0	0	0	600	600	-
Submi		16 190	20 598	20 798	21 279	481	2,3 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Dat sámi museat mat seailudit, hálldašit ja gaskkustit sámi kulturhistorjá báikegottiin

Doarjjaoažžut:

- Dat sámi museat mat leat tabeallas 6.2.7

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Báikegottiid olbmot gosa museat leat ásahuvvon

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat doaibmaplána ektui
- Bargiid lohku museafágalaš gelbbolašvuodain museaid ángiruššansurggiid siskkobealde

Juolludaneavttut:

- 2010 doaibmaplána sáddejuvvo Sámediggái ovdal njukčamánu 1. b. 2010
- 2011 bušeahttadárbu sáddejuvvo Sámediggái ovdal njukčamánu 1. b. 2010
- 2009 rehketdoallu doaibmaplána vuodul maid rehketdoalldárkkisteaddji lea duodaštan, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2010. Rehketdoallu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon, galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalldárkkisteaddji dohkkehit jus doarjja lea badjel 150 000 ru
- Raporta mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon 2009 doaibmaplána vuodul, ja maid jahkečoahkkin lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2010
- Vuollel 100 000 ruvdnosaš doarjja máksojuvvo ollásit bušeahttajagi álgogeahčen. Jus doarjja lea badjel 100 000 ru, de máksojuvvo 50 % bušeahttajagi álgogeahčen. Loahppa 50% máksojuvvo go doarjjaeavttut leat ollašuhthtojuvvon.
- Jus doarjjaeavttut eai leat ollašuhthtojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2010, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikki 2011:s. Doarjja sáhtta gáibiduvvot máksojuvot ruovttoluotta Sámediggái jus vuostáiváldi ii ollašuhthe eavttuid nu mo lea eaktuduvvon.
- Deanu ja Várjjat sámi museasiidda doarjagis várrejuvvo 100 000 ru nuortasámi siidda kulturbirrasa suodjaleapmái ja čalmmustuhttimii dan seailuhanplána vuodul maid Sámediggi lea dohkkehan. Erenoamážit galgá dieđihit ruhtageavaheami birra hálldašanplána ektui.
- Doarjagis Deanu ja Várjjat sámi museasiidii leat mielde:
- Doarjja Ceavccageađggi kulturmutoguvlvi seailuhanplána mielde maid Sámediggi lea dohkkehan.
- Doarjja nuortalaš kulturbirrasa suodjaleapmái ja oainnusin dahkamii seailuhanplána mielde maid Sámediggi lea dohkkehan.
- Doarjja Vuonnamárkaniid hálldašepmái ja prošekteremii

- Doarjagis RidduDuottarMuseai, lea čuovvovaš mielde:
 - Ođđaaigásaš dáidaga oastin
 - Sámi museafierpmádaga oktiordnen
- Doarjagis Árran julevsáme guovddasjii lea mielde doarjja bihtánsámi museadoaibma

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida movt doaibmadoarjja sámi museaide juogaduvvo.

Jahkái 2010 várrejuvvo 21 279 000 ru sámi museaide.

6.3 Ohcanvuđot doarjagat

Tabealla 6.3 Ohcanvuđot doarjja - Sámi kultuvra

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
200	Kulturovddideapmi	13 274	9 639	10 189	9 539	-650	-6,4 %
201	Sámi lágádusat	2 579	2 682	2 682	2 750	68	2,5 %
212	Sámi girjebussii oastin	3 000	0	0	2 000	2 000	-
213	Sámi deaivvadansájit	0	700	700	950	250	35,7 %
Submi		18 853	13 021	13 571	15 239	1 668	12,3 %

6.3.1 Kulturovddideapmi

Tabealla 6.3.1 Kulturovddideapmi

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
20000	Girjjálašvuhta	3 445	2 586	2 586	2 586	0	0,0 %
20010	Musihkkaalmmuheamit	1 675	1 900	2 150	1 900	-250	-11,6 %
20040	Kulturdoaibmabijut mánáide ja nuoraide	2 131	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
20050	Eará kulturdoaibmabijut	5 583	2 793	3 093	2 693	-400	-12,9 %
20060	Sámegiela sárggusráiddut	440	460	460	460	0	0,0 %
Submi		13 274	9 639	10 189	9 539	-650	-6,4 %

6.3.1.1 Girjjálašvuhta

Tabealla 6.3.1.1 Girjjálašvuhta

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
20000	Girjjálašvuhta	3 445	2 586	2 586	2 586	0	0,0 %
Submi		3 445	2 586	2 586	2 586	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Lasihit sámi girjjálašvuoda almmuhemiid meari

Doarjjaoažžu:

- Lágádusat ja eará almmuheaddjit main lea sierra fitnodat

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi girjjálašvuoda lohkkat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu sámi girjjálašvuhta almmuhuvvo
- Máтта-, julev- ja davvisámegiela girjjálašvuoda oassi ollislaš prošeaktalogus

Vuoruheamit 2010:s:

- Čáppagirjjálašvuohta man originálamánus lea sámegillii, čáppagirjjálašvuohta erenoamážit mánáid ja nuoraid várás
- Čáppagirjjálašvuohta mii lea jorgaluvvon sámegillii, válđoáššis mánáid ja nuoraid várás
- Jietnagirjjit sámegillii
- Dokumentára- ja fágagirjjálašvuohta/áššeprosa main originálamánus lea sámegillii.

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri cuoŋománu 1. b 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat fertejit gullat Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ohcama árvvoštallamii lea deatalaš ahte dásseárvoperspektiiva árvvoštallojuvvo
- Doarjjaoažžu ferte 3 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaavttuid.
- Ohcama mielddusin galgá leat gárvvistuvvon mánus ja siehtadus čálliguin ja vejolaš govaheddjiiguin
- Go ohcá almmuhit jorgaluvvon girjjálašvuođa, de galgá soahpamuš originálamánusa vuoigatvuođaeaggádiin leat mielde
- Go ohcá almmuhit jietnagirjji, de galgá soahpamuš originálamánusa vuoigatvuođaeaggádiin leat mielde, jos dat lea
- Ohcama mielddusin galgá leat fágalaš árvvoštallan maid olggobeale konsuleanta lea dahkan
- Dán prošehtii dahje vejolaš liigegoluide ii addojuvvo šat eanet doarjja

Doarjjaortnegii eai gula:

- Diehtoohcangirjjit, leksikála dahkosat ja referánsadahkosat
- Jahkegirjjit, báikkálaš historjjá jahkegirjjit dahje eará girjjit rehkenastojuvvon báikkálaš olbmuid várás
- Skuvla- ja oahppogirjjit
- Dieđalaš nákkosgirjjit, dutkanraporttat ja čielggadusat

Meroštallannjuolggadusat:

a) Čállihonorar

- Fágagirjjálašvuohta 85 000 ru
- Honorára fágagirjjálašvuođa jorgaleami ovddas, gitta 1 500 ru rádjai juohke siiddus mas leat 2000 čállinguoskkahaga
- Románat, noveallat ja muitalusat 85 000 ru
- Divttat, čájáhusat 75 000 ru
- Smávvamánáidgirjjit 55 000 ru
- Girjjálašvuođa jorgalanonorára, gitta 1 500 ru rádjai juohke siiddus 2000 guoskkahagain

b) Buvttadeapmi

Prentejuvvon girjjiin:

Ollislaš buvttadusgoluide lohkkajuovvot teknihkalaš buvttadeapmi ja doaimmahuslaš golut, ja doarjja rehkenastojuvvo čuoovvovaččat árkká nammii (dat mearkkaša 16 siiddu):

- Dábálaš livttes barddálđat (prosa) 9 500 ru
- Váddáset barddálđat (lyrihkka ja čájáhus) 11 000 ru

Jus supmi gč. bajábeale máksomeriid, ii govčča ollislaš buvttadangoluid, de sáhtta ohcci bidjat ovdan ohccojuvvon proševtta gollomeroštallama. Dat galget ákkastuvvot čálalaččat.

Teknikkalaš buvttadeapmin oaivvilduvvo formáhta, báberkvalitehta, ivdnegeavaheapmi, korrektuvradivvumat, čatnan ja olggoš.

Doaimmahuslaš gollun lohkkajuovvot gielalaš, fágalaš ja pedagogalaš mudden ja korrektuvrra lohkan.

Jietnagirjjiide:

Ollislaš buvttadangoluide gullá buot buvttadeapmi ja meroštallojuvvo ákkastuvvon ohcama vuodul, gitta 300 000 ru rádjai.

Jus supmi gč. bajábeale máksomeriid, ii govčča ollislaš buvttadangoluid, de sáhtta ohcci bidjat ovdan ohccojuvvon proševtta gollomeroštallama. Dat galget ákkastuvvot čálalaččat.

Buot buvttadeapmi mearkkaša teknikkalaš buvttadeapmi, bádden ja mángen.

c) Illustrašuvdnagolut

Illustrašuvdnamávssut šiehtaduvvot juohke earškildilis govvaáiddáriin/illustrerejeddjiin. Dása gullet maiddá dat olggoššiidut maid fitnolaš illustrerejeddjit ráhkadit.

Buvttademiide main leat ilustrašuvnnat badjel 20 % sáhtta addit gitta 20 000 ru rádjai doarjaga ilustrašuvdnagoluide. Dat ferte vuodustuvvot čálalaččat.

d) Oppalaš golut

Dan lassin sáhtta b) čuoggá goluin rehkenastit gitta 75 % oppalaš gollun prentejuvvon girjjiide ja gitta 40% rádjai jietnagirjiin

Oppalaš gollun lohkkajuovvot eará golut mat lágadusas leat girjji ráhkadeapmái lassin daidda mat bohtet ovdan čuoggás b). Dat sáhttet earret eará leat golut mat lágadusas leat viessoláigui, kontorhálldahussii, mátkkiide, olggobeale konsuleantabálvalusaide, vuodđovuoigatvuodaide, fágalaš kvalitehta sihkkarastimii, govvardigeremii ja sullasaččaide.

e) Vuovdaleapmi ja juohkin

Dan lassin sáhtta doarjjavuostáiváldi oazžut gitta 15 % rádjai b) čuoggá buvttadangoluin vuovdaleapmái ja juohkimii.

Máksineavttut:

- 50 % sáhtta máksujuvvot čálalaš máksinávžžuhusa vuodul go prošekta lea álggahuvvon. Loahppa 50 % máksujuvvo go prošekta lea čadahuvvon ja golut leat duodaštuvvon
- Prošekta galgá álggahuvvot dan bušeahhtajagi go doarjja juolluduvvo ja válbmejuvvot mañimusat 2 jagi mañjá doarjjareivve beaivádeami. Jus prošekta ii leat válbmejuvvon áigemearis, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihtii diediheami haga
- 10 gáhppálaga gárvves buktagis sáddejuovvot Sámedikki girjerádjui
- Doarjjaoazžu galgá sáddet rehketdoalu ja raportta mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštít rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Rehketdoalu galgá sáhttit buohtastahtit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin.

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálldašeamii ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat

Ortnega hálldaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 2 586 000 ru doarjjan girjjálašvuhtii.

6.3.1.2 Musihkkaovddideapmi

Tabella 6.3.1.2 Musihkkaovddideapmi

(€ 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010 +/- 10-Rev 09	Erohus %
20010	Musihkkaovddideapmi	1 675	1 900	2 150	1 900	-250 -11,6 %
Submi		1 675	1 900	2 150	1 900	-250 -11,6 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Eanet doaibmajut sámi musihka ovdanbuktima várás
- Sihkkarastit sámi musihka oazžuma

Doarjjaoažžu:

- Sámi musihka almmuheaddjit: lágádusat/skearffitnodagat/registrerejuvvon doaimmahagat

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi musihka oastit

Ulbmilolahusa eavttut:

- Sámi musihka almmuhemiid lohku

Vuoruheamit 2010:s:

- Musihkka almmuheamit musihkain mánáide
- Máttá- ja julevsámi musihkkaalmmuheamit (buot šanđerat)
- Almmuheamit árbevirolaš juoigamiin
- Almmuheamit oskkoldat teavsttaiguin

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri cuoŋománu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat fertejit gullat Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ohcama árvoštallamii lea deatalaš ahte dásseárvoperspektiiva árvoštallojuvvo
- Doarjjaoažžu ferte 3 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaeavttuid. Jus áigemearri ii dollojuvvo, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihtii dieđiheami haga
- Galgá ráhkaduvvot prošeaktaválddahallan mii mánnaša mo prošeavtta ovdáneapmi čatnasa guovddáš dáhpáhusaide ja man muddui prošeakta lea čađahahti. 5 demo gáhppálaga deattuhuvvojit. Muđui sáhtá čujuhit ovddit musihkkaalmmuhemiide.
- Oassin ohcamiid áššemeannudeamis bivdit mii olggobeale konsuleanttaid árvoštallat ohcamiid
- Musihkkaalmmuhemiid oktavuodas galget 10 gáhppálaga gárvvistuvvon buktagis sáddejuvvo Sámediggái
- Ii addojuvvo šat eanet doarjja namuhuvvon buvttadeapmái dahje vejolaš liigegoluide
- Doarjja ii addojuvvo investeremiida

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálldašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtá ohcat.

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjaga sturrodat rehkenastojuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul.

Máksineavttut:

- 50 % doarjagis máksojuvvo go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čađahuvvon, golut leat duodaštuvvon ja prošeaktaraporta lea buktojuvvon
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušeahttajagi go doarjja juolluduvvo ja válbmejuvvot manjimusat 2 jagi maŋŋá doarjjareivve beaivádeami. Jus prošeakta ii leat válbmejuvvon áigemearis, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihtii dieđiheami haga
- Doarjjaoažžu galgá sáddet rehketdoalu ja raportta mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštít rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Rehketdoalu galgá sáhttit buohtastahttit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin.

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 1 900 000 ru doarjjan musihkkaovddidemiide.

6.3.1.3 Kulturdoaimbajut mánáid ja nuoraid várás

Tabella 6.3.1.3 Kulturdoaimbajut mánáide ja nuoraide

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
20040	Kulturdoaimbajut mánáide ja nuoraide	2 131	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
Submi		2 131	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Mánnggalágan kulturdoaimmat mánáid ja nuoraid várás

Doarjjaoažžu:

- Organisašuvnnat ja ásašusat
- Eará kulturdoaimmaheaddjit vuosttažettiin ovttasbarggus almmolaš ja priváhta ásašusaiguin ja organisašuvnnaiguin

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi guovlluid mánát ja nuorat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Čađahuvvon doaimbajuid lohku
- Doaimbajuid lohku sierralágan kultursurggiin
- Doaimbajuid lohku sierra sámi guovlluin

Vuoruheamit 2010:s:

- Dáidda- ja duodjedoaimbajut main mánát ja nuorat oassálastet árijjalaččat
- Sámi teáhterdoaimbajut main mánát ja nuorat oassálastet árijjalaččat
- Prošeavttat mat leat ovddideamen sámi mánáid ja nuoraid deaivvadansajiid
- Kulturdoaimbajut ja prošeavttat mat ovddidit mánáid bajásšaddaneavttuid báikkálaččat sámi guovlluin
- Musihkkafálaldagat mas mánát ja nuorat leat mielde

- Aktivitehtadoaimbajuid ovddideapmi luonddus sámi mánáid ja nuoraid várás, main gozihuvvo máhtolašvuođa gaskkusteapmi boarrásiid beales
- Álggahandoarjja riikaviidosas nuoraidorganisašuvnnaide

Juolludaneavttut:

- Rabas ohcanáigemearri čakčamánu 1. b. rádjai 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat fertejit gullat Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ohcama árvvoštallamii lea deatalaš ahte dásseárvoperspektiiva árvvoštallojuvvo
- Doarjjaoažžu ferte 3 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaeavttuid.
- Prošeakta/doaimbajidju galgá válldahallojuvvo ja mihttomearit ja čađahanvejolašvuohta galgá čilgejuvvo
- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga namuhuvvon doaimbajidju dahje vejolaš lassigoluide
- Doarjja ii addojuvvo eanet namuhuvvon doaimbajidju dahje vejolaš liigegoluide
- Doarjja ii addojuvvo doaimba- ja investerengoluide

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjjasturrodat meroštallojuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul gitta 150 000 ru rádjai

Máksineavttut:

- Vuolled 20 000 ruvdnosaš doarjja máksojuvvo ollásit go prošeakta álggahuvvo. Jus doarjja lea badjel 20 000 ru, de 50 % máksojuvvo go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čađahuvvon, golut duodaštuvvon ja prošeaktaraporta buktojuvvon.
- Prošeakta galgá válmastuvvot maŋimusat jagi maŋŋá doarjjareivve beaivádeami. Erenoamáš diliin sáhtá oažžut prošeavtta válbmenbeaivvi maŋiduvvot gitta guovtti jahkái maŋŋá doarjjareivve beaivádeami, dan ferte erenoamážit vuodustit. Jus prošeakta ii válbmejuvvo áigemearis, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihtii dieđiheami haga
- Doarjjaoažžu galgá sáddet rehketdoalu ja raportta mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštut rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Rehketdoalu galgá sáhtit buohtastahtit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtá ohcat.

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 1 900 000 ru doarjjan kulturdoaimbajuide mánáid ja nuoraid várás.

6.3.1.4 Eará kulturdoaimbajut

Tabella 6.3.1.4 Eará kulturdoaimbajuide

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
20050	Eará kulturdoaimbajut	5 583	2 793	3 093	2 693	-400	-12,9 %
Submi		5 583	2 793	3 093	2 693	-400	-12,9 %

Doarjjaortnega mihttomeari:

- Bisuhit ja ovddidit mánggalágan sámi kulturdoaimmaid

Doarjjaoažžu:

- Sámi ásašusat, organisašuvnnat ja sámi kulturdoaimmaheaddjit geain lea sierra fitnodat
- Eará kulturdoaimmaheaddjit vuosttažettiin ovttasbarggus almmolaš ja priváhta ásašusaiguin ja organisašuvnnaiguin

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi álbmot

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu čađahuvvon doaibmabijut
- Man ollu doaibmabiju sierra kulturdoaimmain
- Man galle sámi musihkkaaktevrra deaivvahit

Vuoruheamit 2010:s:

- Sámi kulturdoalut sámi álbmotbeaivvi guovvamánu 6. b. čalmmustuhttima oktavuodas
- Sámi kulturdoalut main váldodeaddun lea sámi kultuvra (lassin guovvamánu 6. beaivái)
- Dokumentárabuvttadusaid sámi diliid birra oasseruhtadeapmi
- Sámi govvaáidda- ja duodječájáhusat Norggas, oktan katalogaiguin ja plakáhtaiguin
- Duodjekursa kulturbargiide
- Sámi amatevrateáhter ja revyadoaimmat
- Oasseváldin girkolaš álgoálbmotbargui
- Musihkkabájit/jam
- Artistahonorárat/prográmmadoarjja
- Gierdomátkedoarjja Norggas sámi artisttaide

Juolludaneavttut:

- Rabas ohcanáigi gitta čakčamánu 1. b. 2010 rádjai. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat fertejit gullat Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ohcama árvvoštallamii lea deatalaš ahte dásseárvoperspektiiva árvvoštallojuvvo
- Doarjjaoažžu ferte 3 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaeavttuid
- Prošeakta/doaibmabidju galgá válddallojuvvo ja mihttomearit ja čađahanvejolašvuohta galgá čilgejuvvo
- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga namuhuvvon doaibmabidjui dahje vejolaš lassigoluide
- Doarjja ii addojuvvo doaibma- ja investerengoluide

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjaga sturrodas rehkenastojuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul gitta 150 000 ru rádjai

Máksineavttut:

- Vuollel 20 000 ruvdnosaš doarjja máksojuvvo ollásit go prošeakta álggahuvvo. Jus doarjja lea badjel 20 000 ru, de 50 % máksojuvvo go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čađahuvvon, golut duodaštuvvon ja prošeaktaraporta buktojuvvon
- Prošeakta galgá válmastuvvot maŋimusat jagi maŋŋá doarjjareivve beaivádeami. Erenoamáš diliin sáhtta oažžut prošeavtta válbmenbeaivvi maŋiduvvot gitta guovtti jahkái maŋŋá doarjjareivve beaivádeami, dan ferte erenoamážit vuodustit. Jus prošeakta ii válbmejuvvo áigemearis, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihtii diediheami haga

- Doarjjaoažžu galgá sáddet rehketdoalu ja raportta mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštit rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Rehketdoalu galgá sáhttit buohtastahttit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat.

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 2 693 000 ru doarjjan eará kulturdoaimbajuide.

6.3.1.5 Sámegielat govvasárggusráiddut

Tabella 6.3.1.5 Sámi govvasárggusráidduide

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
20060	Sámegielat govvasárggusráiddut	440	460	460	460	0	0,0 %
Submi		440	460	460	460	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámegielat govvasárggusráidduid almmuheamit

Doarjjaoažžu:

- Sámegielat govvasárggusráidduid almmuheaddjit

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámegielat govvasárggusráidduid lohkit

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle almmuhuvvon sámegielat govvasárggusráiddu

Vuoruheamit 2010:s:

- Sámegielat govvasárggusráiddut
- Bálddalis almmuheamit mátta-, julev- ja davvisámegilli

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri njukčamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat fertejit gullat Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ohcama árvvoštallami lea deatalaš ahte dásseárvoperspektiiva árvvoštallojuvvo
- Doarjjaoažžu ferte 3 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaeavttuid
- Prošeakta/doaimbidju galgá válddahalloyuvvot ja mihttomearit ja čađahanvejolašvuohta galgá čilgejuvvo
- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga namuhuvvon doaimbidjui dahje vejolaš lassigoluide
- Doarjja ii addojuvvo doaimba- ja investerengoluide

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjaga sturrodat rehkenastojuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul.

Máksineavttut:

- Vuollel 20 000 ruvdnosaš doarjja máksojuvvo olláit go prošeakta álggahuvvo. Jus doarjja lea badjel 20 000 ru, de 50 % máksojuvvo go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čadahuvvon, golut duodaštuvvon ja prošeaktaraporta buktojuvvon
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušeahhtajagi go doarjja juolluduvvo ja válbmejuvnot mañimusat jagi mañná doarjjareivve beaivádeami. Erenoamáš diliin sáhtta oazžut prošeavtta válbmenbeaivvi mañiduvvot gitta guovtti jahkái mañná doarjjareivve beaivádeami, dan ferte erenoamážit vuodustit. Jus prošeakta ii válbmejuvvo áigemearis, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihtii dieđiheami haga
- Doarjjaoažžu galgá sáddet rehketdoalu ja raportta mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštut rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Rehketdoalu galgá sáhttit buhtastahttit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohat.

Jahkái 2010 várrejuvvo 460 000 ru doarjjan sámegeilat govvasárggusráidduide.

6.3.2 Sámi lágádusat

Tabealla 6.3.2 Sámi lágádusat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
20100	Sámi lágádusat	2 579	2 682	2 682	2 750	68	2,5 %
Submi		2 579	2 682	2 682	2 750	68	2,5 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Árjjalaš sámi lágádusat

Doarjjaoažžu:

- Lágádusat mat vuosttažettiin almmuhit sámegeilli

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámegeilat almmuhemiid geavaheaddjit

Ulbmilolahusa eavttut:

- Lágáduslohku
- Sámegeilat almmuhusaid lohku
- Man ollu girjiid ja eará almmuhemiid lágádusat leat vuovdán

Vuoruheamit 2010:s:

- Ásahuvvon sámi lágádusat mat ollašuttet juolludaneavttuid

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi mañná, eai meannuduvvo
- Ohcamat fertejit gullat Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Lágádus galgá leat registrerejuvvon Norggas ja dan váldoulbmil galgá leat vuosttažettiin sámegeilli almmuhit

- Lágádus galgá leat almmuhan unnimusat 10 namahusa maŋimus golmma jagis
- Lágádusa bruttogávpejohtu galgá leat unnimusat 500 000 ru jahkái
- Almmuheamit sámegillii galget leat 75 % bruttogávpejođus
- Doarjjaoažžu ferte 3 vahku siste maŋjá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehít doarjjaeavttuid. Jus áigemearri ii dollojuvvo, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihtii dieđiheami haga

Meroštallannjuolggadusat:

Doarjaga juohkáseapmi:

a) Vuodđodoarjja

- 15 % jahkásaš rámmas juogaduvvo ovttá mađe daidda geain lea vuoigatvuohta oažžut doarjaga ja geat ollašuttet doarjjaeavttuid

b) Doaibmadoarjja

- 30 % jahkásaš rámmas juogaduvvo lágádusaide doaimma mielde, sihkkarastit ahte buvttaduvvojit eanet sámegielat almmuheamit. Doarjaga juohkimis ferte váldit vuhtii lágádusa ollislaš sámegielat almmuhemiid ja sámi musihkkaalmmuhemiid 2009:s. Doarjaga rehkenastimis biddjojuvvo vuodđun árkkaid lohku (mearkaša 16 siiddu juohke árkkas) juohke gárvvistuvvon sámegielat almmuheamis ja galle sámi musihkkaalmmuheami leat gárvvistuvvon 2009:s.
- 20 % jahkásaš rámmas juogaduvvo daid lágádusaid buvttadusa mielde, mat buvttadit sámi oahpponeavvuid (Sámedikki oahpponeavvoráhkadeami strategalaš plánas áigodahkii 2009-2012 lea mearriduvvon mii dat galgá adnojuvvo sámi oahpponeavvun). Doarjaga juolludettiin vuhtiváldojuvvo lágádusa jagi 2009 sámi oahpponeavvuid ollislaš buvttadeapmi. Doarjjasturrodaga meroštaladettiin biddjojuvvo vuodđun juohke sámi oahpponeavvu árkalohku (16 siiddu juohke árkkas) mii lea gárvvistuvvon 2009:s.

c) Doarjja vuovdaleapmái ja juohkimii

- 35 % jahkásaš rámmas juhkkajuovvo sámi almmuhemiid vuovdaleapmái ja juohkimii. Juogadettiin doarjaga lágádusaide biddjojuvvo vuodđun dat proseantaoassi maid lágádus lea ožžon čuoggás b) Doaibmadoarjja

Máksineavttut:

- Doarjja máksojuvvo go reišuvdnaduodaštus čájeha visogova 2009 sámegielat almmuhemiid ollislaš girjebuvttadeamis ja go reišuvdnaduodaštuvvon rehketdoallu ja -raporta čájehit mo 2009 ruđat leat geavahuvvon
- *Juolludeapmi lea fámus go váidináigemearri lea nobkan ja vejolaš váidagat leat meannuduvvon.*
- Doarjja máksojuvvo ollásit dan bušeahhtajagis go dat juolluduvvo. Máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon maŋimusat golggotmánu 1. b. 2010

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat.

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 2 750 000 ru sámi lágádusaide.

6.3.3 Investerendoarjja sámi girjebussiide

Tabella 6.3.3 Sámi girjebussii oastin

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
212	Sámi girjebussii oastin	3 000	0	0	2 000	2 000	-
Submi		3 000	0	0	2 000	2 000	-

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Bisuhit ja ovddidit sámi girjebussefálaldaga

Doarjjaoažžu:

- Suohkanat ja fylkkasuohkanat mat eaiggáduššet ja doaimmahit sámi girjebussiid

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Olbmot geat orrot guovlluin gos girjebusset doibmet

Ulbmilolahusa eavttut:

- 2 oston girjebusse ovttasbarggus suohkaniiguin/ fylkkasuohkaniiguin

Vuoruheamit:

- Sámi girjebusse Lulli- Trøndelága fylkkasuohkanii
- Sámi girjebusse Guovdageainnu suohkanii

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea cuoŋománu 1. b. 2010. Ohcamat mat leat sáddejuvvon dien dáhtona maŋŋá eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ohcamat galget gullat Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Doarjjaoažžu ráhkada čadahanplána sisaoastimii, mas lea dárkilis gollomeroštallan ja ruhtadanplána maid Sámediggi dohkkeha ovdal gávpešiehtadus dahkko
- Doarjjaoažžu geatnegahtta iežas doaimmahit girjebusse unnimusat 10 jagi. Olles doarjja dahje oassi das sáhtta gáibiduvvot máksojuvvot ruovttoluotta jus doaibma heaittihuvvo dahje rievdá ovdal áigemearri lea gollan
- Ii addojuvvo eanet doarjja doaibmabidjui dahje vejolaš lassigoluide

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjja sturrodaga vuodđun lea ákkastallojuvvon ohcan

Máksineavttut:

- Vuosttaš oassi doarjagis máksojuvvo go gávpešiehtadus lea dahkko
- Loahppa doarjagis máksojuvvo go busse lea skáhppojuvvon ja doarjjaoažžu lea buktán raportta ja rehketdoalu mii duodašta doarjaga geavaheami

Muđui gustojit njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašemi ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

2010 lea várrejuvvon 2 000 000 sisaoastindoarjja ođđa sámi girjebussiide.

6.3.4 Sámi deaivvadansajit

Tabella 6.3.4 Sámi deaivvadansajit

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
213	Sámi deaivvadansajit	0	700	700	950	250	35,7 %
Submi		0	700	700	950	250	35,7 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Deaivvadansajit mat doibmet gaskkusteami ja ovdáneami arenan sámi gielas ja kultuvrras

Doarjjaoažžu:

- Sámi deaivvadansajit olbmuide, joavkkuide ja servviide

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi deaivvadansajiid lagasbirrasa olbmot

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat doaibmaplána mielde
- Doaimmaid lohku boares olbmuide, mánáide ja nuoraide

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Deaivvadansajit fertejit duodaštit ahte sis lei doaibma juovlamánu 31. b. 2009, ja ahte sis lei sierra dohkkehuvvon stivra
- Vai oažžu doarjaga, ferte doarjjaoažžu ovddemustá láigohit lanjaid, sus ferte leat sierra visti dán várás dahje ovtastusbadji duoji várás
- Ohcama mielddusin galgá leat doaibmaplána 2010 várás ja bušeahttadárbu 2011 várás
- Doarjja ii addojuvvo huksenlaš sisaoastimiidda dahje gitta installašuvnnaide
- Deaivvadansajit mat ožžot doaibmadoarjaga eará boastaid bokte Sámedikki bušeahtas, eai oaččo doarjaga dán ortnega bokte

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjjasturrodasat rehkenastojuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul

Máksineavttut:

- 50 % máksojuvvo go doarjjaoažžu dan bivdá, loahppa 50 % máksojuvvo go ruđaid geavaheami raportta geigejuvvo Sámediggái. Doaimmaid rehketoallu doaibmaplána mielde sáddejuvvo Sámediggái maŋimus borgemánu 1. b. 2011
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketoalldárkkisteaddji duodaštit rehketoaldu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon
- Doarjja máksojuvvo dan bušeahttajagi go dat juolluduvvo

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálldašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat.

Ortnega hálldaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 950 000 ru doarjjan sámi deaivvadansajiide.

6.4 Sámi dáiddáršiehtadus

Tabella 6.4 Sámi dáiddáršiehtadus

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus		RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
20700	Dáiddafoanda	a)	700	700	700	700	0	0,0 %
20701	Stipeanda sámi dáiddáriidda	a)	1 758	2 100	2 100	2 200	100	4,8 %
20702	Doaibmadoarjja dáiddárorganisašuvnnaide	a)	1 550	1 750	1 750	1 920	170	9,7 %
20703	Govvadáidagiid ja dáiddaduoji oastinortnet	b)	350	350	350	370	20	5,7 %
20704	Fágalaš bagadeapmi	a)	0	250	250	275	25	10,0 %
20705	Čájáhusbuhtadus	a)	0	0	0	50	50	-
Submi			4 358	5 150	5 150	5 515	365	7,1 %

a) Dáid poastaid hálldaša Sámi dáiddárráđđi

b) Dán poastta hálldaša Sámi Vuorká-Dávvirat

Borgemánu 19. b. 2004-mannosaš Dáiddáršiehtadusa válđošiehtadusa vuodul lea Sámediggi ja Sámi dáiddárráđđi šiehtadallan jagi 2010 dáiddáršiehtadusa, mii galgá leat fámus 01.01.2010 rájes 31.12.2010 rádjai. Šiehtadus ovddiduvvo Sámedikki dievasčoahkkimii dohkkeheapmái, gč. dáiddáršiehtadusa 8. artihkkala.

Sámediggi ja Sámi dáiddárráđđi leat soahpan 5 515 000 ruvdnosaš juolludemiid ekonomalaš rámma Sámedikki bušehta bokte jagi 2010 dáiddáršiehtadussii. Dát mearkkaša 365 000 ruvdnosaš lassáneami jagi 2009 dohkkehuvvon dáiddáršiehtadusa ektui.

6.4.1 Dáiddafoanda

700 000 ru várrejuvvo ortnegii. Sámediggi lea gaskaboddasaččat dohkkehan njuolggadusaid ja ruđaid hálldašeami. Bealálaččat soabaiga ahte rámmas sáhtta várret 700 000 ru ad-hoc dárbbuid gokčat.

6.4.2 Stipeanda sámi dáiddáriidda

Sohppojuvvui juolludit 2 200 000 stipeandaortnegii sámi dáiddáriid várás. 100 000 ruvdnosaš lassáneamis vuoruhuvvo feara makkár stipeanddaide.

6.4.3 Doaibmadoarjja sámi dáiddárorganisašuvnnaide ja Sámi dáiddárráđđái

Sámedikki fálaldat dáiddárorganisašuvnnaide ja Sámi dáiddárráđđái lasihuvvo 170 000 ruvnnuin 1 750 000 ruvnnus 1 920 000 ruvdnui. Dát bohtá das go Davviriikkalaš ministtarráđđi unnidii doaibmadoarjaga 130 000 ruvnnuin 2009 ovddas sámi dáiddárráđđái. Sámi dáiddárráđđi juogada ekonomalaš rámma iešguđege organisašuvdnii ja SDR:i.

6.4.4 Sámi govvadáidaga ja dáiddaduoji oastinortnet

Dán ortnegii várrejuvvo 350 000 ru. Ostojuvvon dáidda gálga biddjojuvvot boahhteáiggi sámi dáiddamuseai. Dassážiigo musea lea huksejuvvon galgá dáidda gaskaboddasaččat vurkejuvot RidduDuottarMuseas Kárášjogas.

6.4.5 Fágakonsuleantat (Fágalaš bagadallan)

270 000 ru várrejuvvo fágakonsuleantaid ortnegii Sámi dáiddárráđdis geahččalanortnegin, gč. 2009 šiehtadusa. Ortnet galgá árvoštallojuvot, gč. 2009 šiehtadusa. Fágakonsuleantta bajimus bargun galgá leat sámi dáidaga, čáppagirjjálašvuoda, musihka ja juoigama ovddideapmi.

6.4.6 Ortnet sámi čáppagirjjálašvuoda ja sámi musihka ja juoigama ja eará áššiid várás.

Bargu áсахit sierra sisaoastinortnega sámi girjjálašvuodas, musihkas ja juoigamis lea čuovvoluvvon Sámedikkis 2009 Dáiddáršiehtadusa vuodul. Ii juolluduvvo ruhta sisaoastinortnegii ovdal njuolggadusat leat sajis.

6.4.7 Čájálmasbuhtadus

Dán ortnegii várrejuvvo 50 000 ruvdno. Čájálmasbuhtadus hálddašuvvo stipeandan sámi govvadáiddáriidda, dáiddaduojárriidda ja dáiddalaš govvejeddjide sámi dáiddáriid ja Girječálliid buhtadusfoandda bokte. Čájálmasbuhtadus lea buhtadus dáidaga ovddas mii lea sisa ostojuvvon Govvadáidaga ja duoji sisaoastinortnega bokte maid Sámediggi hálddaša.

Sámi dáiddárráđđi hálddaša dáiddafoandda, stipeandda sámi dáiddáriidda ja doaimbadoarjaga sámi dáiddárganisašuvnnaide.

Sámi Vuorká-Dávvirat hálddaša sámi govvadáidaga ja dáiddaduoji oastinortnega.

7 Ealáhusat

Nana ja ealli servodagat juohkelágan ealáhusaiguin lea guovddáš eaktun bisuhit ássamiid sámi guovlluin.

Váldomihttomearri:

- Nana ja mánggabealat ealáhuseallin mas lea beroštupmi sámi kultuvrii, lundui ja birrasii sámi guovlluin

Oassemihhttomearri:

- Bisuhit mánggabealat ealáhuseallima bargodilálašvuoda
- Ođđa bargosajit mánggabealat ealáhuseallimis

Strategiijat:

- Váikkuhangaskaomiid aktiivvalaš geavaheami bokte bisuhit ja ovdánahttit mánggabealat ealáhuseallima doarjjaruđaid buriin juogademiin sohkašielid gaskka
- Váikkuhangaskaomiid aktiivvalaš geavaheami bokte addit nuorra ásaheddjide vejolašvuoda álggahit iežaset doaimma
- Váikkuhangaskaomiid aktiivvalaš geavaheami bokte addit nissonolbmuide vejolašvuoda álggahit iežaset fitnodaga
- Gulahallama bokte guovddáš, regionála ja báikkálaš eiseválddiiguin, ja eará oasálaččaiguin sihkkarastit buriid rámmaeavttuid sámi ealáhusovddideapmái
- Suodjalit ja ovddidit mariidnaealáhusaid ávnnaslaš vuodđun ássamiid ja barggolašvuhtii sámi guovlluin
- Veahkehit bisuhit eanadoalu deatalaš kulturguoddin ja barggaheaddjin sámi guovlluin
- Veahkehit ovddidit ealáhuslaš duoji mas lea gánnáhahttivuohta ja mii vuovdá iešráhkaduvvon gálvvuid
- Veahkehit bisuhit ekologalaš, ekonomalaš ja kultuvrralaš ceavzilis boazodoalu ja meahcásteami
- Veahkkin ásahit buriid ortnegiid buolvamolsumiidda vuodđoealáhusain
- Láhčit gelbbolašvuodaovddideami ja innovašuvnna ovttasbarggu bokte gelbbolašvuoda- ja máhtolašvuodabirrasiguin
- Bargat dan nala ahte Sámedikkis lea dehálaš rolla ealáhusšiehtadallamiin
- Čuovvolit Riddoguolástuslávdegotti árvalusa, earret eará gulahallamiin riddo- ja vuotnaálbmogiin
- Bargat dan nala ahte guollebiebmanealáhus doaimmá ekologalaš prinsihpaid mielde ja ahte soames vuonat gáhttejuvvojit guollebiebmanrusttegiid vuostá
- Váikkuhit boazodoalloga geahčadeami ja ođasmahttima, erenoamážit dan mii guoská oktavuhtii eará sámi beroštumiide
- Bargat dan nala ahte boazodoallu oažžu seamma eavttuid mat gusket vuoládusaide ja divadiidda investeremiin ja doaimbareaidduin go eará ealáhusat maiguin sáhtta buhtastahttit

- Bargat dan nala ahte doaba árktalaš eanandoallu válđojuvvo atnui hálddašeamis
- Guorahallat riektesuodjalusa duojis ja láhkamearrideaddji eiseválddiide evttohit láhkasuodjalusa duodjái
- Bargat dan nala ahte lága bokte šaddá riekti ávkkástallat meahcis
- Veahkkin sihkkarastit riektesuodjalusa sámi meahcásteami várás
- Veahkehit dan ahte siidda miellahtuide sihkkarastojuvvojit vuoigatvuođat ávkkástallat luondduressurssaiguin iežaset árbevirolaš geavahanguovlluin

7.1 Váikkuhangaskaoamit

Tabella 7.1 Čoahkketabealla - Sámi caláhusat (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
	Njuolggá doarjagat	2 009	2 509	2 509	3 009	500	19,9 %
	Ohcanvudot doarjja	17 128	16 481	17 111	16 911	-200	-1,2 %
	Árvoháhkkanprográmma	4 875	6 000	6 000	5 500	-500	-8,3 %
	Duodješehtadus	3 741	9 210	9 210	9 210	0	0,0 %
Submi		27 753	34 200	34 830	34 630	-200	-0,6 %

7.2 Njuolggá doarjja

Tabella 7.2 Njuolggá doarjagat - Sámi caláhusat (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
301	Duodjeásahusat	2 009	2 509	2 509	3 009	500	19,9 %
Submi		2 009	2 509	2 509	3 009	500	19,9 %

7.2.1 Duodjeásahusat

Tabella 7.2.1 Duodjeásahusat

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30100	Duodjeinstituhtta	a) 2 009	2 509	2 509	3 009	500	19,9 %
Submi		2 009	2 509	2 509	3 009	500	19,9 %

a) 500 000 ru lea sirdojuvvon poasttas 30062 čielggadusprošeavttat ja eará doaibmabijut – lotnolascaláhusaid árvoháhkkanprográmma

Sámediggi galgá nammadit ovttá stivrmiellahtu Duodjeinstituhtta stivrri nu go čuožžu ásahus-diedáhusas.

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Bisuhit ja ovdánahttit aktivitehta Duodjeinstituhttas ovddidan dihte duodjealáhusa

Doarjjaoažžu:

- Duodjeinstituhtta

Doarjjaortnega ulbmiljoavku:

- Duojárat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat dohkkehuvvon doaibmaplána ektui

Juolludaneavttut:

- Doaibmaplána jahkái 2010 sáddejuvvo Sámediggái ovdal njukčamánu 1. b. 2010
- Bušeahhtadárbbut ja doaibmaplána 2011 jahkái sáddejuvvojit Sámediggái ovdal njukčamánu 1. b. 2010
- Rehketoalldárkkisteaddji duođaštan 2009 rehketoallu doaibmaplána ektui, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2010
- Raporta ruđaid geavaheamis jagi 2009 doaibmaplána ektui, maid jahkečoahkkin lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2010
- 50 % doarjagis máksojuvvo go formálalaš eavttut Sámedikki searvamii ásahusa stivrii leat devdojuvvon. Loahppaoassi 50 % máksojuvvo maŋŋil borgemánu 1. b. 2010 ja go badjelis namuhuvvon doarjjaeavttut leat devdojuvvon
- Jus doarjjaeavttut eai leat ollašuttu ovdal borgemánu 1. b. 2010, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2011:s. Doarjja sáhtá gáibiduvvot máksojuvvo ruovttoluotta Sámediggái jus doarjjaoažžu ii ollašuite eavttuid nu mo lea eaktuduvvon
- Doarjagis Duodjeinstituhtii, merkejuvvo 1 000 000 ru duoji bagadanvirggiide

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida doarjaga juohkima Duodjeinstituhtii.

Jahkái 2010 várrejuvvo 3 009 000 ru Duodjeinstituhtii.

7.3 Ohcanvuđot doarjagat

Tabecalla 7.3 Ohcanvuđot doarjja - Sámi ealáhusat (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
300	Ealáhusovddideapmi	17 128	16 481	17 111	16 911	-200	-1,2 %
Submi		17 128	16 481	17 111	16 911	-200	-1,2 %

7.3.1 Ealáhusovddideapmi

Tabecalla 7.3.1 Ealáhusovddideapmi (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30030	Juohkelágan ealáhusat	a) 5 147	6 017	6 647	7 947	1 300	19,6 %
30000	Mariidna ealáhusat	4 417	4 165	4 165	4 165	0	0,0 %
30010	Eanadoallu	6 687	4 799	4 799	4 799	0	0,0 %
30040	Interreg	877	0	0	0	0	-
30050	Álgaheadjuidstipeanda	a) 0	1 500	1 500	0	-1 500	-100,0 %
Submi		17 128	16 481	17 111	16 911	-200	-1,2 %

a) 1 300 000 ru lea sirdojuvvon postii 30030 juohkelagan ealáhusallin

Lassin geográfalaš doaibmaguvlui sáhtá doarjja addojuvvo ealáhusovdáneapmái dáidda:

- sámi kultuvrralaš ealáhusaide miehtá riikka
- lassiealáhusaide boazodoalus
- sámi álbmogii Sáccás Leaŋgáviika suohkanis
- lullisámi álbmogii

Ealáhusovddideami ohcanvuđot doarjagiid geográfalaš doaimaguvlui gullet dát báikkitt:

- 2011 Guovdageaidnu
- 2012 Áltá, čuovvovaš vuodđobiirret:
 0101 Stierdná
 0102 Sievju
 0103 Uhcca Liidnevuotna
 0104 Stuora Liidnevuotna
 0105 Gámavuotna
 0106 Fielvuotna
 0107 Nyvoll
 0108 (Stuora) Girenjárga
 0110 Latni
 0201 Lákkonjárgeahči
 0202 Dáhppeluokta/Vuojatluokta (Rivargohppi)
 0203 Lákkovuonbahta
 0204 Dálbmeluokta
 0205 Vasbotnelv
- 2014 Láhppi
- 2017 Fálesnuorri
- 2018 Muosát, čuovvovaš vuodđobiirret
 0119 Muorral(vuotna)
 0120 Vuotkevuotna (Uhcca-vuonaš)
 0121 Muotki
 0122 Gunnarnes
 0123 Tufjord
 0124 Fávle-lžžát
- 2019 Máhkarávu (Nordkapp), čuovvovaš vuodđobiirret:
 0113 Oarjabealli-Vuotnabađaguovlu
 0114 Nuortaváhkeguovlu
 0115 Goaskinvákke - Ráktonjár-guovlu
 0117 Skuohttanjárga
 0118 Mannskarvik-Reaipváhki (Ráiváhki)
 0119 Spierttanjárga (Spierta)
 0200 Geaissavearra
 0201 Geaissavearra
 0202 Kniskkárnjárga
 0203 Duvavuotna (Irivuotna)
 0204 Magerøystua
 0205 Finnvik
 0206 Váttavuotna (Váttavuonaneret)
 Bygda sarnes
- 2020 Porsángu
- 2021 Kárášjohka
- 2022 Davvesiida, čuovvovaš vuodđobiirret:
 0103 Dáigevuotna
 0104 Gihppovuotna
 0105 Dorskkašvuotna/Beahkkervuotna
 0106 Davvesiida
 0107 Idjavuotna
 0108 Irgevuotna/Áttamvuotna
 0109 Lagesvuonbahta/Gussanjárga
 0110 Šeste (Čiesti)/Godviknes
 0111 Váttesbákt-seaibbuš
 0112 Gappatvárru
 0113 Eretoaivvit
 0114 Vuonjalráššá
- 2023 Gárgaviika
- 2025 Deatnu
- 2027 Unjárga
- 2030 Máttá-Várjjat, čuovvovaš vuodđobiirret:
 0101 Buođgáibeaski
 0102 Reais(a)vuonna
 0103 Spurvnes /Sállam
 0104 Njávdam
 0402 Lávvonjárga
 0403 Juranjohka
 0404 Ruovdevuonna
 0405 Vuorjám(johka)
 0503 Čoalbmejávri
 0504 Máiddet/Skrotnes
 0505 Bajit Báhcceveadji
- 1902 Romsa, čuovvovaš vuodđobiirret:
 3301 Čie(k)ñalluokta
 3302 Leaibedievvá
 3303 Moskaluokta
 3304 Moskavuovdi
 3305 Rivnnje/Vuotnasiida
 3306 Suortu (davit/siskit)
 3307 Várpenjárga
 3308 Su(o)rgomohkki
 3309 Guohcavuopmi
 3310 Ullsfjordmoane -
- 1913 Skánit (viiddiduvvon olles suohkanii)
- 1919 Rivttát
- 1920 Loabát (viiddiduvvon olles suohkanii)
- 1925 Ráisavuotna, čuovvovaš vuodđobiirret:
 0101 Gumpedallá
 0102 Øvre Bakkejord
 0103 Skuoddovuovdi
 0104 Smørgård
 0201 Lurruaorda/Ráb-oassa
 0207 Boazojohka
 0208 Áisajávri
- 1938 Ivgu
- 1939 Omasvuotna
- 1940 Gáivuotna
- 1943 Návuotna
- 1805 Nárviika, čuovvovaš vuodđobiirret:
 0102 Hearjjak
 0109 Áravuopmi
 0110 Jogasiida/Eanosiida
 0111 Luodnegohpie
- 1849 Hábmer, čuovvovaš vuodđobiirret:
 0116 Strávnjunnie
 0117 Vædtja (Veaggovárru)
 0118 Jávrsoalgge
 0119 Grensefellene – Rádjevárrit
- 1850 Divtasvuodna
- 1853 Evenášši, čuovvovaš vuodđobiirret:
 0109 Evenáššmárku
 0110 Gállogieddi
 0111 Leairusáide/Osmárku
 0114 Leargáviika/ Duorgga (Snubba)
 0117 Veaggo

Sámi álbmot Sáččas ja muđui Leanggaviikka suohkanis

Máttasámi guovllu sámi álbmot

Ohcavuđot doarjagiid geográfalaš doaibmavuovlu ealáhusovddideapmái ii guoskka duoji ealáhusšiehtadussii.

Boazodoallošiehtadallamiin lávejit jahkásaččat addit 2 000 000 ru Sámediggái mii galgá geavahuvvot boazodoalu lassiealáhusaide.

Eanandoallošiehtadallamiin lávejit jahkásaččat addit 2 000 000 ru Sámediggái mii galgá geavahuvvot eanadoalu ealáhusdoibmii.

7.3.1.1 Juohkelágan ealáhusat

Tabella 7.3.1.1 Juohkelágan ealáhusat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30030	Juohkelágan ealáhusat	a)	5 147	4 017	6 147	7 947	1 800 29,3 %
30038	Meahccealáhusat		0	1 000	0	0	-
30039	Duodji olggobealde duodješiehtadusa		0	1 000	500	0	-500 -100,0 %
Submi			5 147	6 017	6 647	7 947	1 300 19,6 %

a) 1 300 000 ru lea sirdojuvvon postii 30030 juohkelagan ealáhusallin

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Bisuhit, ásaht ja ovddidit bargosajiid juohkelágan ealáhusaid siskkobealde

Doarjjaoažžu ja doarjjaortnega olahusjoavku:

- Ealáhusdoallit geat leat nissonolbmot
- Ealáhusdoallit geat leat vuollel 35 jagi
- Fitnodagat ja ásaheaddjit bálvalan- ja smávvaindustriija siskkobealde
- Boazodoallit geat háliidit ásaht dahje viidáset ovddidit lassiealáhusaid boazodoalu oktavuodas

Ulbmilolahusa eavttut:

- Unnimusat 40 % doarjagis addojuvvo nissonealáhusdoliide
- Man ollu doarjja addojuvvo odđáásahemiide
- Man ollu doarjja addojuvvo gelbbolašvuoda ovddideapmái, investeremiidda ja buvttavddideapmái
- Man ollu doarjja addojuvvo boazodoalu lasseealáhusaide

Vuoruheamit 2010:s:

- Nissonolbmot geat álggahit odđá fitnodagaid
- Ealáhusdoallit geat leat vuollel 35 jagi
- Gelbbolašvuoda bajideapmi ja buvttavddideapmi
- Investeremat mat váikkuhit ollu fitnodatovddideapmái
- Buvttavddideapmi ja investeremat boazodoliid lasseealáhusain
- Ealáhusat huksejuvvo kultuvrra nala

2010:s ii addojuvvo doarjja čuovvovažži:

- Bajásdoallami, doaibmavuđot goluide, doaibmabijuide mat váikkuhit gilvvo botnjama, mobiila vuojániidda ja gálvojorriide, láigoviesuide, vuorkávistiide, visttiid ja giddodagaid oastimii, leasemii, seaiva lonohallamiidda, kurssaid, semináraid ja konferánsaid lágideapmái ja doaibmabijuide mat ruhtaduvvojit almmolaš bušeahaid bokte.

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearrin leat guovvamánu, cuoŋománu ja čakčamánu 1. beaivvit 2010:s
- Ohcamat fertejit gullat Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ohcamiid árvoštallamis lea deatalaš árvoštallat dásseárvoperspektiivva
- Doarjjaoažžu ferte 3 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaeavttuid
- Galgá leat dohkálaš fágagelbbolašvuohta nugo relevánta oahppu ja ámmátvásihus
- Ásahuvvon doaimmat mat ožžot doarjaga galget sáhttit čujuhit fitnodekonomalaš gánnáhahttivuhtii
- Ásahuvvon doaimmat galget leat registrerejuvvon Brønnøysund-registariin
- Ii addojuvvo eanet doarjja proševttaide mat juo leat ruhtaduvvon Sámedikki doarjagiiguin dahje vejolaš liigegoluide
- Vuolimuš doarjjarádjji proševttaide dahje doaibmabijuide lea 30 000 ru. Doarjjaohcamat mat leat unnit go dát supmit máhcahuvvojit almmá realitehtameannudeami haga

Meroštallannjuolggadusat:

- Gitta 30 % rádjái doarjja dohkkehuvvon goluid vuodul
- Stuorámuš doarjja lea 300 000 ru. Ovttasbargodoaibmabijuid oktavuodas main lea stuorra mearkkašupmi báikkálaš sámi álbmogii, lea stuorámuš doarjja 500 000 ru
- Sámediggi ii searvva proševttaid ruhtadeapmái main gollomeroštallan lea badjel 5 000 000 ru
- Iežasoaasi nugo iežas bargu ja iežas ávdnasat eai sáhte leat eanet go 20 % dohkkehuvvon gollomeroštallamis

Máksineavttut:

- Doarjja fysihkalaš investeremiidda máksojuvvo ollásit dalle go gustovaš duodaštus lea buktojuvvon. Gustovaš duodaštus lea duodaštus bänkkus, fápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis, registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis. Investeremiid mat leat čađahuvvon sáhtta maidái duodaštut bänkočáláhusain mas guittet leat mielde
- Doarjja proševttaide máksojuvvo 50 % dalle go prošekta álggahuvvon. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošekta lea čađahuvvon, golut duodaštuvvon ja prošektaraporta buktojuvvon
- Doarjaga oktavuodas proševttaide galgá buktojuvvo rehketdoallu ruđaid geavaheamis ulbmila ja eavttuid mielde. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštut rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Rehketdoallu galgá dávistit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin
- Prošekta galgá gárvvistuvvot maŋimustá jagi sisa doarjjareivve dáhtona rájes. Ohcama mielde sáhtta prošekta oažžut guhkit gárvvistanáiggi, gitta guovtti jagi rádjai maŋŋá doarjjareivve dáhtona, dat ferte vuodustuvvot. Jus doaibmabidju ii gárvvistuvvo mearriduvvon áigemeari sisa, de sihkkojuvvo doarjja almmá ovdagihtii dieđiheami haga

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálldašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat.

Ortnega hálldaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 7 947 000 ru doarjjan iešguđege lágan ealáhusaide.

7.3.1.2 Mariidnaealáhusat

Tabella 7.3.1.2 Mariidna ealáhusat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30000	Mariidna ealáhusat	4 417	4 165	4 165	4 165	0	0,0 %
Submi		4 417	4 165	4 165	4 165	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Ovddideapmi ja stuorát barggolašvuohta mariidnaealáhusaid siskkobealde

Doarjjaoažžu ja doarjjaortnega olahusjoavku:

- Ealáhusdoallit ja ásaheaddjit mariidnaealáhusaid siskkobealde

Ulbmilolahusa eavttut:

- Unnimusat 4 doarjaga addojuvvon ásaheaddjiide geat leat vuollel 30 jagi
- Man ollu doarjja addojuvvon bivdofatnasiidda mat leat vuollel 25 jagi
- Unnimusat 4 doarjaga ealáhusdoliide geat leat nissonolbmot
- Man ollu doarjja addojuvvon vuostáiváldinrusttegiid viidáset ovddideapmái ja ođasmahttimii
- Man ollu doarjja addojuvvon ođđa buktagiid ásaheaddjiide, ovddideapmái ja/dahje viidáset náláштуttimii mariidnaealáhusaid siskkobealde

Vuoruheamit 2010:s:

- Doarjja bivdofatnasiid oastimii mat leat vuollel 25 jagi
- Doarjja vuostáiváldinrusttegiid viidáset ovddideapmái ja ođasmahttimii
- Ođđa buktagiid ásaheaddjiide, ovddideapmái ja/dahje viidáset náláштуttimii mariidnaealáhusaid siskkobealde

2010:s ii addojuvvo doarjja čuovvovažžii:

- Bajásdoallamii, doaibmavuđot goluide, doaibmabijuide mat váikkuhit gilvvu botnjama, mobiila vuođaniidda ja gálvoorriide, láigoviesuide, vuorkávistiide, visttiid ja giddodagaid oastimii, leasemii, seaiva lonuhallamiidda, kurssaid, semináraid ja konferánssaid lágideapmái ja doaibmabijuide mat ruhtaduvvojit almmolaš bušeahtaid bokte

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearrin leat guovvamánu, cuoŋománu ja čakčamánu 1. beaivvit 2010.s
- Ohcamat fertejit gullat Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ohcamiid árvoštallamis lea deatalaš árvoštallat dásseárvoperspektiivva
- Doarjjaoažžu ferte 3 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaeavttuid
- Doarjaga oktavuodas bivdofatnasiidda galgá doarjjaoažžu leat registrerejuvvon Guolástusmannállas
- Doarjaga oktavuodas gádderusttegiid, galgá dain leat dohkkehuvvon vuostáiváldin- ja oastinduođastus
- Ásahuvvon doaimmat galget leat registrerejuvvon Brønnøysund-registariin
- Ii addojuvvo eanet doarjja proševttaide mat juo leat ruhtaduvvon Sámedikki doarjagiiguin dahje vejolaš liigegoluide
- Ásahuvvon doaimmat mat ožžot doarjaga galget sáhttit čujuhit fitnodekonomalaš gánnáhahttivuhtii
- Vuolimus doarjjaráđji proševttaide dahje doaibmabijuide lea 30 000 ru. Doarjjaohcamat mat leat unnit go 30 000 ru máhcahuvvojit almmá realitehtameannudeami haga

Meroštallannjuolggadusat:

- Gitta 30 % rádjai dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja eanemusat 300 000 ru
- Gitta 30 % rádjai dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja eanemusat 150 000 ru geavahuvvon fatnasiidda mat leat vuolled 25 jagi
- Ovttasbargodoaibmabijuid oktavuodas main lea stuorra mearkkašupmi báikkálaš sámi álbmogii, lea stuorámus doarjja 500 000 ru
- Sámediggi ii searvva prošeavttaid ruhtadeapmái main gollomeroštallan lea badjel 5 000 000 ru
- Iežasoaassi nugo iežas bargu ja iežas ávdnasat eai sáhte leat eanet go 20% dohkkehuvvon gollomeroštallamis

Máksineavttut:

- Doarjja fysihkalaš investeremiidda máksojuvvo ollásit dalle go gustovaš duođastus lea buktojuvvon. Gustovaš duođastus lea duođastus bálkkus, fápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis, registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis. Investeremiid mat leat čađahuvvon sáhtta maidái duođastit bálkkočáláhusain mas guittet leat mielde
- Doarjja prošeavttaide máksojuvvo 50 % dalle go prošeakta álggahuvvon. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čađahuvvon, golut duođastuvvon ja prošeaktaraporta buktojuvvon
- Doarjaga oktavuodas prošeavttaide galgá buktojuvvot rehketdoallu ruđaid geavaheamis ulbmila ja eavttuid mielde. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duođastit rehketdoalu mi čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Prošeakta galgá gárvvistuvvot mañimustá jagi sisa doarjjareivve dáhtona rájes. Ohcama mielde sáhtta prošeakta oažžut guhkit gárvvistanáiggi, gitta guovtti jagi rádjai mañná doarjjareivve dáhtona, dat ferte vuodustuvvot. Jus doaibmabidju ii gárvvistuvvo mearriduvvon áigemeari sisa, de sihkkoujuvvo doarjja almmá ovdagihtii dieđiheami haga

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálldašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat.

Ortnega hálldaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 4 165 000 ru doarjjan mariidnecaláhusaide.

7.3.1.3 Eanandoallu

Tabella 7.3.1.3 Eanandoallu

(̄ 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30010	Eanandoallu	6 687	4 799	4 799	4 799	0	0,0 %
Submi		6 687	4 799	4 799	4 799	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Bisuhit barggolašvuodá ja doallostruktuvrra dálá dásis

Doarjjaoažžut ja doarjjaortnega olahusjoavku:

- Aktiivvalaš doallodoallit geain lea iežaset doallu
- Ásaheaddjit geat háliidit álggahit iežaset doalu

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu doallodoallit geat ožžot doarjaga
- Man ollu ođđaásaheaddjit geat ožžot doarjaga

- Unnimusat 10 doarjaga ealáhusdolloiide geat leat nisssonolbmot
- Unnimusat 1 doarjja várrejuvvo stáhtalaš mielkeeriid oastimii odđáálggaheami oktavuodas

Vuoruheamit 2010:s:

- Odđahuksemat ja doaibmavisttiid viidát earáhuhttin
- Doarjja oastit stáhtalaš mielkeeriid odđáálggaheami oktavuodas

2010:s ii addojuvvo doarjja čuovvovažžii:

- Bajásdoallamii, doaibmavuđot goluide, doaibmabijuide mat váikkuhit gilvvu botnjama, mobiila vuojániidda ja gálvojerriide, láigoviesuide, vuorkávisttiide, visttiid ja giddodagaid oastimii, leasemii, seaiva lonohallamiidda, kurssaid, semináraid ja konferánssaid lágideapmái ja doaibmabijuide mat ruhtaduvvojit almmolaš bušehtaid bokte

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearrin leat guovvamánu, cuoŋománu ja čakčamánu 1. beavvit 2010:s
- Ohcanáigemearri oastit mielkeeri lea guovvamánu 1. b. 2010
- Ohcamat fertejit gullat Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Doarjjaoažžu ferte 3 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaeavttuid
- Galgá leat dohkálaš fágagelbbolašvuohta nugo relevánta oahppu ja ámmátvásihus
- Ásahuvvon doaimmat mat ožžot doarjaga galget sáhttit čujuhit fitnodekonomalaš gánnáhahttivuhtii
- Ásahuvvon doaimmat galget leat registrerejuvvon Brønnøysund-registariin
- Ii addojuvvo eanet doarjja prošeavttaide mat juo leat ruhtaduvvon Sámedikki doarjagiiguin dahje vejolaš liigegoluide
- Vuolimuš doarjjaráđji prošeavttaide, doaibmabijuide dahje mielkeeriide lea 30 000 ru. Doarjjaohcamat mat leat unnit go 30 000 ru máhcahuvvojit almmá realitehtameannudeami haga.

Meroštallannjuolggadusat:

- Eanemusat 400 000 ru ja gitta 30 % ráđjai dohkkehuvvon gollomeroštallamis
- Ovttasbargodoaibmabijuid oktavuodas main lea stuorra mearkkašupmi báikkálaš sámi álbmogii, lea stuorámus doarjja 500 000 ru
- Sámediggi ii searvva prošeavttaid ruhtadeapmái main gollomeroštallan lea badjel 5 000 000 ru. Dás sáhtta spiehkastit go guoská doaibmavisttiid investeremiidda ovttasbargodoaibmabijuid/oktasašdoaimma oktavuodas
- Iežasoaassi nugo iežas bargu ja iežas ávdnasat eai sáhte leat eanet go 20% dohkkehuvvon gollomeroštallamis
- Eanemusat 100 000 ru ja gitta 1 ru. ráđjai mielkelihhtaris doarjjan go oastá stáhtalaš mielkeeri odđáálggaheami oktavuodas. Eanemus almmolaš ruhtadoarjja ii galgga leat badjel 50 % (1,75 ru lihhtaris)

Máksineavttut:

- Doarjja fysihkalaš investeremiidda máksojuvvo ollásit dalle go gustovaš duodaštus lea buktujuvvon. Gustovaš duodaštus lea duodaštus báhkkus, fápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis, registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis. Investeremiid mat leat čađahuvvon sáhtta maiddái duodaštut báhkočáláhusain mas guittet leat mielde
- Doarjaga máksima ovddas doaibmavisttiide, galgá gárvvistuodaštus buktujuvvo
- Prošeakta galgá gárvvistuvvot maŋimustá jagi sisa doarjjareivve dáhtona rájes. Ohcama mielde sáhtta prošeakta oažžut guhkit gárvvistanáiggi, gitta guovtti jagi ráđjai maŋŋá doarjjareivve

dáhtona, dat ferte vuodustuvvot. Jus doaimbaidju ii gárvvistuvvo mearriduvvon áigemeari sisa, de sihkkovuvvo doarjja almmá ovdagihiti dieđiheami haga

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálldašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohat.

Ortnega hálldaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 4 799 000 ru doarjjan eanandollui. Rámmas várrejuvvo 300 000 ru mielkeeriid oastimii.

7.4 Lotnolasealáhusaid árvoháhkkanprográmma

Tabella 7.4 Lotnolasealáhusaid árvoháhkkanprográmma (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30060	Lotnolasealáhusat	3 375	3 150	3 150	3 150	0	0,0 %
30061	Duodji - fidnoahppoortnet	1 500	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %
30062	Čielggadanprošeavttat ja eará doaimbaidjut	a) 0	1 350	1 350	850	-500	-37,0 %
Submi		4 875	6 000	6 000	5 500	-500	-8,3 %

a)500 000 ru lea sirdojuvvon poasttas 30100 duodjeinstituhttas duoji bagadan balvalussii

Lotnolasealáhusaid árvoháhkkanprográmma geográfalaš doaimbagoovlu lea seamma go mii lea lotnolasealáhusaid ohcanvuodot doarjagiid várás mat leat Sámedikki 2010 bušehtadokumeanttas, kapihttalis 7.3.1.

7.4.1 Lotnolasealáhusat – lotnolasealáhusaid árvoháhkkanprográmma

Tabella 7.4.1 Lotnolasealáhusat - Lotnolasealáhusaid árvoháhkkanprográmma

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30060	Lotnolasealáhusat	3 375	3 150	3 150	3 150	0	0,0 %
Submi		3 375	3 150	3 150	3 150	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Ceavzilis lotnolasealáhusdoaimmat
- Ođđa fitnodatideat ja ođđa ásaheamit

Doarjjaoažžu ja doarjjaortnega olahusjoavku:

- Olbmot geat barget mátkkoštanealáhusas ja smávtilágan biebmobuvttadeamis
- Olbmot geain lea lotnolasealáhus lassin vuodđoaláhussii
- Meahcásteaddjit
- Olbmot geat háliidit ovddidit ja álggahit iežaset fitnodaga (álggahanstipeanda)

Ulbmilolahusa eavttut:

- 2 meahcceealáhusdoaimma leat ásahuvvon
- Unnimusat 4 doarjaga mátkkealáhusdoaimmaide
- Unnimusat 3 doarjaga smávtilágan biebmobuvttadeapmái
- 1 vuostáiváldinrusttet meahcebuktagiid várás lea ásahuvvon
- 1 gelbbolašvuoda bajideaddji kursa meahcceealáhusaid ja mátkkoštanealáhusaid siskkobealde
- Unnimusat 40 % álggahanstipeanda addojuvvon ođđaálggaheddjiide mat leat nissonolbmot
- Unnimusat 10 % álggahanstipeanda addojuvvon olbmuide vuollel 31 jagi

- Unnimusat 2 álggahanstipeandda addojuvvon meahcceealáhusdoaimmaide
- Unnimusat 2 álggahanstipeandda addojuvvon mátkkoštanealáhusaide

Vuoruheamit 2010:s:

- Buvttaovddideapmi ja meahccebuktagiid kvalitehta sihkkarastin
- Vuovdin- ja márkandoaimbajut meahcceealáhusaid siskkobealde
- Vásihusvuđot mátkeealáhusdoaimmaid ovddideapmi
- Smáviltálgan biebmobuvttadeapmi
- Vuovdaleapmi sámi biepmuin mátkkoštanealáhusa ja dárjjodanealáhusa siskkobealde
- Meahccebuktagiid ja sáivaguliid vuostáiváldinrusttegat
- Gelbbolašvuoda buorideapmi mátkkoštanealáhusaid ja meahcceealáhusaid siskkobealde
- Ođđaálggaheaddjit geat áigot álggahit meahcceealáhus- ja mátkkoštanealáhusdoaimmaid
- Investerendoarjja sáivačáhce bivddu várás

2010:s ii addojuvvo doarjja čuovvovažžii:

- Bajásdoallamii, doaimbavuđot goluide, doaimbajuide mat váikkuhit gilvvu botnjama, mobiila vuojániidda ja gálvojeriide, láigoviesuide, vuorkávistiide, visttiid ja giddodagaid oastimii, leasemii, seaiva lonohallamiidda, kurssaid, semináraid ja konferánsaid lágideapmái ja doaimbajuide mat ruhtaduvvojit almmolaš bušeahtaid bokte

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearrin leat guovvamánu, cuoŋománu ja čakčamánu 1. beaivvit 2010:s. Álggahanstipeandda ohcanáigemearri lea guovvamánu 1. b.
- Ohcamat fertejit gullat Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ohcamiid árvvoštallamis lea deatalaš árvvoštallat dáseárvoperspektiivva
- Doarjjaoažžu ferte 3 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaevttuid
- Ferte leat dohkálaš fágagelbbolašvuoha nugo relevánta oahppu ja ámmátvásihus
- Ásahuvvon doaimmat mat ožžot doarjaga galget sáhttit čujuhit fitnodatekonomalaš gánnáhahttivuhtii
- Ásahuvvon doaimmat galget leat registrerejuvvon Brønnøysund-registariin
- Ii addojuvvo eanet doarjja proševttaide mat juo leat ruhtaduvvon Sámedikki doarjagiiguin dahje vejolaš liigegoluide
- Doaimma mii čuohtá negatiivvalaččat nu unnán go vejolaš lundui, kultuvrii ja birrasii
- Álggahanstipeandda sáhtta oažžut gitta jagi rádjái
- Álggahanstipeandda sáhtta oažžut sihke plánemii ovdal ođđaálggaheami ja ieš ođđaálggaheapmái
- Stipeandda sáhtta oažžut gokčan dihte muhtin ráje birgengoluin (iežas bálkâ), konsuleanta-veahkkái, márkániskadeapmái, oahpaheapmái, geahččalanbuvttadeapmái, mátkegoluide, unnit investeremiidda, bálkáhít veahki dahje sadjásačča, konseptaovddideapmái ja eará fitnodatplánemii. Olggosgolot divadiidda jna almmolaš instánsaide eai gokčojuvvo
- Vuolimuš doarjjarádjji proševttaide dahje doaimbajuide lea 20 000 ru. Doarjjaohcamat mat leat unnit go 20 000 ru máhcahuvvojit almmá realitehtameannudeami haga

Meroštallannjuolggadusat:

- Gitta 50 % rádjái doarjja dohkkehuvvon goluid vuodul. Stuurámuš doarjja lea 300 000 ru. Ovttasbargodoaimbajuid oktavuodas main lea stuorra mearkkašupmi báikkálaš sámi álbmogii, lea stuurámuš doarjja 500 000 ru
- Unnimus doarjja lea 20 000 ru
- Sámediggi ii searvva proševttaid ruhtadeapmái main gollomeroštallan lea badjel 5 000 000 ru

- Iežasuoassi nugo iežas bargu ja iežas ávdnasat eai sáhtte leat eanet go 20% dohkkehuvvon gollomeroštallamis

Álggahanstipeandda meroštallannjuolggadusat:

- Sáhtta oazžut gokčojuvvot gitta 75 % rádjái dohkkehuvvon goluin, gitta 150 000 ru rádjái
- Alces bálká sáhtta leat gitta 12 000 ru rádjái mánus. Alces bálká sáhtta unniduvvot jus stipeandaoazžus lea eará dienas stipeandaáigodagas

Máksineavttut:

- Doarjja fysihkalaš investeremiidda máksojuvvo ollásit dalle go gustovaš duodaštus lea buktojuvvon. Gustovaš duodaštus lea duodaštus báhkkus, fápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis, registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis. Investeremiid mat leat čađahuvvon sáhtta maiddái duodaštut báhkočáláhusain mas guittet leat mielde
- Doarjja prošeavttaide máksojuvvo 50 % dalle go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čađahuvvon, golut duodaštuvvon ja prošeaktaraporta buktojuvvon
- Doarjaga oktavuodas prošeavttaide galgá buktojuvvo rehketdoallu ruđaid geavaheamis ulbmila ja eavttuid mielde. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštut rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Rehketdoallu galgá dávistit dohkkehuvvon gollomeroštallamii.
- Prošeakta galgá gárvvistuvvot manimustá jagi sisa doarjjareivve dáhtona rájes. Erenoamáš oktavuodain sáhtta prošeakta oazžut guhkit gárvvistanáiggi gitta guokte jagi rádjai maŋŋá doarjjareivve dáhtona, dat ferte sierra vuodustuvvot. Jus doaibmabidju ii gárvvistuvvo mearriduvvon áigemeari sisa, de sihkkujuvvo doarjja almmá ovdagihiti dieđiheami haga.

Álggahanstipeandda máksineavttut:

- 75 % máksojuvvo go álgaheaddji dan bivdá stipeandaáigodaga álggus. Loahppa 25 % máksojuvvo go prošeaktaraportta ja dohkálaš duodaštus geigejuvvojit. Gustovaš duodaštus lea duodaštus báhkkus, fápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis, registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis. Investeremiid mat leat čađahuvvon sáhtta maiddái duodaštut báhkočáláhusain mas guittet leat mielde. Prošeaktaraporta galgá dávistit prošeaktaplánain ja mearrádusa eavttuiguin
- Prošeakta galgá gárvvistuvvot manimustá jagi sisa doarjjareivve dáhtona rájes. Ohcama mielde sáhtta prošeakta oazžut guhkit gárvvistanáiggi, gitta guovtti jagi rádjai maŋŋá doarjjareivve dáhtona, dat ferte vuodustuvvot. Jus doaibmabidju ii gárvvistuvvo mearriduvvon áigemeari sisa, de sihkkujuvvo doarjja almmá ovdagihiti dieđiheami haga

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat.

Sámedikki doarjjastivra hálddaša Sámedikki ruđaid lotnolasealáhusaide.

Jahkái 2010 várrejuvvo 3 150 000 ru lotnolasealáhusaide. Rámmas várrejuvvo 600 000 ru álggahanstipeanddaide.

7.4.2 Duodji – fidnoahppiortnet – lotnolasealáhusaid ja sámi mátkkoštanealáhusaid árvohákanprográmma

Tabecalla 7.4.2 Duodji - fidnoahppoortnet - Lotnolasealáhusaid árvohákanprográmma

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30061	Duodji - fidnoahppoortnet - árvohákanprográmma	1 500	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %
Submi		1 500	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Rekrutteren duodjealáhussii

Doarjjaoažžu:

- Boazodoalu oahppokantuvra

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Duodjefidnooahppit

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu duodjefidnooahppit

Juolludaneavttut:

- Fidnooahppišiehtadusa galgá Yrkesopplæringsnemnda leat dohkkehan
- Fidnooahppišiehtadusat eai sáhte bistit guhkit go guokte jagi, spiehkastahkan leat permišuvnnat mat addojuvvojit áhpehisvuoda ja buozalmasvuoda geažil. Erenoamáš oktavuodain sáhtta šiehtadusaid guhkidit gitta golmma jagi rádjai. Dan ferte fylkkagiella dohkkehit. Fidnooahppi bálká lea dattetge ráddjejuvvon dasa mii vástida guovtti jagi oahppanáiggi
- Fidnoohppiin galgá leat teorehtalaš duodjegelbbolašvuohta dahje gelbbolašvuohta sullasaš fágain ovdalگو fidnooahppišiehtadusa sáhtta dahkat
- Fidnoohppiid vällje sierra sisaváldinnammagoddi mas leat golbma lahtu
- 2010 doaibmaplána sáddejuvvo Sámediggái mañimustá njukčamánu 1. b. 2010
- Jagi 2009 rehketoalldárkkisteaddji duodaštan rehketoallu mii dávista doaibmapláni, sáddejuvvo Sámediggái mañimustá borgemánu 1. b. 2010
- Raporta ruđaid geavaheamis jagi 2009 doaibmaplána mielde, sáddejuvvo Sámediggái mañimustá borgemánu 1. b. 2010
- 50 % doarjagis máksojuvvo bušeahhtajagi álggus. Loahppa 50 % máksojuvvo dalle go doarjjaeavttut leat ollašuhthtojuvvon ja šiehtaduvvon fidnooahppišiehtadusaid vuodul.
- Jus doarjjaeavttut eai leat ollašuhthtojuvvon borgemánu 1. b. 2010 rádjai, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit ahte oažžu doarjaga Sámedikkis 2011:s. Doarjja sáhtta gáibiduvvot máksojuvvot ruovttoluotta Sámediggái jus vuostáiváldi ii ollašuhth eavttuid nu mo lea eaktuduvvon

Meroštallannjuolggadusat:

- Juohke fidnooahppi nammii addojuvvo fidnooahppifitnodahkii 100 000 ru doarjjan fidnoohppiid bálkká várás. Sáhtta váldit sisa eanemusat 10 fidnooahppi 2010:s
- Addojuvvo 500 000 ru 10 fidnooahppišiehtadusa hálddašeami várás

Jahkái 2010 várrejuvvo 1 500 000 ru Duodji – fidnooahppiortnega várás lotnolasealáhusaid árvoháhkkanprográmmas.

7.4.3 Čielggadanprošeavttat ja eará doaibmabijut – lotnolasealáhusaid ja sámi mátkkoštanealáhusaid árvoháhkkanprográmma

Tabealla 7.4.3 Čielggadanprošeavttat ja eará doaibmabijut

Poasta	Čilgehus		RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30062	Čielggadanprošeavttat ja eará doaibmabijut	a)	0	1 350	1 350	850	-500	-37,0 %
Submi			0	1 350	1 350	850	-500	-37,0 %

a) 500 000 ru lea sirdojuvvon postii 30100 duodjeinstituhttii duodjebagadeapmái

Áššis 10/08 Lotnolasealáhusaid árvohákanprográmmačilgehus ja sámi mátkeealáhusat, leat vuoruheamit árvohákanprográmma várás mearriduvvon. Sámediggi vuorruha čuovvovaš doaibmajuid 2010:s.

- Diehtjuohkin árvohákanprográmma birra
- Doaibmajut gelbbolašvuoda loktema várás heivehuvvon sámi lotnolasealáhusbargiide
- Fierpmádatovttasbargu meahccealáhusaid várás
- Láhčit dili ovttasbargui ja fierpmádahkii sámi mátkeealáhusoasálaččaid gaskka
- Čuovvolit proševtta; Eanet bivdit Porsáנגguvuonas, Lágesvuonas ja Deanuvuonas buoridan dihte báikkálaš guollenáli ja -kvalitehta ja dasto vel suodjalan dihte mearrasámi duoji ja árbevieruid
- Vásihusturisma láhčn dainna lágiin ahte das deattuhuvvo eaktivuohta ja jáhkehahttivuohta

Ruđaid hálddaša sámediggeráđđi.

Jahkái 2010 várrejuvvo 850 000 ru čielggadanproševttaide ja eará doaibmajuide – lotnolasealáhusaid árvohákanprográmma.

7.5 Duoji ealáhusšiehtadus

Tabella 7.5 Duoji ealáhusšiehtadus for duodji

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30020	Doaibmadoarjagat	3 314	3 300	3 300	3 650	350	10,6 %
30021	Investeren- ja ovddidandoarjagat	-1 892	3 100	3 100	3 100	0	0,0 %
30029	Doaibmadoarjjaortnega árvoštallan	0	300	300	0	-300	-100,0 %
30027	Čálgoortnegat	38	200	200	150	-50	-25,0 %
30028	Duoji fága- ja ekonomiiijalávdegoddi	241	200	200	200	0	0,0 %
30022/24	Sámi gávpeorganisašuvnnat duojs	540	550	550	550	0	0,0 %
30025/26	Sámi duodjeorganisašuvnnat	1 500	1 560	1 560	1 560	0	0,0 %
Submi		3 741	9 210	9 210	9 210	0	0,0 %

Bealit Sámiid duodji, Duojáriid ealáhussearvi ja Sámediggi eai bohtán ovttaoavili 2010 ealáhusšiehtadussii. Duodjealáhusa Váldošiehtadusa 9. § mielde galgá sámediggeráđđi iežas vuodul ovddidit evttohusa doaibmajuide ja ekonomalaš rámmaide mat gusket boahhte šiehtadallanáigodahkii Sámedikki dievasčoahkkimii.

Ortnegat gusket olles riikii sorjjakeahhtá Sámedikki ruđaid doaibmaguovllus ealáhusovddideapmái.

Duodješiehtadusa ulbmil:

- Ealáhusvuodot duoji ovddideapmi mas lea buoret gánnáhahttivuohta ja iešráhkaduvvon gálvvuid vuovdin

Sámedikki duodjeruđaid hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

7.5.1 Doaibmadoarjja – duoji ealáhusšiehtadus

Tabella 7.5.1 Doaibmadoarjagat - duoji ealáhusšiehtadus

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30020	Doaibmadoarjagat	3 314	3 300	3 300	3 650	350	10,6 %
Submi		3 314	3 300	3 300	3 650	350	10,6 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Iešráhkaduvvon gálvvuide buoret johtu

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Ovttaolbmoftnodagat mat devdet doaibmadoarjaga oažžuneavttuid

Doarjjaeavttut:

- Ohcci galgá deavdit Sámedikki jienastuslohkui čálihaneavttuid, muhto ii dárbbas leat čálihan iežas jienastuslohkui. Erenoamáš oktavuodain sáhtta dán gáibádusas spiehkastit
- Lea ovttaolbmoftnodat ja lea čálihuuvon lasseárvodivatlohkui
- Iešráhkaduvvon dujiid vuovdin sámi kultuvrra ja árbevieruid vuodul unnimusat 50.000 ru ovddas mas ii leat mielde lasseárvodivat
- Ieščilgehusain duodástit ahte sus lea reálagelbbolašvuohta ja/dahje duodáštus formála gelbbolašvuodas sámi duojis
- Ohccit geat ožžot doaibmadoarjaga leat geatnegasat addit dárbbaslaš dieđuid ekonomalaš raportta ráhkadeami bokte

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu duodjefitnodagat organiserejuuvon ovttaolbmoftnodahkan

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea golggotmánu 25. b. 2010. Ohcamat sáddejuuvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Doarjjaoažžu galgá deavdit doaibmadoarjaga eavttuid
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašemi ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat, ja gáibádusain mat leat addojuvvon Sámedikki 2010 bušeahttadokumeantta kapihttalis 3.2 ohcanvuđot doarjagat

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjja rehkenastojuvvo iešráhkaduvvon duoji dohkkehuvvon gávpejođu mielde, gitta 40 % rádjai, stuorámus doarjja lea 150 000 ru

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 3 650 000 ru doaibmadoarjjan duojáriidda – Duodjeealáhusa ealáhusšiehtadus

7.5.2 Investeren- ja ovddidandoarjja – duoji ealáhusšiehtadus

Tabella 7.5.2 Investeren- ja ovddidandoarjagat - duoji ealáhusšiehtadus

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30021	Investeren- ja ovddidandoarjagat	-1 892	3 100	3 100	3 100	0	0,0 %
Submi		-1 892	3 100	3 100	3 100	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Ovddidit duodjefitnodagaid

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Duojárat iežaset doaimmain
- Duodjedoaimmaid álgaheaddjit

- Duodjeorganisašuvnnat ja oassálastit geat leat mielde ealáhusovddideamen duodjeealáhusa
- Oahppit
 - Jo1 oahppit geat váldet Design ja duodji, ja geat geavahit čiekŋudanprošeavtta oahppan dihte *duodji oahppoplána – oahppu oahppofitnodagas* gelbbolašvuodamihttomeriid.
 - Jo2 oahppit geat geavahit čiekŋudanprošeavtta oahppan dihte *duodji oahppoplána – oahppu oahppofitnodagas* gelbbolašvuodamihttomeriid
 - Jo2 oahppit geat váldet Design ja duodji joatkkaskuvllas

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu addojuvvon doarjja odđáálggaheddjiide
- Man ollu addojuvvon doarjja investeremiidda
- Man ollu addojuvvon doarjja fitnodatovddideapmái
- Man ollu addojuvvon doarjja gelbbolašvuoda bajideapmái
- Man ollu addojuvvon álggahanstipeanda duojáriidda

Vuoruheamit 2010:s:

- Gelbbolašvuoda bajideami doaibmabijut álggaheddjiid ja ásahuvvon doaimmaheddjiid várás
- Investeremat ja doaibmabijut mat váikkuhit fitnodatovddideapmái
- Ovddidanprošeavttat duodjeealáhusa várás
- Vuovdin- ja vuovdalandoaibmabijut
- 100 000 ru várrejuvvo duodjestipeandan daidda ohppiide geat váldet joatkkaoahpu

Dáid doaimmaide ii addojuvvo doarjja 2010:s:

- Bajásdoallami, goluide mat čatnasit doaimmaheapmái, doaibmabijuide mat rievdadit gilvohallandili, mobiila fievruid ja jorriide, láigovisttiide, rádjovisttiide, visttiid ja opmodagaid oastimii, leasemii, buhtes lonohallamiidda, semináraid ja konferánssaid lágidemiide ja doaibmabijuide mat ruhtaduvvojit almmolaš bušeahhtapoasttain

Juolludaneavttut

- Ohcanáigemearit leat cuoŋománu 1. b. ja čakčamánu 1. b. 2010
- Álggahanstipeandda ohcanáigemearri lea guovvamánu 1. b. Ohcanáigemearri duodjeohppiid stipendii joatkkaskuvllain lea guovvamánu 1. b. 2010
- Ohcamat fertejit gullat Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Doarjjaoažžu ferte 3 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaeavttuid
- Dohkálaš fágagelbbolašvuolta nugo guoskevaš oahppu ja fidnovásáhusat
- Vuodđuduvvon doaimmat galget leat logahallojuvvon Brønnøysund-registariidda
- Ii addojuvvo šat eanet doarjja prošeavttaide mat leat jo ruhtaduvvon Sámedikki doarjagiiguin, dahje vejolaš lassegoluide
- Álggahanstipeanda sáhtta juolluduvvot gitta ovttá jagi rádjái
- Álggahanstipeandda sáhtta oažžut sihke plánemii ovdal odđáálggaheami ja ieš odđáálggaheapmái
- Stipeandda sáhtta oažžut gokčan dihte muhtin ráje eallinruđain (alces bálká), konsuleantaveahkkái, márkaniskadeapmái, oahpaheapmái, geahččalanbuvttadeapmái, mátkegoluide, unnit investeremiidda, bálkáhit veahki dahje sadjásačča, konseptaovddideapmái ja eará fitnodatplánemii. Olggogolot divvagiidda jna almmolaš instánsaide eai gokčojuvvo
- Prošeakta- dahje doaibmabidjodoarjaga vuolimus rádjái lea 20 000 ru. Vuollel 20 000 ruvdnosaš doarjjaohcamat máhcahuvvojit almmá meannudeami haga

Meroštallannjuolggadusat:

- Sáhtta oazžut gitta 50 % doarjaga dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Eanemus doarjja lea 400 000 ru
- Buvttaovddideami oktavuodas sáhtta váldit mielde gitta 12 000 ruvdnosaš birgengoluid mánnui ja doarjjamearri lea gitta 60 % gollomeroštallamiin
- Jahkásaš stipeandarámma nuoraide geain lea duodji, juogaduvvo luohhta sin gaskkas geain lea vuogatvuohhta oazžut doarjaga ja geat ollašuttet juolludaneavttuid. Juohke oahppi sáhtta oazžut eanemusat 10 000 ru stipeandan jahkái
- Go lea dakkár ovttasbargodoaimbidju mas lea stuorra mearkašupmi báikkálaš sámi álbmogii, de lea eanemus doarjja 500 000 ru
- Sámediggi ii searvva dakkár prošeaktaruhtadeapmái man gollomeroštallan lea badjel 5 000 000 ru
- Iežas bargu ja iežas ávdnasat eai sáhte leat badjel 20 % dohkkehuvvon gollomeroštallamiin

Meroštallannjuolggadusat álggahanstipendii:

- Sáhtta oazžut gokčojuvvot gitta 75 % rádjái dohkkehuvvon goluin, gitta 150 000 ru rádjái
- Alces bálká sáhtta leat gitta 12 000 ru rádjái mánus. Alces bálká sáhtta unniduvvot jus stipeandaoazžus lea eará dienas stipeandaáigodagas

Máksineavttut:

- Doarjja fysihkalaš investeremiidda máksojuvvo ollásit go dohkálaš duodaštus lea sáddejuvvon. Dohkálaš duodaštus lea duodaštus báhkkus, autoriserejuvvon rehketdoallis, registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis. Báhkočáláhus oktan mielddistuvvon fakturaiguin sáhtta maid leat duodaštussan dasa ahte investeremat leat čađahuvvon
- Prošeaktadoarjagiid oktavuodas máksojuvvo 50 % go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čađahuvvon, golut duodaštuvvon ja prošeaktaraporta buktojuvvon
- Prošeaktadoarjagiid oktavuodas galgá leat rehketdoallu mii čájeha ruhtageavaheami mihttomeriid ja eavttuid ektui. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá rehketdoalu leat registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji leat duodaštan
- Doaimbidju galgá lea válmmas mañimusat jagi mañná doarjjareivve beaivádeami. Erenoamáš diliid geažil sáhtta doaimbiju válbmema oazžut mañiduvvot gitta 2 jagi radjái mañná doarjjareivve beaivádeami, dán ferte erenoamážit čilget. Jus doaimbidju ii gárvvistuvvo mearriduvvon áigemearis, de sihkkojuvvo doarjja almmá ovddalgihti dieđiheami

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat.

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 3 100 000 ru investeren- ja ovddidandoarjjan duojáriidda. Rámmas várrejuvvo 600 000 ru álggahanstipeandaide.

7.5.3 Čálgoortnegat - duoji ealáhusšiehtadus

Tabecalla 7.5.3 Čálgoortnegat - duoji ealáhusšiehtadus

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30027	Čálgoortnegat	38	200	200	150	-50	-25,0 %
Submi		38	200	200	150	-50	-25,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri

- Bisuhit bargonávccalaš duojáriid čálgoortnegiid

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Ovttaoibmofitnodagat mat devdet doaibmadoarjaga eavttuid

Olahusjovkui beassá go čuovvovaš gáibádusat leat devdojuvvon:

- Ohcci galgá deavdit gáibádusaid beassat čálihuvvot Sámedikki jienastuslohkui, muhto ii dárbbas leat čálihuvvon jienastuslohkui. Earenoamáš dilálašvuodain sáhtta spiehkastuvvot dán gáibádusas
- Ohcci galgá eaiggáduššat ovttaoibmofitnodaga ja leat logahallojuvvon lasseárvodivatregistarii
- Leat vuovdán iežas duddjojuvvon dujiid mat leat vuodđuduvvon sámi kultuvrii ja árbevieruide, unnimusat 50 000 ru ovddas earret lasseárvodivada
- Ohcci galgá iežasdieđáhusain duodáštit ahte lea reálagelbbolašvuhta ja/dahje formálalaš gelbbolašvuhta sámi duojs

Ulbmilolahusa eavttut

- Váhnenruhtadoarjagiid lohku riegádahttima dahje adopšuvnna oktavuodas
- Doarjagiid lohku lassebálkkašumi ruovttoluottamáksimii álbmotodjui

Juolludaneavttut

- Doarjjaoažžu ferte leat registrerejuvvon ahte son deavdá juolludaneavttuid
- Váhnenruhtadoarjaga ohcan ferte sáddejuvvo sisa maŋemusat 6 mánu maŋjel riegádahttima dahje adopšuvnna
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Doarjja ii addojuvvo duojárriidda geat ožžot buohcanruđaid eará almmolaš ortnegiid vuodul

Meroštallannjuolggadusat:

- Váhnenruhtadoarjja gitta 30 000 ru. Rádji goas sáhtta addit váhnenruhtadoarjaga, loktana 5G:i (1G= 70 256)
- Dan buohcanruhtaortnega lassebálkkašumi ruovttoluottamáksin, maid Riikkaoadjodoaimmahat mearrida

Ortnega hálldaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 150 000 ru duojárriid čálgoortnegiidda.

7.5.4 Fága- ja ekonomiijalávdegoddi - duoji ealáhusšiehtadus

Tabealla 7.5.4 Fága- ja ekonomiijalávdegoddi - duoji ealáhusšiehtadus

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30028	Fága- ja ekonomiijalávdegoddi	241	200	200	200	0	0,0 %
Submi		241	200	200	200	0	0,0 %

Duoji válđošiehtadusa vuodul galgá fágálávdegoddi mearridit ohcamiid beassat logahallojuvvo duodjeregistarii. Viidáseappot galgá ekonomiijalávdegoddi meroštallat duodjealáhusa ekonomalaš vuodđudusa.

Jahkái 2010 várrejuvvo 200 000 ru duoji fága- ja ekonomiijalávdegodái.

7.5.5 Vuovdinbáikkít duoji várás – ohcanvuđot doarjagat – duoji ealáhusšiehtadus

Tabella 7.5.5 Vuovdinbáikkít duoji várás

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30022/24	Vuovdinbáikkít duoji várás	540	550	550	550	0	0,0 %
Submi		540	550	550	550	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Lasihit duodjegávvuid gávpejođu ja čálmustahttit kvalitehtaduoji

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Fitnodagat mat vuvdet dujiid

Ulbmilolahusa eavttut:

- 4 fitnodaga mat vuvdet dujiid ožžot doarjaga

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea guovvamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Sirddekahtes duodjegávppit mat leat doaimmas birra jagi ja mat vuvdet sámi dujiid. Dát mearkaša duodjegávppit main leat fásta rahpanáiggit, ja leat rabas unnimusat 5 beivvi vahkus
- Gávppit galget 2009:s vuovdán gaskkal 350 000 ja 1 000 000 ru ovddas
- Doaimmat galget leat logahallojuvvon Brønnøysund-registariin ja lasseárvodivatregistaris
- Galgá ráhkaduvvot doaibmaplána mas lea bušeahhta doarjaga geavaheamis maid Sámediggi galgá dohkkehit
- Doaimmat mat ožžot doaibmadoarjaga eará poasttaid bokte Sámedikki bušeahτας, dahje poastta 6.3.4 bokte, eai sáhte oazžut doarjaga dán ortnega bokte

Meroštallannjuolggadusat:

- Rámma juogaduvvo ovttá mađe doarjjavuoigadahttojuvvon ohcciid gaskkas. Muhto ovttaskasohccit eai sáhte oazžut eambbo go 200 000 ru doarjaga

Máksineavttut:

- 50 % doarjagis máksojuvvo go máksinávžžuhus boahá. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeaktaraporta ja dohkálaš duodaštusat leat geigejuvvon. Gustovaš duodaštus lea duodaštus bájkkus, fápmuduvvon rehketoalldárkkisteaddjis, registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketoalldárkkisteaddjis. Doaimmaid mat leat čađahuvvon sáhtta maiddái duodaštít bájkočáláhusain mas guittet leat mielde. Maŋemus máksinávžžuhus galgá ovdanbuktojuvvon maŋemusat guovvamánu 1. b. 2011
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtaautoriserejuvvon rehketoalldárkkisteaddji duodaštít rehketoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálldašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat.

Ortnega hálldaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 550 000 ru vuovdinbáikkiide duoji várás.

7.5.6 Sámi duodjeorganisašuvnnat - njuolggaduarjagat – duoji ealáhusšiehtadus

Tabecalla 7.5.6 Sámi duodjeorganisašuvnnat - duoji ealáhusšiehtadus

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
30025	Duojáríid Ealáhus Searvi	450	468	468	468	0	0,0 %
30026	Sámiid Duodji OS	1 050	1 092	1 092	1 092	0	0,0 %
Submi		1 500	1 560	1 560	1 560	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Bisuhit doaimmaid duodjeorganisašuvnnain main ealáhusšiehtadusa mielde lea šiehtadallanriekti

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Duodjeorganisašuvnnat main ealáhusšiehtadusa mielde lea šiehtadallanriekti Sámedikkiin

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaibma doaibmaplána ja bušeahta mielde

Juolludaneavttut:

- Doaibmaplána jahkái 2010 sáddejuvvo Sámediggái ovdal njukčamánu 1. b. 2010
- Bušeahtadárbbut jahkái 2011 sáddejuvvojit Sámediggái ovdal njukčamánu 1. b. 2010
- Rehketoalloárákkisteaddji duođaštan 2009 rehketoallu doaibmaplána ektui, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2010
- Raporta ruđaid geavaheamis jagi 2009 doaibmaplána ektui, maid jahkečoahkkin lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2010
- 50 % máksojuvvo bušeahttajagi álggus. Loahppaoassi 50 % máksojuvvo go doarjjaeavttut leat ollašuttuuvvon
- Jus doarjjaeavttut eai leat ollašuttuuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2010, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2011:s. Doarjja sáhtá gáibiduvvot máksojuvvo ruovttoluotta Sámediggái jus doarjjaoažžu ii ollašutte eavttuid nu mo lea eaktuduvvon

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida doarjjajuogadeami sámi duodjeorganisašuvnnaide

Sámediggi hábme ođđa njuolggadusaid organisašuvnnadoarjaga juolludeapmái ovttaráđiid organisašuvnnaiguin Duojáríid ealáhussearvi ja Sámiid Duodji, vai dát bohtet atnui 2011:s.

Jahkái 2010 várrejuvvo 1 560 000 ru sámi duodjeorganisašuvnnaide.

8 Areálat, birasgáhtten ja kultursuodjaleapmi

Areálat ja resurssat bidjet vuodu ássamii ja ealáhusbargui, ja leat eaktun sámi kultuvrra, ealáhusaid ja servodateallima ovddideapmái. Sámi kulturmuittut leat deatlaš duođaštusávdnasat girjás ja guhkes áiggi ávkkástallamii sámi guovlluin. Kulturmuittut čájehit makkár mearkkašupmi areálain ja luondus áiggi mielde lea leamaš ekonomalaš, sosiála ja oskkodat diliide. Danne lea sámi kultureanadaga suodjaleapmi deatlaš maiddái sámi oktavuodáid bajásdoallamii máttuid eanadahkii.

Váldomihttomearri

- Areálaiguin ja resurssaiguin ceavzilis ávkkástallan sámi guovlluin sámi historjjá ja sámi árvvuid vuodul.

Oassemihhtomearit

- Sámi kulturmuittut geavahuvvojit duodaštit sámi ássama guovllus
- Sámi guovlluin deattuhuvvo ceavzilis ja guhkes áiggi perspektiiva buot areála- ja resursaávkástallamiin
- Sámi vuoigatvuodat gozihuvvojit areálaid ávkástallamis ja geavaheamis sámi guovlluin

Strategiijat

- Árrjalaš váikkuhangaskaoapmegeavaheami bokte nannet máhtolašvuođa sámi árbedieđuin ja historjjás, ja dasto sámi kulturmuittuid fuolaheami ja suodjaleami vuđđosa
- Háhkát buriid rámmaeavttuid sámi areála-, biras- ja kultursuodjaleapmái gulahallama ja ovttasbarggu bokte guovddáš, guovluláš ja báikkálaš eiseválddiiguin, ja eará relevánta aktevrraiguin
- Bargat dan ala ahte oppalaččat buoriduvvošii resursadilli sámi kultursuodjalusas
- Bargat dan ala ahte sámi huksensuodjalusain erenoamážit nannoseappot ánggiruššošii
- Váikkuhit buoremus lági mielde sámi kulturmuittuid ja kulturbirrasa duodašteami ja gaskkusteamii
- Duodaštit ja oainnusmahttit sámi árbedieđuid registreren- ja ođastusprošeavttaid oktavuodas
- Ráhkádit Sámedikki njuolggadusaid sámi kultuvrra, ealáhusbarggu ja servodateallima luondduvuđđosa sihkkarastimii buot plánemiid várás plána- ja huksenlága plánaosi mielde
- Bargat dan ala ahte mohtorjohtalusláhka heivehuvvo sámi dilálašvuođaide ja ahte gieldda iešstivrenekti mohtorjohtalus meahcis bisuhuvvo ja nannejuvvo
- Mielváikkuhit boazodoalu areálasuodjaleami nannema erenoamážit máttasámi guovlluin
- Bargat dan ala ahte boránvdenálli regulerejuvvo dainna lágiin ahte dat ii áitte vuoddoealáhusaiguin birgejumi
- Čuovvolit Sámi vuoigatvuodálávdegotti II árvalusa
- Bargat dan ala ahte riektediliid kárten sámi riddo- ja vuotnaguovlluin kártejuvvojit ja siskkáldas geavahanrievttit boazodoalus
- Bargat dan ala ahte suodjalanmearrádusat dahkkojuvvojit sámi báikkálaš olbmuid miehtama mielde
- Doaimmat ovddasmannin das ahte maiddá álgoálbmotmáhttu livččii vuodđun mearrádusaide dálkkádatpolitihkas
- Váikkuhit dan ahte sámi fanashuksenárbevierut duodaštuvvojit ja gaskkustuvvojit

8.1 Váikkuhangaskaoamit

Tabella 8.1 Čoahkketabealla - Sámi birasgáhtten ja kultursuodjaleapmi (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
	Njuolggá doarjagat	a) 1 000	0	1 000	0	-1 000	-100,0 %
	Ohcánvudot doarjja	2 126	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
Submi		3 126	2 000	3 000	2 000	-1 000	-33,3 %

a) 1 000 000 ru unnideapmi boahká das go 3-jagáš dutkan- ja duodaštanprošeakta rádjálovssaid birra Divttasvuonas mii álggahuvvui 2007:s loahpahuvvo 2009:s

8.2 Ohcanvuđot doarjagat

Tabella 8.2 Ohcanvuđot doarjja - Sámi Kulturmuitosuodjaleapmi (€ 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
400	Sámi Kulturmuitosuodjaleapmi	2 126	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
Submi		2 126	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %

8.2.1 Kulturmuitosuodjalus

Tabella 8.2.1 Sámi kulturmuitosuodjaleapmi (€ 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
40000	Sámi kulturmuitosuodjaleapmi	543	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
Submi		543	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Suodjalit, fuolahit ja čalmmustuhttit sámi kulturmuittuid ja -birrasiid

Doarjjaoažžut:

- Kulturguovddážit, museat ja sámi organisašuvnnat
- Sámi kulturmuittuid eaiggádat ja geavaheadjit ovtasbarggus kulturguovddážiiguin, museaiguin dahje sámi organisašuvnnaiguin

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi kulturmuittuid ja –birrasiid geavaheadjit

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu sámi kulturmuittologahallamat 2009:s kulturmuittodiehtovuodus
- Man ollu álggahuvvon ođastan- ja sihkkarastindoaimabijut
- Man ollu čadahuvvon ođastan- ja sihkkarastindoaimabijut

Vuoruheamit 2010:s:

- Automáhtalaččat ráfáidahttojuvvon sámi kulturmuittuid ja kulturbirrasiid registreren
- Automáhtalaččat ráfáidahttojuvvon sámi kulturmuittuid kulturbirrasiid dikšun
- Gáhttenárvosas sámi visttiid sihkkarastin ja ođasteapmi

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea guovvamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat fertejit gullat Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
Ohcama árvoštallami lea deatlaš ahte dásseárvoperspektiiva árvoštallojuvvo
Doarjjaoažžu ferte 3 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaeavttuid.
Registrenprošeavttaide galgá Askeladdena, SEFRAKa dahje Sámedikki registrerenskovvi geavahuvvot
- Kulturmuittut galget registrerejuvvo digitála, omd. GPS:in dahje giehta-PC:in (pda:in)
Sámediggi galgá sáhttit oažžut buot registrerenávdnasiid ja maiddái loahpparaportta, digitála hámis
- Prošeavttat galget duodaštit dárbbaslaš gelbbolašvuoda čadahepmái ja sáddet loahpparaportta oktan dilleárvoštallamiin maŋŋá čadaheami

- Eanet doarjja dán prošeaktii dahje vejolaš lassegoluide ii addojuvvo
- Kulturmuittuid registreren ferte dahkkojuvvot guoskevaš eanaeaggádiid miedihemiin. Geassemánu 9. b. 1978-mannosaš lága nr. 50 vuodul kulturmuittuid birra ii galgga registreren ja duodašteapmi mange láhkai duohtadit kulturmuittuid. Dát guoská maiddá geahččalanroggamii ja sullasaš registrerevuogiide. Dákkár iskamiidda ferte oheat lobi Riikkaantikváras (gč. kml. § 8)

Máksineavttut:

- 50 % máksojuvvo go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čađahuvvon, golut leat duodaštuvvon ja prošeaktaraporta lea čállojuvvon
- Prošeakta galgá válmastuvvot mañimusat jagi mañnjá doarjjareivve beaivádeami. Erenoamáš diliin sáhtta oazžut prošeavtta válbmenbeaivvi mañiduvvot gitta guvttiin jagiin mañnjá doarjjareivve beaivádeami, dan ferte erenoamážit vuodustit. Jus prošeakta ii leat válbmejuvvon áigemearis, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihtii dieđiheami haga
- Doarjjaoažžu galgá sáddet rehketdoalu ja raportta mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštut rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Rehketdoalu galgá sáhttit buohtastahttit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjjagiid hálddašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta oheat.

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjja gitta 50 % rádjai dohkkehuvvon oktasašruhtadanguoluin, eanemusat 200 000 ru
- Doarjja gitta 70 % rádjai dohkkehuvvon goluin go Sámediggi lea áidna ruhtadeaddji, eanemusat 150 000 ru
- Ásahasat ja organisašuvnnat mat ožžot doaimmadoarjaga stáhtas, eai oáččo dábálaččat doarjaga hálddahusgoluide dán ortnegis.

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 2 000 000 ru doarjjan kulturmuittosuodjaleapmái.

9 Dearvvašvuohta, sosiála ja fuolahus

Guovddáš ulbmil Sámedikki barggus oččodit dásseárvosaš dearvvašvuođa- sosiála- ja fuolahusbálvalusaid lea lasihit dieđu ja áddejumi sámi bálvalusdárbbasheaddji dárbbuin ja vuoigatvuođain.

Váldomihttomearri

- Dássásaš dearvvašvuođa-, sosiála- ja fuolahusbálvalusat sámi álbmogii, nugo muđui álbmogis leat

Oassemihhttomearri

- Nannejuvvon dearvvašvuođa-, sosiála- ja fuolahusbálvalus mii lea heivehuvvon sámi álbmoga dárbbuide
- Dearvvašvuođa-, sosiála ja fuolahusbargiide miehta riikka addojuvvo oahpahus sámi giella- ja kulturgelbbolašvuođas
- Dievasmahtti ja árbevirolaš dikšunvuogit dohkkehuvvojit

Strategiijat

- Gulahallamiin ja ovttasbargguin guovddáš eiseválddiiguin ja gullelaš oassálastiiguin sihkkarastit Sámediggái váikkuhanfámu sámi álbmoga dearvvašvuođa- ja sosiálfálaldaga hábmemis ja čađaheamis

- Váikkuhangaskaomiid aktiivvalaš geavaheami bokte veahkkin ovddidit ja heivehit dakkár dearvvašvuoda- ja sosiálabálvalusa mii lea vuodđuduvvon sámi giella- ja kulturáddejupmái buot dásiin
- Váikkuhit dan ahte sámi mánáid vuoigatvuodát mánáidsuodjalusa ektui gozihuvvojit
- Ovddidit sámi boarrásiid ja áimmahuššapolitiikka
- Bargat dan ala ahte sámi spesialistadearvvašvuodabálvalusat sámi geavaheddjiide nannejuvvojit
- Bargat dan ala ahte huksejuvvo doarjjaapparáhta sámegeielat pasieanttaide ja sin oapmahaččaide
- Váikkuhit dan ahte sámi servodat suodjala ja ovddida sámi árvvuid mat vuodđuduvvojit gierdavašvuhtii ja searvadahttimii
- Váikkuhit dan ahte kriminálafuolahus heivehuvvo sámi fáiggaid dárbbuide

9.1 Váikkuhangaskaoamit

Tabealla 9.1 Čoahkketabealla - Sámi dearvvašvuoda- ja sosiálaáingiruššan (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010 +/- 10-Rev 09	Erohus %
	Ohcanvuđot doarjja	2 034	3 250	3 350	3 350	0,0 %
Submi		2 034	3 250	3 350	3 350	0,0 %

9.2 Ohcanvuđot doarjagat

Tabell 9.2 Ohcanvuđot doarjja - Sámi dearvvašvuoda- ja sosiálaproševttat (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010 +/- 10-Rev 09	Erohus %
450	Dearvvašvuoda- ja sosiálaproševttat	2 034	3 250	3 350	3 350	0,0 %
Submi		2 034	3 250	3 350	3 350	0,0 %

9.2.1 Dearvvašvuoda-, sosiála- ja áimmahuššanproševttat

Tabealla 9.2.1 Dearvvašvuoda- ja sosiálaproševttat (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010 +/- 10-Rev 09	Erohus %
45000	Dearvvašvuoda- ja sosiálaproševttat	2 034	3 250	3 350	3 350	0,0 %
Submi		2 034	3 250	3 350	3 350	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Buorebut lámččojuvvon dearvvašvuoda-, sosiála- ja áimmahuššanbálvalus sámi geavaheddjiide

Doarjjaoažžut:

- Organisašuvnnat ja ásašusat
- Ovttaskas aktevrat mat gullet dutkan- ja oahpahasásahusaide

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámit geavaheadjit geat dárbbášit dearvvašvuoda- ja sosiálabálvalusaid

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle prošektabohtosa leat álggahuvvon organisašuvnna/ásahusa plánain
- Galle ovddiduvvon metodaproševtta leat álggahuvvon ásašusa/organisašuvnna doaimmas
- Galle álggahuvvon doaibmabiju leat iešgudege proševttaid siskobealde

- Galle metoda- ja fágaovddidanprošeavtta čađahuvvojit

Vuoruheamit 2010:s:

- Prošeavttat mat ovddidit sámi giella- ja kulturmáhtolašvuođa dálá dearvvašvuođa- ja sosiálabálvalusain
- Metodaovddidanprošeavttat
- Prošeavttat main leat konkrehta doaibmabijut bistevaš lámčima várás
- Prošeavttat mat ovddidit buriid reaiduid maiguin mihtidit ja sihkkarastit kvalitehta sámi álbmoga dearvvašvuođa- ja sosiálafálaldagain
- Prošeavttat maid ulbmilin lea lámčit fuolahusa sámi boarrásiidda sámi giela ja kultuvrra vuodul
- Prošeavttat maid ulbmilin lea lámčit gielalaččat ja kultuvrralaččat heivehuvvon fuolahusa gárrenávnasgeavaheddjiid váste
- Ráhkadit buhcciide heivehuvvon dearvvašvuođa- ja sosiálafágalaš girjjálašvuođa mii lea vuodđuduvvon sámi gillii ja kultuvrii. Girjjálašvuođa dahje gihppagiid jorgalahttin sámegeillii ii leat vuoruhuvvon.
- Ovdaprošeavttat dutkanideaidda ja prošeaktaevttohusaidda ovddideapmái
- Bajábeale namuhuvvon prošeavttat main leat máŋga ruhtadeaddji, vuoruhuvvojit

Juolludaneavttut

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcamat fertejit gullat Sámedikki 2010 vuoruhemiide
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot Ohcama árvvoštallamii lea deatalaš ahte dásseárvoperspektiiva árvvoštallojuvvo
- Doarjjaoažžu ferte 3 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaevttuid.
- Metoda- ja ovdaprošeavttat galget leat čadnojuvvon dutkan- dahje oahpahasáhusii
- Doarjja ii addojuvvo doaimmaide mat adnojuvvojit ásahusa/organisašuvnna dábálaš doaibmabargun, dahje lága bokte geatnegahtton bargun.
- Galgá ráhkaduvvot prošeaktačilgehus mii válddahallá prošeavtta ulbmila, oassálastiid logu, fágalaš sisdoalu ja čatnaseami, johtuplána čadnojuvvon guovddáš dáhpáhusaide, prošeavtta čađahanvejolašvuođa, ja prošeavtta bohtosiid gaskkusteami.
- Ii addojuvvo doarjja prošeavttaide mat leat juo čađahuvvon

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjja meroštallojuvvo vuodustuvvon ohcama ja prošeaktačilgehusa vuodul, eanemusat 500 000 ru.
- Prošeaktaruđaid juolludeami oktavuodas dearvvašvuođa- ja sosiálabargiid oahpahusa várás sámegeielas ja kulturipmárdusas, suohkaniidda mat leat sámegeiela hálddašanguovllus, eaktuduvvo ahte suohkan gokčá 50 % prošeaktagoluin.

Máksineavttut:

- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušeahttajagi go doarjja juolluduvvo ja válbmejuvvo maŋimusat jagi maŋŋá doarjjareivve beaivádeami. Erenoamáš diliin sáhtta oažžut prošeavtta válbmenbeaivvi maŋiduvvot gitta guvttiin jagiin maŋŋá doarjjareivve beaivádeami, dan ferte erenoamážit vuodustit. Jus prošeakta ii leat válbmejuvvon áigemearis, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihtii dieđiheami haga
- Jus doarjja lea badjel 100 000 ru, de máksojuvvo 75 % doarjagis go prošeakta álggahuvvo. Loahppaoassi máksojuvvo go prošeakta lea čađahuvvon, golut leat duodaštuvvon ja prošeaktaraporta lea gárvvistuvvon. Doarjagat mat leat vuollel 100 000 ru máksojuvvo ollásit prošeaktaálggus.

- Doarjjaoažžu galgá sáddet rehketdoalu ja raportta mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštit rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon. Rehketdoalu galgá sáhttit buohtastahttit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 3 350 000 ru dearvvašvuoda- ja sosiálaprošeavttaide.

10 Sámi organisašuvnnat

Demokrátalaš servodat lea sorjjavaš aktiivvalaš ja girjás organisašuvdnaeallimis. Sámi organisašuvnnat leat deatalaš oasalaččat sámi servodaga ovddideamis.

Váldomihttomearri

- Girjás sámi organisašuvdnaeallima bisuheapmi

Strategiija

- Váikkuhangaskaomiid aktiivvalaš geavaheami bokte láchit diliid girjás organisašuvdnaeallimii

10.1 Váikkuhangaskaoamit

Tabella 10.1 Čoahkketabealla - Sámi organisašuvnnat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010 +/- 10-Rev 09	Erohus %	
	Ohcanvuđot doarjja	3 953	4 401	4 401	4 151	-250	-5,7 %
Submi		3 953	4 401	4 401	4 151	-250	-5,7 %

10.2 Ohcanvuđot doarjagat

Tabella 10.2 Ohcanvuđot doarjja - Sámi organisašuvnnat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010 +/- 10-Rev 09	Erohus %	
750	Sámi válдоorganisašuvnnat	2 452	2 451	2 451	2 451	0	0,0 %
754	Sámi politihkalaš bellodagat	250	250	250	0	-250	-100,0 %
755	Sámi rájaidrastudeaddjiorganisašuvnnat	527	350	350	350	0	0,0 %
756	Sámi kulturorganisašuvnnat	224	350	350	350	0	0,0 %
757	Sámi ealáhusorganisašuvnnat	500	500	500	500	0	0,0 %
758	Sámi dásseárvoorganisašuvnnat	0	300	300	300	0	0,0 %
759	Sámi org. mat barget áššiguin mat gusket sidjide geat masse oahpu nuppi máilmmisoadi soadi geažil	0	200	200	200	0	0,0 %
Submi		3 953	4 401	4 401	4 151	-250	-5,7 %

10.2.1 Sámi válдоorganisašuvnnat

Tabella 10.2.1 Sámi válдоorganisašuvnnat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010 +/- 10-Rev 09	Erohus %	
75000	Sámi válдоorganisašuvnnat	2 452	2 451	2 451	2 451	0	0,0 %
Submi		2 452	2 451	2 451	2 451	0	0,0 %

Mihttomearri:

- Sámi válдоorganisašuvnnaid bisuheapmi

Doarjjaortnega doarjjaoažžu ja olahusjoavku:

- Sámi válдоorganisašuvnnaid

Ulbmilolahusa eavttut:

- Sámi válдоorganisašuvnnaid lohku

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Doarjja ii addojuvvo sámi riikapolitiikkaš organisašuvnnaid vuollásašorganisašuvnnaide mat ožžot eará almmolaš doaibmadoarjaga
- Organisašuvnnaid fertejit duođaštit ahte dain ledje 31.12.08 muttus unnimusat 300 lahtu mat leat máksán lahttovuođa, ja ahte ledje lahtut unnimusat 3 fylkkas. Juohke báikkálaš searvvis galget leat unnimusat 10 lahtu mat leat máksán lahttovuođa. Lahttolista galgá biddjojuvvot mielde.
- Juohke gieđdas sáhtá registreret 3 báikkálaš searvvi jus okta dain lea nuoraidsearvi
- Organisašuvnnaid lahttomáksu ii galgga leat eahpegorrelaš unni go buohtastahtá eará vástesaš organisašuvnnaiguin
- Galgá ráhkaduvvot doaibmaplána ja bušehtadárbu. Bušehtadárbbut galget dávistit doaibmapláni
- Organisašuvnnaid mat ožžot doaibmadoarjaga eará poasttaid bokte Sámedikki bušehtas, eai leat doarjjavuogáidatjuvvon dán ortnega bokte

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuodđodoarjja:

- 30 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohtta daid organisašuvnnaide, mat ollašuttet juolludaneavttuid. Stuorámuš submi vuodđodoarjjan sámi válдоorganisašuvnnaid nammii biddjojuvvo 367 650 ru.

b) Doaibmadoarjja:

- 70 % jahkásaš rámmas juogaduvvo gorálaččat 31.12.08 lahttologu mielde. Stuorámuš submi aktivitehtadoarjjan sámi válдоorganisašuvnnaid nammii biddjojuvvo 1 000 000 ru.

Máksineavttut:

- 50 % máksojuvvo máksinávžžuhusa mielde, loahppa 50 % máksojuvvo dalle go rehketdoallu ja raporta ruđaid geavaheamis 31.12.09 muttus lea buktuojuvvon Sámediggái. Maŋimus máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon ovdal golggotmánu 1. b. 2010
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalldárkkisteaddji duođaštit rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon
- Doarjja máksojuvvo dan bušehttajagi goas dat juolluduvvo

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálldašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtá ohat.

Ortnega hálldaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 2 451 000 ru sámi válдоorganisašuvnnaide.

10.2.2 Sámi rájárastideaddji organisašuvnnat

Tabcella 10.2.2 Rájáidrastideaddji sámi organisašuvnnat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010 +/- 10-Rev 09	Erohus %
75500	Rájáidrastideaddji sámi organisašuvnnat	527	350	350	350	0,0 %
Submi		527	350	350	350	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri

- Sámi rájáidrastideaddji organisašuvnnaid bisuheapmi

Doarjjaortnega doarjjaoažžu ja olahusjoavku

- Sámi rájáidrastideaddji organisašuvnnat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Sámi rájáidrastideaddji organisašuvnnaid lohku

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Organisašuvnnat fertejit duođaštit ahte dain ledje 31.12.08 muttus unnimusat 30 lahtu mat leat máksán lahtovuoda, ja ahte ledje lahtut guovtti riikkas Sámis. Lahttolista galgá biddjojuvvot mielde.
- Galgá ráhkaduvvot doaibmaplána ja bušehtadárbu. Bušehtadárbbut galget dávistit doaibmaplánii
- Organisašuvnnat mat ožžot doaibmadoarjaga eará poastaid bokte Sámedikki bušehtas, eai leat doarjjavuoigadahttojuvvon dán ortnega bokte

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuodđodoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohtta daid organisašuvnnaide mat devdet juolludaneavttuid

b) Doaibmadoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo gorálaččat 31.12.08 lahttologu mielde

Máksineavttut:

- 50 % máksojuvvo máksinávžžuhusa mielde, loahppa 50 % máksojuvvo dalle go rehketdoallu ja raporta ruđaid geavaheamis 31.12.09 nammii lea buktojuvvon Sámediggái. Maŋimus máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon ovdal golgogtmánu 1. b. 2010
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalldárkkisteaddji duođaštit rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon
- Doarjja máksojuvvo dan bušehttajagi go dat juolluduvvo

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 350 000 ru sámi rájárastideaddji organisašuvnnaide.

10.2.3 Sámi kulturorganisašuvnnat

Tabella 10.2.3 Sámi kulturorganisašuvnnat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010 +/- 10-Rev 09	Erohus %
75600	Sámi kulturorganisašuvnnat	224	350	350	350	0,0 %
Submi		224	350	350	350	0,0 %

Mihttomearri:

- Sámi kulturorganisašuvnnaid bisuheapmi

Doarjjaortnega doarjjaoažžu ja olahusjoavku:

- Sámi kulturorganisašuvnnat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Sámi kulturorganisašuvnnaid lohku

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea njukčamánu 1. b. 2010.
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Organisašuvnnat fertejit duođaštit ahte dain ledje 31.12.08 muttus unnimusat 30 lahtu mat leat máksán lahttuvuođa, ja ahte ledje lahtut unnimusat guovtti gielddas. Sámi museasearváii ii guoskka eaktu lahttologu ektui. Lahttolista galgá biddjojuvvot mielde.
- Doarjja ii addojuvvo organisašuvnnaide mat leat daid organisašuvnnaid báikkálaš searvvit, mat ožžot doaibmadoarjaga eará poasttain Sámedikki bušehtas
- Organisašuvnnat mat ožžot doaibmadoarjaga eará poasttaid bokte Sámedikki bušehtas, eai leat doarjjavuogadahttojuvvon dán ortnega bokte
- Galgá ráhkaduvvot doaibmaplána ja bušehtadárbbu. Bušehtadárbbut galget dávistit doaibmaplánii

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuodđodoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohtta daid organisašuvnnaide mat devdet juolludaneavttuid

b) Doaibmadoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo gorálaččat 31.12.08 lahttologu mielde

Máksineavttut:

- 50 % máksojuvvo máksinávžžuhusa mielde, loahppa 50 % máksojuvvo dalle go rehketoallu ja raporta ruđaid geavaheamis 31.12.09 muttus lea buktojuvvon Sámediggái. Mañimus máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon ovdal golggoamánu 1. b. 2010
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketoalldárkkisteaddji duođaštit rehketoaldu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon
- Doarjja máksojuvvo dan bušehttajagi go dat juolluduvvo

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálldašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtá ohcat.

Ortnega hálldaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 350 000 ru sámi kulturorganisašuvnnaide.

10.2.4 Sámi ealáhusorganisašuvnnat

Tabella 10.2.4 Sámi ealáhusorganisašuvnnat

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010+/- 10-Rev 09	Erohus %
75700	Sámi ealáhusorganisašuvnnat	500	500	500	500	0,0 %
Submi		500	500	500	500	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámi ealáhusorganisašuvnnaid bisuheapmi

Doarjjaortnega doarjjaoažžu ja olahusjoavku:

- Sámi ealáhusorganisašuvnnat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Sámi ealáhusorganisašuvnnaid lohku

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Ealáhusorganisašuvnnain fertejit 31.12.08 muttus leat unnimusat 40 lahtu mat leat máksán lahttuvuođa, ja lahtut unnimusat guovtti fylkkas. Unnimusat 20 % lahtuin galgá leat ealáhusdienas. Golmma jagi álggahanmuttus sáhtá dás spiehkastit. Lahttolista galgá biddjojuvvot mielde.
- Galgá ráhkaduvvot doaibmaplána ja bušehtadárbbu. Bušehtadárbbut galget dávistit doaibmaplánii
- Organisašuvnnat mat ožžot doaibmadoarjaga eará poastaid bokte Sámedikki bušehtas, eai leat doarjjavuoigadahttojuvvon dán ortnega bokte
- Doarjja ii addojuvvot organisašuvnnaide mat ožžot doaibmadoarjaga stáhtalaš bušehtaid bokte

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuodđodoarjja

50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohtta daid organisašuvnnaide mat devdet juolludaneavttuid.

b) Doaibmadoarjja

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo gorálaččat 31.12.08 lahttologu mielde

Máksineavttut:

- 50 % máksojuvvot máksinávžžuhusa mielde, loahppa 50 % máksojuvvot dalle go rehketdoallu ja raporta ruđaid geavaheamis 31.12.09 muttus lea buktojuvvon Sámediggái. Maŋimus máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon ovdal golggotmánu 1. b. 2010
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalldárkkisteaddji duođaštit rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon
- Doarjja máksojuvvot dan bušehttajagi go dat juolluduvvo

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašeamis ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtá ohcat.

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvot 500 000 ru sámi ealáhusorganisašuvnnaide.

10.2.5 Sámi dásseárvoorganisašuvnnat

Tabella 10.2.5 Sámi dásseárvoorganisašuvnnat

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010 +/- 10-Rev 09	Erohus %
75800	Sámi dásseárvoorganisašuvnnat	0	300	300	300	0,0 %
Submi		0	300	300	300	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámi dásseárvoorganisašuvnnaid bisuheapmi

Doarjjaortnega doarjjaoažžu ja olahusjoavku:

- Sámi dásseárvoorganisašuvnnat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Sámi dásseárvoorganisašuvnnaid lohku

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Organisašuvnnat fertejit duođastit ahte dain ledje 31.12.08 muttus unnimusat 20 lahtu mat leat máksán lahttuvuođa, ja ahte ledje lahtut unnimusat guovtti gielddas. Lahttolista galgá biddjojuvvot mielde.
- Galgá ráhkaduvvot doaibmaplána ja bušeahttadárbu. Bušeahttadárbbut galget dávistit doaibmaplánii
- Organisašuvnnat mat ožžot doaibmadoarjaga eará poastaid bokte Sámedikki bušeahtas, eai leat doarjjavuoigadahttojuvvon dán ortnega bokte

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuodđodoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohitta daid organisašuvnnaide mat devdet juolludaneavttuid

b) Doaibmadoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo gorálaččat 31.12.08 lahttologu mielde

Máksineavttut:

- 50 % máksojuvvo máksinávžžuhusa mielde, loahppa 50 % máksojuvvo dalle go rehketoallu ja raporta ruđaid geavaheamis 31.12.09 muttus lea buktuojuvvon Sámediggái. Maŋimuš máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon ovdal golggotmánu 1. b. 2010
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketoalldárkkisteaddji duođastit rehketoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon
- Doarjja máksojuvvo dan bušeahttajagi go dat juolluduvvo

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat.

Ortnega hálddaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 300 000 ru sámi dásseárvoorganisašuvnnaide.

10.2.6 Sámi organisašuvnnat mat barget nuppi máilmmes soađi geažil oahpu massán olbmuid áššiiguin

Tabella 10.2.6 Sámi org. mat barget áššiiguin mat gusket sidjiide geat masse oahpu nuppi máilmmisoađi soađi geažil

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010 +/- 10-Rev 09	Erohus %
759	Sámi org. mat barget áššiiguin mat gusket sidjiide geat masse oahpu nuppi máilmmisoađi soađi geažil	0	200	200	200	0,0 %
Submi		0	200	200	200	0,0 %

Mihttomearri:

- Bisuhit sámi organisašuvnnaid mat barget nuppi máilmmes soađi geažil oahpu massán olbmuid áššiiguin

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi organisašuvnnat mat barget nuppi máilmmes soađi geažil oahpu massán olbmuid áššiiguin

Ulbmilolahusa eavttut:

- Sámi organisašuvnnaid lohku mat barget nuppi máilmmes soađi geažil oahpu massán olbmuid áššiiguin

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea njukčamánu 1. b. 2010. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás galgá geavahuvvot
- Organisašuvnnat fertejit duodaštit ahte dain ledje 31.12.08 muttus unnimusat 20 lahtu mat leat máksán lahttuvuođa. Lahttolista galgá biddjojuvvot mielde.
- Galgá ráhkaduvvot doaibmaplána ja bušehtadárbu. Bušehtadárbbut galget dávistit doaibmapláni
- Organisašuvnnat mat ožžot doaibmadoarjaga eará poastaid bokte Sámedikki bušehtas, eai leat doarjjavuogadahttojuvvon dán ortnega bokte

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuodđodoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohhta daid organisašuvnnaide mat devdet juolludaneavttuid

b) Doaibmadoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo gorálaččat 31.12.08 lahttologu mielde

Máksineavttut:

- 50 % máksojuvvo máksinávžžuhusa mielde, loahppa 50 % máksojuvvo dalle go rehketoallu ja raporta ruđaid geavaheamis 31.12.09 muttus lea buktojuvvon Sámediggái. Maŋimus máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon ovdal golggotmánu 1. b. 2010
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketoalldárkkisteaddji duodaštit rehketoalulu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon
- Doarjja máksojuvvo dan bušehttajagi go dat juolluduvvo

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálldašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat.

Ortnega hálldaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 200 000 ru sámi organisašuvnnaide mat barget nuppi máilme soađi geažil oahpu massán olbmuid áššüguin.

11 Eará váikkuhangaskaoamit

Tabealla 11.0 Čoahkketabealla - Eará váikkuhangaskaoamit

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
	Váikkuhangaskaoamit maid Sámediggeráđdi hálddaša	6 315	5 100	6 750	6 200	-550	-8,1 %
	Váikkuhangaskaoamit maid Čoahkkinjodihangoddi hálddaš	2 750	4 860	4 860	4 232	-628	-12,9 %
Submi		9 065	9 960	11 610	10 432	-1 178	-10,1 %

11.1 Váikkuhangaskaoamit Sámediggeráđi geavahussii

Tabealla 11.1 Váikkuhangaskaoamit maid sámediggeráđdi hálddaša

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
500	Regionála ovddideami ruđat	4 193	3 150	3 800	3 500	-300	-7,9 %
501	Friija váikkuhangaskaoamit	1 273	550	550	300	-250	-45,5 %
503	Riikkaidgaskasaš doaibmabijut	630	0	0	300	300	-
505	Dásseárvodoaibmabijut	219	1 100	1 100	1 350	250	22,7 %
506	Doarja sámi mátkaaláhusaid	0	300	300	0	-300	-100,0 %
507	Ásahusdieđáhusa čuovvleapmi	0	0	1 000	0	-1 000	-100,0 %
508	Sámi lohanguovddáš	0	0	0	500	500	-
509	Verddeprošeakta	0	0	0	250	250	-
Submi		6 315	5 100	6 750	6 200	-550	-8,1 %

11.1.1 Regionálaovddideapmi

Tabealla 11.1.1 Regionála ovddideapmi

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
50000	Regionála ovddideapmi	4 193	3 150	3 800	3 500	-300	-7,9 %
Submi		4 193	3 150	3 800	3 500	-300	-7,9 %

Sámediggi lea dahkan ovttasbargošiehtadusaid Finnmárkku, Romssa, Norlánda, Davvi-Trøndelága, Mátta-Trøndelága, Hedmárkku ja Opplánda fylkkagielddaiguin. Šiehtadusaid ulbmilin lea nannet ja buktit oidnosii sámi giela, kultuvrra ja servodateallima ovttasbargguin fylkkagielddaiguin. Ovttasbargošiehtadusain leat oktasaš doaibmabijut ollu servodatsurggiin. Sámediggi áigu bargat dan ala ahte šaddá ovttasbargošiehtadus Oslo, Troandima ja Romssa gielddaiguin.

Regionála ovddidanruđat leat ruđat maid sámediggeráđdi hálddaša doaibmabijuide ja prošeavttaide mat ruhtaduvvojit ovttas fylkkagielddaiguin. Lagat doarjjaevttut bohtet ovdan sierra doarjjaevttut.

Ovttasbargošiehtadusaid fylkkagielddaiguin, rámma siskkobealde sáhtta Sámediggi ovttasráđiid šiehtadusbelliguin vuolgahit ja álggahit inkubáhtor/bagadeaddjidoaimma ovddasmanniprošeavttaid smávit ealáhusaid várás.

Sámediggeráđdi hálddaša ortnega.

Jahkái 2010 várrejuvvo 3 500 000 ru regionálaovddideapmái.

11.1.2 Friija váikkuhangaskaoomit

Tabealla 11.1.2 Friija váikkuhangaskaoomit

(€ 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
50100	Friija váikkuhangaskaoomit	1 273	550	550	300	-250	-45,5 %
Submi		1 273	550	550	300	-250	-45,5 %

Friija ruđat leat ruđat maid sámediggeráđđi geavaha doaibmabijuide mat muđui eai oččoše doarjaga Sámedikki váikkuhangaskaomiin. Lagat doarjjaeavttut ovdanbohtet sierra doarjjaeivves.

Sámediggeráđđi hálldaša ortnega.

Jagis 2010 várrejuvvo 300 000 ru friija váikkuhangaskaomiide.

11.1.3 Dásseárvodoaibmabijut

Tabealla 11.1.3 Dásseárvodoaibmabijut

(€ 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
50500	Dásseárvodoaibmabijut	630	0	0	300	300	-
Submi		630	0	0	300	300	-

Sámediggi áigu váikkuhit dásseárvosaš sámi servodaga dainna lágiin ahte nisssonolbmui ja almmáiolbmui leat seammalágan vuoigatvuođat, geatnegasvuođat ja vejolašvuođat. Danne doarju Sámediggi dakkár orgána ásaheami mii diehtjojuhkkin- ja duodaštandoaimma bokte ovdánahtta dásseárvvu ja vealaheami vuostálastima sámi servodagas.

300 000 ru várrejuvvo 3-jagáš geahččalanprošektii mii lea ovttasbargu Mánáid- ja dásseárvodepartemeanttain ja Bargo- ja searvadahttindepartemeanttain ja áshuvvo virgi Gálđui, mii earret eará galgá bargat vealaheami vuostálastimiin, dásseárvvuin ja olámuttuin.

Dásseárvodoaibmabijuid ruđaid geavaha Sámediggeráđđi doaibmabijuide mat muđui eai oččoše doarjaga Sámedikki váikkuhangaskaomiin.

Jahkái 2010 várrejuvvo 300 000 ru dásseárvodoaibmabijuide.

11.1.4 Riikkaidgaskasaš doaibmabijut

Tabealla 11.1.4 Riikkaidgaskasaš doaibmabijut

(€ 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
50300	Riikkaidgaskasaš doaibmabijut	219	1 100	1 100	1 350	250	22,7 %
Submi		219	1 100	1 100	1 350	250	22,7 %

Sámediggi áigu fievrridit politihka man bokte gozihuvvojit sámi oktasaš beroštusat mat leat geatnegahttojuvvo riikkaidgaskasaš šiehtadusaid bokte.

Sámediggi áigu váikkuhit dan ahte Davviriikkalaš sámekonvenšuvdna dohkkehuvvošii johtilit.

Sámediggi áigu bargat dan ala ahte nuortasámi servodagas sihkkarastojuvvošii posiitiivvalaš ovddideapmi ja váikkuhit dan ahte nuortasámiid ovttasbargu riikkarájuid rastá ovddiduvvo viidáseappot.

Riikkaidgaskasaš doaibmabijut leat ruđat maid sámediggeráđđi sáhhtá geavahit doaibmabijuide ja prošeavttaide mat muđui eai oččoše doarjaga Sámedikki váikkuhangaskaoapmeortnegiin. Lágat doarjjavevttut ovdan bohtet sierra doarjjareivves.

Ollislaš rámmas sirdojuvvo 250 000 ru Barents eamiálbmotkantuvrii Lujávrris dohkkehuvvon doaibmaplána ektui. Dasa lassin várrejuvvo 1 000 000 ru Interreg 2007 – 2013 oasseprográmma Sápmi sámi regionála ruhtadeapmái, mas 600 000 ru várrejuvvo álggahuvvon mánŋa jagi bistu prošeavttaide.

Sámediggeráđđi hálddaša ortnega.

Jahkis 2010 várrejuvvo 1 350 000 ru riikkaidgaskasaš doaibmabijuide.

11.1.5 Sámi lohanguovddáš

Tabell 11.1.5 Sámi lohanguovddáš (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
50800	Sámi lohanguovddáš	0	0	0	500	500	-
Submi		0	0	0	500	500	-

Sámi lohanguovddáš galgá leat lohkan- ja čállinoahpahusa ja njálmmálaš giellaovddideami nationála resursaguovddáš sámi mánáidgárddiin, vuodđoskuvllain, joatkkaoahpahusas, rávesolbmuidoahpahusas ja alit oahpahusas. Sámi lohanguovddáš lea Sámi allaskuvllas.

Doarjjaoažžu:

- Sámi allaskuvla/Samisk høgskole

Lágat eavttut bohtet ovdan doarjjareivves.

Sámediggái lea juolluduvvon 3 500 000 ru Ráđđehusa sámegeiela doaibmaplána čuovvoleapmái. Dan juolludusas várrejuvvo 500 000 ru sámi lohanguovddáži, geahča Ráđđehusa sámegeiela doaibmaplána kapihttala LÆRE.

Jahkái 2010 várrejuvvo 500 000 ru Sámi lohanguovddáži.

11.1.6 Verdde-prošeakta

Tabell 11.1.6 Verddeprošeakta (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
50900	Verddeprošeakta	0	0	0	250	250	-
Submi		0	0	0	250	250	-

Čielggaduvvo Verdde-prošeavtta ásaheapmi man oktavuodas odđa mállet ja arenat nákkuid čoavdimii leat mielde, ja man oktavuodas lea lunddolaš ahte sámi boarrásat leat resursan.

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi.

Jahkái 2010 várrejuvvo 250 000 ru Verdde-prošektii.

11.2 Váikkuhangaskaoamit čeahkinjodihangotti geavahussii

Tabella 11.2 Váikkuhangaskaoamit maid Čeahkinjodihangoddi hálddaša (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
502	Sámedikki politihkalaš joavkkut	1 800	1 872	1 872	3 219	1 347	72,0 %
503	Opposišuvnna bargoeavttut	950	988	988	1 013	25	2,5 %
504	2009 Sámediggeválgga listtat	0	2 000	2 000	0	-2 000	-100,0 %
Submi		2 750	4 860	4 860	4 232	-628	-12,9 %

11.2.1 Sámedikki politihkalaš joavkkut

Doarjaortnega ulbmil:

- Bures organiserejuvvon politihkalaš joavkkut Sámedikkis

Doarjaortnega olahusjoavku:

- Joavkkut Sámedikkis main lea stáhtus joavkun Sámedikki politihkalaš dási njuolggadusaid mielde, maid Sámediggi lea mearridan 10.02.94 ja rievvdadan 28.11.07

Juolludaneavttut:

- Doarjja máksojuvvo dan bušeahhtajagi go dat juolluduvvo. Máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon ovdal golggotmánu 1. b. 2010
- Ruðaid geavaheamis gáibiduvvo raporta ja rehketoallu mat sáddejuvvojit Sámedikki čeahkinjodihangoddi ovdal cuoŋománu 1. b. 2011
- Muđui gusket njuolggadusat ruðaid geavaheamis Sámedikki politihkalaš joavkkuide, maid Sámediggi lea mearridan 30.11.06

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuodđodoarjja:

- 5 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohtta daidda joavkkuide mat lea registrerejuvvon Sámedikkis, geahča njuolggadusaid ruðaid geavaheamis Sámedikki politihkalaš joavkkuide, maid Sámediggi lea mearridan 30.11.06

b) Doarjja áirraslogu mielde:

- 95 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohtta buot áirasiidda.

Sámedikki čeahkinjodihangoddi hálddaša ortnega.

Jagis 2010 várrejuvvo 3 219 000 ru Sámedikki politihkalaš joavkkuide.

11.2.2 Opposišuvnna bargoeavttut

Doarjaortnega ulbmil:

- Sámedikki opposišuvnna bargoeavttuid buorideapmi

Doarjaortnega olahusjoavku

- Joavkkut Sámedikkis main lea stáhtus joavkun Sámedikki politihkalaš dási njuolggadusaid mielde, maid Sámediggi lea mearridan 10.02.94 ja rievvdadan 28.11.07, ja mat leat meroštallan iežaset leat oassin opposišuvnna.

Juolludaneavttut:

- Doarjja máksojuvvo dan bušeahhtajagi go dat juolluduvvo. Máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon ovdal golggotmánu 1. b. 2010

- Ruđaid geavaheamis gáibiduvvo raporta ja rehketdoallu mat sáddejuvvojit Sámedikki čoahkkinjođihangodái ovdal cuoŋománu 1. b. 2011
- Muđui gusket njuolggadusat ruđaid geavaheamis Sámedikki politihkalaš joavkkuide, maid Sámediggi lea mearridan 30.11.06

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuodđodoarjja:

- 10 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohtta joavkkuid gaska mat leat Sámedikki opposišuvnnas

b) Doarjja áirraslogu mielde:

- 90 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohtta buot áirasiid nammi daidda joavkkuide mat leat opposišuvnnas

Sámedikki čoahkkinjođihangoddi hálldaša ortnega.

Jagis 2010 várrejuvvo 1 013 000 ru opposišuvnna bargoeavttuid várás.

12 Eará doaibmabijut mat eai leat váikkuhangaskaoamit

Tabella 12.0 Eará doaibmabijut

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
801	Sámiide guoski statistihkka Norggas	300	0	0	0	0	-
800	Sámedikki konferánsat	466	1 150	1 150	1 150	0	0,0 %
850	Bálkkašumiid geigen	90	200	200	100	-100	-50,0 %
860	Dutkan ja ovddideapmi, čielggadeamit ja duod.proševttat	0	2 650	2 650	900	-1 750	-66,0 %
899	Árvoštallamat	490	500	500	500	0	0,0 %
Submi		1 346	4 500	4 500	2 650	-1 850	-41,1 %

12.1 Konferánsat Sámedikki oktavuodas

Tabella 12.1 Sámedikki konferánsat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
800	Sámedikki konferánsat	466	1 150	1 150	1 150	0	0,0 %
Submi		466	1 150	1 150	1 150	0	0,0 %

Sámediggi láve lágidit sierra konferánsaid ja mearrida jahkásaččat makkár konferánsat galget lágiduvvot.

Jagi 2010 lágiduvvojit čuovvovaš konferánsat:

- Giellakonferánsa:
Konferánsa fáddán lea Sámedikki sadji arealahálldašeamis.
- Ealahuskonferánsa:
Konferánsa ulbmilin lea nannet Sámedikki saji servodatovddideamis sámi guovlluin.
- Boránávdekonferánsa:
Konferánsa ulbmilin lea giddet fuomášumi sámi ealahusaid hástalusaid boránávdeguovlluin, ja dasto láchit buori gulahallama ja buori ovttasbarggu sierra regionála boránávdenammagottiid gaska mat hálldašit boránávdiid sámi guovlluin.
- Giellakonferánsa:

Konferánssa fáddán lea ”Movt movttiidahttit eanet geavahit sámegiela/Hvordan motivere til økt bruk av samisk språk” sámelága giellanjuolggadusaid sámegiela hálddašanguovllus.

- Mánáidgárde- ja skuvlakonferánssa:
Konferánssa fáddán leat sámi oahpponeavvut.

Jahkái 2010 várrejuvvo 1 150 000 ru konferánssaide.

12.2 Báلكkašumiid ja stipeanddaid juohkin

Tabella 12.2 Báلكkašumiid ja stipeanddaid geigen

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
85002	Giellamovttiidanbáلكkašupmi	0	100	100	0	-100	-100,0 %
85003	Valáštallanbáلكkašupmi nuoraide	90	100	100	100	0	0,0 %
Submi		90	200	200	100	-100	-50,0 %

12.2.1 Nuoraid valáštallanstipeanda

Nuoraide valáštallanstipeanda ulbmilin lea movttiidahttit nuorra valáštalliid ángirusšat valáštallamiin. Juhkkojuvvojit guokte 50 000 ruvdnosáš stipeanda. Stipeanda addojuvvo ovttaskas valáštallái. Sii geat ožžot stipeanda, fertejit leat gaskal 16 ja 25 jagi dan jagi go stipeanda juhkkojuvvo.

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi.

Jagis 2010 várrejuvvo dán ulbmili 100 000 ru.

12.3 Ruđat dutkamii ja ovddideapmái, čielggadusaide ja duodaštanprošeavttaide

Tabella 12.3 Dutkan ja ovddideapmi, čielggadeamit ja duod.prošeavttat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
86000	Dutkan ja ovddideapmi, čielggadeamit ja duod.prošeavttat	0	2 650	2 650	900	-1 750	-66,0 %
Submi		0	2 650	2 650	900	-1 750	-66,0 %

Jagi 2010 vuoruheamit:

- Sámi servodatfágatearpmaid ja luondufágatearpmaid ovddideapmi:
- Čielggadus Sámediggi stáhta sámi joatkkaskuvllaid eaiggádeami birra
- Giellaiskkadeapmi

Jahkái 2010 várrejuvvo 900 000 ru dutkamii ja ovddideapmái, čielggademiide ja duodaštanprošeavttaide.

12.4 Árvvoštallamat

Tabella 12.4 Árvvoštallamat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
89900	Doarjaruđaid árvvoštallan	490	500	500	500	0	0,0 %
Submi		490	500	500	500	0	0,0 %

Jahkái 2010 várrejuvvo 500 000 ru doarjjaortnegiid árvvoštallamiidda. Ásahuvvo rámmašiehtadus doarjjaortnegiid árvvoštallamiid várás. Ulbmilin lea beavttálmahttit barggu árvvoštallamiiguin ja dieinna lágiin lasihit árvvoštallamiid logu dán jagi.

13 Sámeálbmotfoanda

Jahkásaš buvttadeapmi/reanttuid geavaheami mearrideapmi bušeahtas dahkkojuvvo mearrádusa vuodul vuoruhemiid ja ángirusšansurggiid hárrái válgaáigodagas, geahča ášši 00/09.

Jahkái 2010 várrejuvvo 9 000 000 ru sámeálbmotfoanddas. Várren lea jagi 2009 reanttut 4 650 000 ru ja 4 350 000 ru lea ovddeš reanttut.

13.1 Sámeálbmotfoanda

Tabealla 13.1 Čoahkketabealla - Sámeálbmotfoanda

(€ 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
	Ohcanvuđot doarjagat	5 952	9 600	9 600	5 850	-3 750	-39,1 %
	Ovvdian-, čielggadan- ja duodaštanrudat	3 995	4 600	4 600	3 150	-1 450	-31,5 %
Submi		9 947	14 200	14 200	9 000	-5 200	-36,6 %

13.2 Ohcanvuđot doarjagat - sámeálbmotfoanda

Tabealla 13.2 Ohcanvuđot doarjagat - Sámeálbmotfoanda

(€ 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
60010	Giellaovddidandoaimbajjut	1 965	4 000	4 000	1 500	-2 500	-62,5 %
60020	Árbediehtu - Duodaštan- ja gaskkustanprošeavttat	800	1 600	1 600	1 850	250	15,6 %
60030	Girjjálašvuohta	3 187	4 000	4 000	2 500	-1 500	-37,5 %
Submi		5 952	9 600	9 600	5 850	-3 750	-39,1 %

13.2.1 Giellaovddideapmi - sámeálbmotfoanda

Tabealla 13.2.1 Giellaovddideapmi - Sámeálbmotfoanda

(€ 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
60010	Sprákutviklingstiltak	1 965	4 000	4 000	1 500	-2 500	-62,5 %
Submi		1 965	4 000	4 000	1 500	-2 500	-62,5 %

Doarjjaortnega ulbmil:

- Oažžut eambbogiid geavahit sámegiela

Doarjjaoažžut:

- Almmolaš ja priváhta ásahusat ja organisašuvnnat
- Ovttaskas ohccit ovttasbargguin ásahusaiguin ja dahje organisašuvnnaiguin fágalaš veahki hárrái prošeavttaid čađaheamis

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi álbmot Norggas

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu álggahuvvon prošeavttat 2010:s
- Man ollu čadahuvvon prošeavttat

Vuorueamit 2010:s

- Leairaskuvla sámegillii
- Prošeavttat mat movttiidahttit sámegiela geavaheami ja oainnusmahttet sámii kultuvrra girjáivuoda
- Giellalávgunprošeavttat mánáide, nuoraide ja rávesolbmuide
- Báikenammaprošeavttat
- Giellaealáskuhttinprošeavttat

Juolludaneavttut

- Ohcanáigemearri lea njukčamánu 1. b. 2010. Ohcamat mat bohtet dien áigemeari maŋŋá eai meannuduvvo
- Ohcamat galget dávistit Sámedikki vuoruhemiide 2010:s
- Doarjjaoažžu galgá ovdal go 3 vahku leat gollan doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dohkkehit doarjaga eavttuid.
- Galgá ráhkaduvvot prošeaktačilgehus/doaibmabidju mas válddallojuvvojit ulbmilat ja dan čadahavejolašvuohta
- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga namuhuvvon doaibmabidjui dahje vejolaš liigegoluide
- Doaibma- ja investerendoarjja ii addojuvvo
- Doarjja ii addojuvvo prošeavttaide mat ožžot doarjaga eará poasttain Sámedikki bušehtas
- Jus ovttaskas ohccit ohcet, de galgá leat čálalaš šiehtadus ásahusain dahje organisašuvnnain fágalaš veahki hárrái go guoská prošeavtta čadaheapmái
- Terminologijaprošeavttaid, sihke tearpmaid ráhkadeami ja sániid čohkkema oktavuodas, galget Sámedikki njuolggadusat tearbmabarggu várás čuvvojuvvo. Tearpmat ja giellaávdnasat mat ráhkaduvvojit, galget addojuvvot Sámediggái elektrovnnalaš hámis dalán go prošeakta lea loahpahuvvon. Sámediggi addá doarjaga terminologijaprošeavttaide dainna eavttuin ahte Sámedikkis lea vuoigatvuohta addit ávdnasiid dutkamiin ja dasto diedihit bohtosiid birra
- Terminologijaprošeavttaide gáibiduvvo oahppu sámegiela unnimusat vuođđofága dásis dahje bachelor-dásis
- Báikenammaprošeavttaid oktavuodas galget njuolggadusat maid Sámedikki nammakonsuleantabálvalus lea ráhkadan, čuvvojuvvo. Kopijja dahje vuođđoávdnasat buot čohkkejuvvon ávdnasiin galget addojuvvot Sámediggái elektrovnnalaš hámis dalán go prošeakta loahpahuvvo. Sámediggi addá doarjaga báikenammaprošeavttaide dainna eavttuin ahte Sámedikkis lea vuoigatvuohta geavahit čohkkejuvvon ávdnasiid beaivválaš barggus báikenamaiguin, logaldallamiin, čállosiin, dutkamiin ja sullasaččain.

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjja rehkenastojuvvo ohcama ja prošeaktačilgehusa vuođul.

Máksineavttut:

- Doarjja mii lea unnit go 50 000 ru, máksojuvvo ollislaččat dalle go prošeakta álggahuvvo. Doarjaga oktavuodas mii lea eanet go 50 000 ru, máksojuvvo 50 % dalle go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo dalle go prošeakta lea čadahuvvon, golut leat duodaštuvvon ja go prošeaktaraporta lea buktojuvvon.
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušehttajagi goas doarjja juolluduvvo ja galgá gárvvistuvvot maŋimustá jagi maŋŋá doarjjareivve dáhtona. Erenoamáš oktavuodain sáhtta prošeakta oažžut guhkit áigemeari gárvvistit barggu gitta guovtti jagi rádjai maŋŋá doarjjareivve dáhtona, dán ferte erenoamážit vuođustit

- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketdoalu ja raportta ruđaid geavaheamis. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de ferte rehketdoalu ruđaid geavaheamis leat duođaštan registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoallodárkkisteaddji. Rehketdoalu galgá sáhttit buohtastahttit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin.

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálldašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhttá ohat.

Ortnega hálldaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 1 500 000 ru doarjjan giellaovddidandoaimbajuide.

13.2.2 Árbediehtu - duođašteapmi ja gaskkusteapmi - sámeálbmotfoanda

Tabealla 13.2.2 Árbediehtu - Duođašteapmi ja gaskkusteapmi - Sámeálbmotfoanda

(€ 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
60020	Árbediehtu - Duođaštan- ja gaskkustanprošeavttat	800	1 600	1 600	1 850	250	15,6 %
Submi		800	1 600	1 600	1 850	250	15,6 %

Árbediehtu lea deatalaš oassi sámi kultuvrras ja identitehtas. Árbediehtu čatnasa earret eará iešgudege geavahanmálliide ja luondduresurssaid hálldašeapmái. Dát vásihusvuđot máhttu gaskkustuvvo boarráset buolvvain nuorat buolvvaide, njálmmálaš čilgemiid ja geavatlaš hárjehallama bokte.

Doarjjaortnega ulbmil:

- Árbedieđuid duođašteapmi ja gaskkusteapmi luonddu ja ávnnaskeahces suodjaleami ja geavaheami oktavuodas

Doarjjaoažžut:

- Almmolaš ja priváhta ásahusat ja organisašuvnnat
- Ovttaskas ohccit vuosttažettiin ovttasbargguin almmolaš ja priváhta ásahusaiguin ja organisašuvnnaiguin

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi álbmot Norggas

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu álggahuvvon prošeavttat ja doaibmajijut

Vuoruheamit 2010:s

- Prošeavttat mat kártejit árbedieđuid luondduresurssaiguin ávkkástallama oktavuodas, mas mielde maiddá historjjálaš ávkkástallan
- Prošeavttat mat váikkuhit sámi álbmotmedisiinna duođašteami ja bisuheami
- Prošeavttat mat duođaštít movt nissonolbmot geavahedje ja gaskkustedje árbedieđuid luonddu ráhkadanávdnasiid muohkadeami oktavuodas

Juolludaneavttut

- Ohcanáigemearri lea njukčamánu 1. b. 2010. Ohcamat mat bohtet dien áigemeari maŋŋá eai meannuduvvo
- Ohcamat galget dávistit Sámedikki vuoruhemiide 2010:s
- Doarjjaoažžu galgá ovdal go 3 vahku leat gollan doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dohkkehit doarjaga eavttuid.

- Galgá ráhkaduvvot čilgehus prošeavttas/doaibmabijus mas válddahalloyvvojit ulbmilat ja daid čađahanvejolašvuohta
- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga namuhuvvon doaibmabidjui dahje vejolaš liigegoluide
- Doaibma- ja investerendoarjja ii addojuvvo
- Jos ovttaskas ohccit ohcet, de galgá sis leat čálalaš siehtadus ásahusain dahje organisašuvnnain fágalaš veahki hárrái, go guoská prošeavtta čađaheapmái
- Duođastánávdnasiid galgá sáhttit bidjat registarii sámi duođastuvvon árbedieđuid gaskkusteami hálddašeamis nu ahte eaiggátvuohta ja personsuodjalus gozihuvvo.

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjja rehkenastojuvvo ohcama ja prošeaktačilgehusa vuodul.

Máksineavttut:

- Doarjja mii lea unnit go 50 000 ru máksojuvvo ollislaččat dalle go prošeakta álggahuvvo. Doarjaga oktavuodas mii lea eanet go 50 000 ru máksojuvvo 50 % dalle go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo dalle go prošeakta lea čađahuvvon, golut leat duođastuvvon ja go prošeaktaraporta lea buktojuvvon.
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušehttajagi goas doarjja juolluduvvo ja galgá gárvvistuvvot mañimustá jagi mañña doarjareivve dáhtona. Erenoamáš oktavuodain sáhtta prošeakta oažžut guhkit áigemeari gárvvistit barggu gitta guovtti jagi rádjai mañña doarjareivve dáhtona, dán ferte erenoamážit vuodustit. Duođastánávdnasiin galgá sáddejuvvo kopiiija Sámediggái.
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketoalu ja raportta ruđaid geavaheamis. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de ferte rehketoalu ruđaid geavaheamis leat duođastan registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketoalodárkkisteaddji. Rehketoalu galgá sáhttit buohtastahttit dohkkehuvvon gollomeroštallamiin.

Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjagiid hálddašeami ođasmahttin maid Sámedikkis sáhtta ohcat.

Ortnega hálldaša Sámedikki doarjjastivra.

Jahkái 2010 várrejuvvo 1 850 000 ru doarjjan duođastan- ja gaskkustanprošeavttaide árbedieđuid ektui.

13.2.3 Girjjálašvuohta - sámeálbmotfoanda

Tabealla 13.2.3 Girjjálašvuohta - Sámeálbmotfoanda

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
60030	Girjjálašvuodaprošeavttat	3 187	4 000	4 000	2 500	-1 500	-37,5 %
Submi		3 187	4 000	4 000	2 500	-1 500	-37,5 %

Ortnega eavttut bohtet ovdan kapihttalas 6.3.1.1 Girjjálašvuohta.

Jahkái 2010 várrejuvvo 2 500 000 ru doarjjan girjjálašvuhtii sámeálbmotfoanddas.

13.3 Ovddidan-, čielggadan- ja duođaštanruđat - Sámeálbmotfoanda

Tabealla 13.3 Ovddidan-, čielggadan- ja duođaštanruđat - Sámeálbmotfoanda

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
601	Giellaprográmma	2 995	3 000	3 000	2 500	-500	-16,7 %
602	Árbedieđu duođašteapmi ja gaskkusteapmi	1 000	1 600	1 600	650	-950	-59,4 %
Submi		3 995	4 600	4 600	3 150	-1 450	-31,5 %

13.3.1 Giellaprográmma

Tabealla 13.3.1 Giellaprográmma - Sámeálbmotfoanda

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
60100	Giellaprográmma	2 995	3 000	3 000	2 500	-500	-16,7 %
Submi		2 995	3 000	3 000	2 500	-500	-16,7 %

Doarjjaortnega ulbmil:

- Sámeagiela nannen ja ovddideapmi

Doarjjaoažžu:

- Sámi Allaskuvla/ Samisk høgskole

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sápmelaččat geat leat rávis olbmot ja háliidit oahppat sámeagiela

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat oktasáš prošeaktačilgehusa vuodul Sámi allaskuvlla ja Sámedikki gaska.
- Ovttasbargu relevánta fágabirrasiiiguin, nugo sámi giellaguovddážiiguin

Juolludaneavttut:

- Lagat eavttut doarjaga várás bohtet ovdan sierra doarjareivves

Juolludaneavttut:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida doarjaga juolludeami Sámi Allaskuvlii

Ortnega hálddaša Sámediggeráđđi.

Jahkái 2010 várrejuvvo 2 500 000 ru dán ulbmili.

13.3.2 Árbedieđuid duođašteapmi ja gaskkusteapmi

Tabealla 13.3.2 Árbedieđu duođašteapmi ja gaskkusteapmi

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
60201	Ovddasmanniprošeakta Árbedieđu, kártema, fuolaheami ja geavaheami l	0	650	650	650	0	0,0 %
60202	Registara ovddideapmi árbedieđu hálddašami várás	1 000	950	950	0	-950	-100,0 %
Submi		1 000	1 600	1 600	650	-950	-59,4 %

13.3.2.1 Árbedieđuid kárten vuogádatlaččat

Doarjjaortnega ulbmil:

- Metodalaš vuoddu ovddideapmi árbedieđuid vuogádatlaččat kártemii.

Doarjjaoažžu:

- Sámi allaskuvla

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Ásahusat ja organisašuvnnat, vejolaččat ovttaskas olbmot geat ovttasbarget ásahusaiguin ja organisašuvnnaiguin mat duodaštit árbedieđuid.

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat oktasaš prošeaktačilgehusa vuodul Sámi allaskuvlla ja Sámedikki gaska.
- Ovttasbargu relevánta fágabirrasiguin, sámegeilla- ja kulturguovddážiiguin, ja árbevieruid guddiiguin sámi árbedieđuid siskkobealde

Juolludaneavttut:

- Lagat eavttut doarjaga várás bohtet ovdan sierra doarjjareivves.

Máksineavttut:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida doarjaga juohkima Sámi allaskuvlii

Jahkái 2010 várrejuvvo 650 000 ru árbedieđuid vuogádatlaččat kártemii.

14 Politihkalaš dási doaibmagolut

Tabealla 14.1 Politihkalaš dási doaibmagolut

(i 1000 kr)

Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
1010 Sámedikki dievasčoahkkin	9 239	9 300	9 300	9 300	0	0,0 %
1110 Sámedikki čoahkkinjođihangoddi	1 108	1 200	1 252	1 252	0	0,0 %
1120 Sámedikki bearráigeahččanlávdegoddi	27	200	200	200	0	0,0 %
1310 Sámi parlamentáralaš ráđđi	757	500	500	500	0	0,0 %
1410 Sámedikki doarjjastivra	1 009	1 000	1 000	1 000	0	0,0 %
1510 Sámediggeráđđi	8 685	7 200	8 280	8 587	307	3,7 %
1610 Sámedikki giellastivra	142	350	350	350	0	0,0 %
1620 Sámi giellalávdegoddi	897	500	500	500	0	0,0 %
1910 Sámedikki nuoraidpolitihkalaš lávdegoddi (SNPL)	408	325	325	325	0	0,0 %
Sum	22 272	20 575	21 707	22 014	307	1,4 %

14.1 Sámedikki dievasčoahkkin

Dán bušehtas leat ruđat Sámedikki dievasčoahkkimii, fágálávdegottiide ja joavkkuide.

Jagis 2010 várrejuvvo 9 300 000 ru Sámedikki dievasčoahkkimii.

14.2 Sámedikki čoahkkinjođihangoddi

Čoahkkinjođihangotti bušehtii várrejuvvo ruhta dievasčoahkkinjođiheaddji bálkái ja čoahkkinjođihangotti buhtadusaide ja mátkegoluide čoahkkindoaimmaid várás mat leat lassin dievasčoahkkimiidda. Dan lassin bisuhuvvo ortnet mas leat ruđat fágálávdegottiid geahčademiide ja gulaskuddamiidda, 200 000 ru maid čoahkkinjođihangoddi hálddaša.

Sámedikki mearrádusa vuodul áššis 17/06 Njuolggadusat ruđaid geavaheapmái Sámedikkis politihkalaš joavkkuide, maid čoahkkinjođihangoddi hálddaša, meroštallojuvvo ahte 50 000 ru manná joavkoruđaid ja opposišuvnna bargoeavttuid rehketdoalldárkkisteapmái.

Ruđain mat leat čoahkkinjođihangotti várás várrejuvvo 45 000 ru Sámedikki válljen lahttui ja várrelahttui Finnmárkkuopmodaga bearráigeahččanlávdegottis.

Jagis 2010 várrejuvvo 1 252 000 ru Sámedikki čoahkkinjođihangoddái.

14.3 Sámedikki bearráigeahččanlávdegoddi

Jagis 2010 várrejuvvo 200 000 ru bearráigeahččanlávdegoddái.

14.4 Sámi parlamentáralaš ráđđi (SPR)

Sámi parlamentáralaš ráđđi (SPR) lea ovttasbargoorgána Ruota, Suoma ja Norgga sámedikkiid gaskka ja Ruošša beale sámiin lea bissovaš ovddastus. Sámediggái Norgga bealde juolluduvvo 500 000 ru SPR:ii Norgga stáhtabušeahtas. Iešguđege sámedikkiit mákset iežaset delegašuvnnaid goluid SPR-čoahkkimiidda searvamii ja eará ovddastussii.

Jagis 2010 várrejuvvo 500 000 ru Sámi parlamentáralaš ráđđi doibmii.

14.5 Sámedikki doarjjastivra

Jagis 2010 várrejuvvo 1 000 000 ru Sámedikki doarjjastivrii.

14.6 Sámediggeráđđi

Poasttas máksojuvvo bálká presidentii ja várreprezidentii, golmma ráđđelahttui olles virggis mii lea 90 % várreprezidentta bálkkás, ja bálká politihkalaš ráđđeaddiide. Dasa lassin várrejuvvojit ruđat sierra semináraid čađaheapmái mat dollojuvvojit dievasčoahkkima áigge.

Prezidentta bálká čuovvu ráđđehuslahtuid bálkká mas gessojuvvo eret 150 000 ru.

Várreprezidentta bálká čuovvu stuorradiggeáirasiid buhtadusa.

Jagis 2010 várrejuvvo 8 587 000 ru sámediggeráđđái.

14.7 Sámedikki giellastivra

Jagis 2010 várrejuvvo 350 000 ru Sámedikki giellastivrii.

14.8 Sámi giellalávdegoddi

Ruhta mii várrejuvvo galgá ovttas Ruota ja Suoma sámedikkiid ruđaiguin mannat sámi giellalávdegotti doibmii.

Jagis 2010 várrejuvvo 500 000 ru Sámi giellalávdegoddái.

14.9 Sámedikki nuoraidpolitihkalaš lávdegoddi (SNPL)

Jagis 2010 galgá Sámedikki nuoraidpolitihkalaš lávdegoddi evaluerejuvvot. Ulbmilin lea ahte evalueremiin biddjojuvvošii vuodđu gulahallama ovddideapmái sámi nuoraiguin.

Jahkái 2010 várrejuvvo 325 000 ru Sámedikki nuoraidpolitihkalaš lávdegoddái.

15 Hálddahusdási doaibmagolut

Tabella 15.1 Hálddahusa doaibmagolut

(i 1000 kr)

Poasta 01	Čilgehus	RR 2008	Buš-2009	Rev-09	Buš- 2010	+/- 10-Rev 09	Erohus %
-	Driftsutgifter administrasjon	76 947	81 210	81 660	85 430	3 770	4,6 %
-	Spesielle prosjekter	6 098	9 050	10 033	4 570	-5 463	-54,5 %
Submi		83 045	90 260	91 693	90 000	-1 693	-1,8 %

Strategiijat

- Sámi servodagain gulahallamiin bargat dan ala ahte juksat mihttomeriid maid Sámediggi lea bidjan doaibmasis.
- Plánet ovttasdoaibmama beavttálmahttima Sámedikkis ja unnidit mátkedoaimma ja dieinna lágiin maid seastit birrasa, go geavahišgoahtit ođđa gulahallan- ja telefvdna čovdosiid.
- Bargat dan ala ahte Sámediggi juvssašii birassertifiserema
- Gulahallama bokte eiseválddiiguin ja eará áigeguovdilis aktevrraiguin nannet almmolaš diehtjuohkima sámiid birra.
- Nannet nuoraid ja nissonolbmuid rekrutterema Sámedikki jienastuslohkui.

15.1 Hálddahusa doaibmagolut

Sámedikki bušehttarámma lea lasihuvvon 140 miljon ruvnnuin guđa maŋimus jagis. Jagiid 2003 ja 2009 bušehttarámmat leat 206 ja 346 miljon ruvno. Aktiivvalaš politihkalaš bargu politihka ovddidemiin ja čuovvolemiin, eanet hálddašandoaimmat ja stuorat vuordámušat sámi servodagas gáibidit eanet resurssaid ja alla fágalaš gelbbolašvuoda ollu surggiin. 2010 bušehtas oidno makkár doaimmat dat leat strategiijaid bokte sierra politihkkasurggiid várás.

Hálddahusa doaibmagoluide gullet oppalaš investeremat, dihtoreaiduid investeremat ja sámediggeviesu bajásdoallan.

Jagis 2010 lea dárbu lasihit postii ruđa go leat oastán lassiareálaid ja viiddidan láigoareálaid:

- Sámedikkis lea dárbu viiddidit kanturareálaid Unjárgga gielddas. Meroštallojuvvon lea ahte Sámedikki láigoareálat lassánit sullii 25-30 %, man geažil viessoláigu lassána 150 000 ru.
- Viessuláigui Diehtosiiddas Guovdageainnus 1 500 000 ru
- Eanet resurssat nannet barggu dearvvašvuoda- ja sosiálaáššiiguin
- Dasa lassin lea biddjojuvvon bálká- ja haddegoarkŋun 2,5 %

Meroštallojuvvo ahte ollislaš bálká- ja haddegoarkŋun 2009:s Sámedikkis lea sullii 2,5 %.

Jahkái 2010 várrejuvvo oktiibuot 85 430 000 ru hálddahusa doaibmagoluide.

15.2 Erenoamáš prošeavttat

Tabealla 15.2 Erenoamáš prošeavttat

(i 1000 kr)

801	Benevnelse	RR 2008	Bud-2009	Rev-09	Bud- 2010	+/- 10-Rev 09	Avvik i %	
-	Buoret báivalus geavaheadjjiide	96	1 000	1 000	0	-1 000	-100,0 %	
-	Kvalitehtaovddideapmi vuoddoeahpahas - oahppoplánat	1932	2 200	2 200	0	-2 200	-100,0 %	
-	Sámi korrektuvraprogramma - Divvun	2600	0	0	1 250	1 250	-	
-	Vistesuodjalanprošeavttat	251	300	300	200	-100	-33,3 %	
-	Árvoháhkkanprogramma	919	150	150	150	0	0,0 %	
-	Njávdáma Ortodoksa hávdesadji nuortasámiisiddas	300	1 500	2 220	300	-1 920	-86,5 %	
-	Kvalitehtaovddideapmi sámi mánáidgárddiin	a)	0	1 000	1 000	300	-700	-70,0 %
-	Válga	0	2 900	3 163	370	-2 793	-88,3 %	
-	Eret bidjan, loahpadeapmi, čatnan Sámedikki arkiivvain	0	0	0	500	500	-	
-	Sámi oahpponeavvuskádat	0	0	0	1 500	1 500	-	
Sum		6 098	9 050	10 033	4 570	-5 463	-54,5 %	

a)700 000 ru lea sirdojuvvon kapitallii 4.2.3 Mánáidgárddit postii 10200

15.2.1 Sámi divvunprogramma - Divvun

Sámi divvunprogramma - Divvun bargguin máttasámegeiela várás jotkojuvvo 2010:s.

Jahkái 2010 várrejuvvo 1 250 000 ru sámi divvunprogrammii – Divvun.

15.2.2 Vistesuodjalanprošeavttat

Prošeakta čuovvola Sámedikki 2003 vistesuodjalanplána, Sámi huksehusaid suodjaleapmi ja hálddašeapmi.

Jahkái 2010 várrejuvvo 200 000 ru Sámedikki huksensuodjalanprošeavttaide.

15.2.3 Árvoháhkkanprogramma – Fágalaš forum ja ovddidanforum

Fágalaš forum galgá addit árvalusaid programmii ja lonuhallat dieđuid almmolaš doaibmabijuid hárrái. Ovddidanforumis leat sámi ealáhusorganisašuvnnat ja dat galgá sihkkarastit sámi dimenšuvnna ja sámi luondduáddejumi ovddidanbarggus. Ovddidanforumis galget leat sámi ealáhusorganisašuvnnat ja resursaolbmot geat barget lotnolasealáhusaiguin.

Jagis 2010 várrejuvvo 150 000 ru erenomaš prošeavttaide ja fága- ja ovddidanforumii.

15.2.4 Nuortasámi kulturbiras

Sámediggi lea oastán gohttenbáikki nuortalaš gilis ja eaiggáda dál guoskevaš viesu. Viesu divodeapmi galgá álggahuvvot jagis 2010.

Jahkái 2010 várrejuvvo 300 000 nuortasámi kulturbirrasii nuortalaš gilis.

15.2.5 Dási buorideapmi sámi mánáidgárddiin

Sámediggi doallá fierpmádatčoahkkima sámi mánáidgárddiid bargiide.

Jahkái 2010 várrejuvvo 300 000 ru dási buorideapmái sámi mánáidgárddiin.

15.2.6 Sámediggeválga

Sámediggeválga galgá árvoštallojuvvo dainna ulbmilin ahte leago ođđa válgaortnet ollašuttán daid mihttomeriid ja vuordamušaid mat ledje vuodđun ovdal go mearrádus ođđa válgaortnega hárrái dahkkojuvvui.

Jahkái 2010 várrejuvvo 370 000 sámediggeválgga várás.

15.2.7 Eret bidjan, loahpadeapmi ja čatnan Sámedikki arkiivvas

Sámedikkis lea jagi 2004 rájes leamaš elektrovnnaš arkiiva. Prošeavtta ulbmilin lea ráhkadit dagaldumiid ja eret bidjat ja loahpadit 1989 – 2003 arkiivaávdnasiid ja čatnat čeahkkingirjiid ja journálaid.

Jahkái 2010 várrejuvvo 500 000 ru Sámedikki arkiivva várás arkiivaávdnasiid eret bidjami, loahpadeapmái, čatnamii ja duššadeapmái.

15.2.8 Sámi oahpponeavvuskádat

Prošeakta lea Sámedikki 2009-2012 oahppaneavvoovddideami strategalaš plána čuovvoleapmi. Prošeavtta ulbmilin lea ovddidit sámi oahpponeavvobálvalusa nu ahte sámi oahpponeavvut čohkkejuvvojit, buvttaduvvojit ja addojuvvojit nuvtá geavahussii neahtas. Galgá ovddiduvvot uskkádat daid sámi oahpponeavvuid mat gávdnojit čalmmusteapmái, reaidu digitála oahpponeavvuid buvttadeapmái ja juohkinarena gosa oahpaheaddjit sáhttet bidjat ja juogadit iešráhkaduvvon oahppoávdnasiid.

Sámediggi juolluda 3 500 000 ru Ráđđehusa sámegeiela doaibmaplána čuovvoleapmái. Dán juolludus várrejuvvo 1 500 000 ru Sámi oahpponeavvuskádahkii, geahča Ráđđehusa sámegeiela doaibmaplána kapihttalas LÆRE.

Jahkái 2010 várrejuvvo 1 500 000 ru Sámi oahpponeavvuskádahkii.

16 Bušeahttadárbbut jagis 2011

Sámedikki 2010 bušeahtas leat 341 683 000 ru, sorjankeahtta odda dárbbuin, lea bálká- ja haddegoarknjun 4 % mii lea 13 667 320 ru.

Norggas lea erenoamáš ovddasvástádus sámi gielaid, kultuvrra ja eallindiliid ovddideamis. Vuodđolága § 110a geatnegahtta stáhta eiseválddiid láchit dilálašvuodaid dasa ahte sámi álbmot beassá nannet ja ovddidit gielas, kultuvrras ja servodateallimis.

ILO-konvenšuvdna nr. 169 eamiálbmogiid ja čearddalaš álbmogiid hárrái iešmearrideaddji riikkain, artihkal 6 deattasta ahte eamiálbmogat galget konsulterevuvvot go árvoštallojuvvo ásahit lágaid ja hálddahaslaš doaibmabijuid. Dakkár hálddahaslaš doaibmabijuide gullet eahpitkeahhtá maiddá bušeahtat ja ekonomalaš rámmat. ILO-169 artihkal 7, addá sápmelaččaide: "...vuoigatvuođa mearridit dehálašvuođaortnega [...] ja vuoigatvuohta nu guhkás go vejolaš jođihit iežaset ekonomalaš, sosiála ja kultuvrralaš ovdánumi". Maiddá ONa konvenšuvnna siviila ja politihkalaš vuoigatvuođaid artihkkala 1 vuodul, lea sápmelaččain iešmearridanvuoigatvuođa vuodul vuoigatvuohta "ovddidit eaktodáhtolaččat iežaset ekonomalaš, sosiálalaš ja kultuvrralaš ovdáneami".

ONa julggaštus eamiálbmogiid vuoigatvuođaid birra artihkal 3 dadjá ahte sápmelaččat ieža mearridit iežaset politihkalaš stáhtusa ja mearridit iežaset ekonomalaš, sosiálalaš ja kultuvrralaš ovdáneami. Sámediggi hálddaša dán vuoigatvuođa sámi álbmoga bealis, ja das galgá leat mearrideaddji válde sámeapolitihkalaš suorggi doaibmabijuid oktavuodas. Sámediggi dárbbbaša erenoamáš friddjavuođa bušeahta dáfus vai sáhtta sihkkarastit Sámedikki autoritehta ja álggavuoigatvuođa sámeapolitihkas. Sihkkarastin dihtii dán lea deatalaš oazžut dakkár bušeahttaprosedyraid ja jahkásaš bušeahttarámmaid, mat dávistit Sámedikki rollii sámeapolitihkas.

Dan rájes go Sámediggi ásahuvvui 1989:s, leat uhccán ovdamearkkat mat čájehit ahte Sámediggi lea lihkestuvvan oazžut dohkkehuvvot daid dárbbuid maid dat lea čujuhan stáhtabušeahta oktavuodas. Sámediggi lea juohke jagi ovddidan dárbbuid čuovvovaš bušeahttajahkái. Dán visogova hápmi lea

rievdan mánggii go Sámediggi lea ožžon dieđu juolludeaddji eiseválddiin ahte dárbbut ledje eahperealisttalaččat, menddo viidát ja ahte dat eai soaba stáhta vuoruhemiiguin.

Dálá stáhtus lea ahte Sámedikkis ii leat doarvái váikkuhanváldi daidda proseassaide maid vuodul juolluduvvojit ruđat sámi áigumušaide stáhta bušehtas.

Ii várra sáhte dadjat ahte dálá vuogádat livččii álbmotrievttálaš rámmaid siskkobeaide. Váldováttisvuhtan lea dakkár bušehttaproseassa mii lea vuodđuduvvon dárbbuide, mas stáhta lea doalahan iežas mearridanposišuvnna sámeapolitihkalaš vuoruhemiid hálddašeaddjin.

Jagi 2010 stáhtabušehtas oaidnit ahte stuorra oassi lasáhusas Sámediggái leat čadnojuvvon ruđat. Ollislaš lasáhusas mii lea 16 940 000 ru leat 5 000 000 ru Máhttodepartemeantas, ohcanvuđot doarjagiidda. Jos diet ruđat gessojuvvojit, de šaddá ollislaš juolludus Sámediggái 11 940 000 ru main 9 370 000 ru leat čadnojuvvon Ráđđehusa vuoruhemiide. Dalle báhcá vel 2 570 000 ru maid Sámediggi ieš sáhtta vuoruhit. Sámediggi ferte vuoruhit bálká- ja haddegoarkkuma iežas hálldahussii ja daid ásahusaide mat ožžot njuolgga doarjaga Sámedikki bušehtas. Dat mearkkaša dan ahte eará poasttat eai leat veahášge ožžon lasáhusa Sámedikki bušehtas, ovdamearkka dihte ohcavuđot doarjjaortnegat.

Dálá bušehttavuohki ii nappo ollašuhte iešmearridan rievtti sámi álbmoga ekonomalaš, sosiála ja kultuvrralaš ovdáneapmái. Danne ferte Sámediggi boahit duohta šiehtadallanposišuvdnii go guoská bajimus ekonomalaš rámmaide doaimmas várás.

Sámediggi vuordá ahte jagi 2011 bušehtta loktejuvvo nationála ángiruššamiid dási mielde, ja ahte bušehtas eai leat čadnojuvvon ruđat maid Ráđđehusa lea vuoruhan.

Jagi 2010 stáhtabušehtas eai leat čuovvoluvvon Sámedikki bušehttadárbbut jahkái 2010. Go guoská jagi 2011 bušehttadárbbui, de vällje Sámediggi váldit vuolggasaji jagi 2010 bušehttadárbbuin.

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	Dept.	Bud 2011
100	Oahpahus ja dutkan	MD/BSD	10 000
150	Giella	MD/KGD/BSD	8 000
200	Kultuvra	KGD	30 000
300	Ealáhus	BSD/GGD/GRD/ED/EDD	8 000
400	Birasgáhtten ja kultursuodjalus	BD/KGD	6 000
450	Dearvvašvuoda- ja sosiálaángiruššan	DFD	3 000
550	Riikkaidgaskasaš oktiigullelašvuohka ja álgoálbmotpoli	OD	2 000
Sum			67 000

BSD	Bargo- ja searvadahttindepartemeanta	GGD	Gielda- ja guovlodepartementa
MD	Máhttodepartemeanta	EDD	Eanadoallodepartemeanta
BD	Birasgáhttendepartemeanta	OD	Olgoriikadepartemeanta
KGD	Kultur- ja girkodepartementa	GRD	Guolástus- ja riddodepartememeanta
DFD	Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanta	ED	Ealáhusdepartemeanta

16.1 Oahpahus ja dutkan

Stuorra dárbu lea buoridit kapasitehta sámi oahpponeavvuid buvttadeamis, sihke mánáidgárddiide, vuoddoskuvllaide ja joatkkaohpahussii. Dárbu lea ráhkadit sihke odđa oahpponeavvuid ja dálá oahpponeavvuid jorgalit sámegilli.

Sámedikki 2009 – 2012 oahpponeavvuid ráhkadeami strategalaš plána vuodul šaddet sámi oahpponeavvut nuvttá olámuddui jagi 2009 rájes. Áigumuššan livččii maiddái oastit friija oahpponeavvuid girječálliid. Ulbmilin lea nannet sámi oahpponeavvobuvttadeami. Sámedikki 2011 bušeahtta ferte nannejuvvot dán ángiruššama čađaheapmái.

Ain dárbbášuvvo ruhta Mánáidgárdeloktema ja Máhttoloktema – sámi čuovvoleapmái. Dárbu lea ovddidit gelbbolašvuoda mánáidgárddiid bargiid gaskkas ja oahpaheddjiid gaskkas olles vuoddo-oahpahusas. Dasto fertejit álggahuvvot doaimmabijut maiguin movttiidahttit sámegielagiid váldit oahpaheaddjioahpu mii addá gelbbolašvuoda oahpahit mánáidgárddiin, vuoddoskuvllain ja joatkkaohpahusas.

Eallinvuodđu ja servodateallin sámi guovlluin rievdá otne johtileappot ja eanet viidábut go goassige ovdal. Dát buktá stuorra máhttogáibádusaid vai sáhtta váikkuhit iežas eallindili. Go galgá sáhttit riektá válljet de dárbbášuvvo máhtolašvuolta, ja máhtolašvuolta mii gaskkustuvvo ja man birra ságastallojuvvo almmolaš sajjin, lea áibbaš deatalaš boahhtevaš sámi servodatovddideapmái. Sámi dutkan lea hui deatalaš ja sámiid iežaset ásahusat dan várás fertejit nannejuvvot.

Jagi 2011 dárkun meroštallojuvvo 10 000 000 ru.

16.2 Giella

Lea dárbu vuogádahttit sámi báikenamma- ja tearbmabarggu. Dat lea vuoruhuvvon doaimma Sámedikkis jagis 2011. Bargu sámi čálamearkkaid geavaheami láchčimiin almmolaš registariin ja digitála kárttain ferte vuoruhuvvot. Dat guoská earret eará álbmotregistarii, Brønnøysund-registariidda ja Stáhta kártadoaimmahaga bálvalusaide.

Stuorra oassi sámi álbmogis ii leat goassige beassan oahppat sámegiela, ja danne sii leat analfabehtat iežaset eatnigielas. Dárbu lea álggahit divvut dán, ja Sámediggi áigu vuoruhit dan. Sámediggi lea álgimin bargat giellaprográmmain man oassin lea alfabetiserenprográmma. Sámediggi áigu 2009:s vuoruhit alfabetiserenprográmma álggaheami, muhto oaidná ahte dat lea stuorra bargu nu ahte guovddáš eiseválddit ja eará guoskevaš oasálaččat fertejit leat nannoseappot mielde ovttasbargo-oasálažžan.

Jagis 2011 meroštallojuvvo dárkun 8 000 000 ru.

16.3 Kultuvra

Dálá kulturásahusaide fertejit addojuvvot rámmaeavttut mat addet ovdánavvejolašvuodaid. Jagis 2011 ferte vuoruhit stuorát juolludusa sámi kulturásahusaide vai dat sáhttet gozihit ja ovddidit doaimmaideaset.

Ruhtadeapmi dálá kulturviesuid doibmii lea ollu bázahallan. Sámi kulturásahusat dárbbášit danne ruđaid earret eará dasa ahte bajásdoallat visttiid.

Sámediggi vuoruha čuovvovaš odđa sámi ásahusvisttiid:

- Sámi dáiddamusea

- Várdobáiki sámi guovddáš
- Beaivváš sámi teáhter

Sámi nationála teáhteri, Beaivváš sámi teáhteri, ferte dasto sihkarastojuvvot vuodđu vai teáhteris lea vejolašvuohta bálvalit olles sámi ássanguovllu. Dasa ferte danne vuoruhuvvot ruhta. Dasto lea dárbu oppalaččat nannet sámi lávdedáidaga buvttadeami ja gaskkusteami.

Sámi museaide lea ain dárbu lasihit doaibmadoarjaga 2011:s vai sáhttet nannet bargguset museaid museafágalaš hástalusain.

Etnomusihkkaguovddáš lea doaibmabidju mii lea mielde ovttasbargošiehtadusas Sámedikki ja Finnmárkku fylkkagiella gaskka. Bealit áigot árvvoštallat etnomusihkkaguovddáža ásaheami, ja áigot aktiivvalaččat bargat luđiid ja eará sámi musihka gaskkusteami ektui skuvllain Finnmárkkus. Guovddáža ásaheapmái dárbbášuvvojit ruđat.

Riikkaidgaskasaš sámi filbmaguovddáš dárbbáša doaibmadoarjaga sámi filbmabarggu/buvttadeami viidáset ovddideapmái nugo ráđdehusa davveguovllustrategiija ulbmilin lea.

Sámediggi oaidná ahte lea dárbu ásaht oastinortnegiid sámi girjjálašvuođa ja musihka várás jagi 2011 bušehtas. Dát lea deatalaš dan ektui vai sámi girjjálašvuohta ja musihka livččii eanet olámmuttos álbmogii.

Meroštallojuvvo ahte dárbu 2011:s lea 30 000 000 ru.

16.4 Ealáhusat

Sámedikki doarjjaortnegat ealáhusovddideapmái dorjot smávvalágan doaimmaid ollu eanet go eará almmolaš doarjjaortnegat. Váikkuhangaskaoamit váikkuhit bargosajiid ásaheami kapitálageanohis smávva servodagain. Sámedikki ortnegiid bokte ožžot dát smávva servodagat kapitála maid muđui livččii lean váttis oazžut. Nissonolbmuid ealáhusvuodđudusat leat dávjá smávvaovuodđudusat, ja Sámedikki váikkuhangaskaoamit leat hui deatalaččat vai eanet nissonolbmot servet vuodđudusaide sámi smávva servodagain. Sámediggi lea mielde bisuheamen ássanminstara ja barggolašvuođa sámi báikegottiin. Ealli smávva servodagain lea positiivvalaš váikkuhus stuorraservodahkii.

Sámedikki ealáhusovddideami váikkuhangaskaoapmeortnegiidda bohtet ollu ohcamat. Ealáhusovddideami ohcanvuđot doarjagiid geográfalaš doaibmaguovlu lea viiddiduvvon mañimuš jagiid. 2009:s lea geográfalaš doaibmaguovlu viiddiduvvon. Rámmajuolludus Sámediggái ii leat lassánan nu ahte dávstivččii dán viiddideapmái. Sámedikki áigumuššan lea viiddidit guovllu vel eanet 2011:s vai sámi smávva servodagat oččošedje ovdánan- ja ahtanuššanvejolašvuođa. Jus viiddideamis galggaš leat ealáhuspolitihkalaš beaktu, de ferte Sámediggi nannet váikkuhangaskaomiid ja resurssat Sámediggái fertejit lasihuvvot vai lea vejolaš čađahit offensivva ealáhuspolitihka váikkuhanguovllus. Danne lea dasa dárbu nannet bušehta.

Sámediggi áigu bargat dan ala ahte boazodoallu oazžu daid seamma divatovdduid investeremiidda ja doaibmaneavvuid geavaheapmái ealáhusas nugo eará vuodđoealáhusain ge leat.

Jagi 2011 dárbus meroštallojuvvo 8 000 000 ru.

16.5 Areálat, birasgáhtten ja kultursuodjaleapmi

Sámi kultuvrra, ealáhusbarggu ja servodateallima luondduvuđđosa sihkkarastima lea deatalaš vuhtii váldit buot areálaplánemiin ođđa plána- ja huksenlága mielde. Sámediggái lea addojuvvon vuostaldanváldi plánaid oktavuodas mat leat viehka deatalaččat sámi beroštumiide. Čuovvolan dihte dán ođđa válddi ferte Sámediggi sihke hábmet einnostahtti njuolggadusaid sámi beroštumiid goziheapmái areálaplánemis ja ovddidit dárbbaslaš fágalaš návccaid čuovvolit konkrehta areálaplánaáššiid ja hálddašandoaimmaid dan oktavuodas. Dát buktá lassebarggu Sámediggái.

Kulturmuittuid suodjaleami oktavuodas leat áššit lassáneamen. Dađistaga gáibiduvvo ahte mii galgat eanet searvat ja fágalaččat čuovvolit.

Sámediggái lea addojuvvon resursagáibideaddji rolla konsultašuvdnabeallin golmma dásis buot suodjalanplánabargguin. Evttohusat álbmotmehciid hárrái sámi guovlluin leat lassánan. Álbmotmeahcit mielddisbuktet sierra hástalusaid mat čatnasit sámi meahccegeavaheapmái, ja sámi ealáhusaide nugo boazodollui. Danne lea dárbu nannet Sámedikki barggu suodjalanplánaiguin.

Dálkkádatrievdamiin, biologalaš girjáivuoda massimis ja birasnuoskkideamis leat váikkuhusat eamiálbmogiid ealáhusaide, kultuvrii, dearvvašvuhtii ja eallineavttuide ja dieinna lágiin maiddái servodateallimii. Dárbu lea eanet deattuhit dáid vuodđohástalusaid. Mii dárbbasit buoridit máhtolašvuoda daid rievdamiid ja doaimbajuid hárrái, mat sáhttet álggahuvvot rievdamiid gáržžideapmái, ja dasto geahčadit sierralágan heivehanstrategiijaid.

Jagi 2011 dárbum meroštallojuvvo 3 000 000 ru.

16.6 Dearvvašvuhta ja fuolahus

Ollu stuorra hástalusat leat bálvalusfálaldagaid ovddideami ja kvalitehta sihkkarastima siskkobealde sámi buhcciide. Daid hástalusaid ektui leat guovddáš eiseválddit ja Sámediggi ovttaoavvilis. Oktilis dárbu lea nannet resurssaid dásseárvosaš fálaldagaid ovddideapmái.

Stuorra dárbu lea nannet máhtolašvuoda mánáidsuodjaleamis sámi mánáid giela ja kultuvrra hárrái. Dán ferte dahkat sámi mánáid vuoigatvuodaid sihkkarastima dihtii. Ferte ovddidit doaimbajuid čielggadan dihte movt sámi mánáid vuoigatvuodat galget gozihuvvot.

Jagis 2011 meroštallojuvvo dárbum 3 000 000 ru.

